

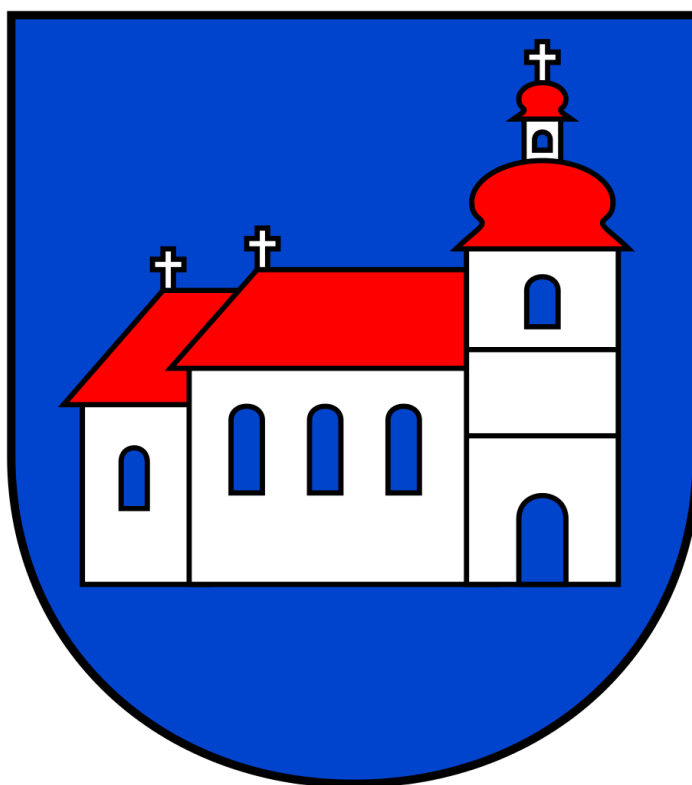

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Strategie rozvoje zeleně

ČERVENÝ KOSTELEC

© Zpracování 2018–2019
Jan Lonc, DiS.

Obsah

1. Obecné zásady použití rostlin při utváření městských prostor	1
2. Základní informace.....	3
3. Stručná historie města	4
4. Současnost města	5
5. Analytická a návrhová část města Červený Kostelec.....	6
5.1 Významná místa v intravilánu města a jejich zeleň	7
5.2 Ostatní místa v intravilánu města a jejich zeleň	50
5.3 Zeleň místních částí	71
5.3.1 Bohdašín.....	74
5.3.2 Lhota za Červeným Kostelcem	83
5.3.3 Horní Kostelec.....	92
5.3.4 Mstětín	101
5.3.5 Olešnice	106
5.3.6 Stolín	127
6. Orientační propočet nákladů	136
7. Implementační část	141
7.1 Způsob řízení a organizační zajištění naplňování Strategie rozvoje zeleně	141
7.2 Systém financování Strategie rozvoje zeleně	142
7.3 Aktualizace Strategie rozvoje zeleně	143
7.4 Monitoring a vyhodnocení naplňování Strategie rozvoje zeleně	143
8. Závěr.....	144
9. Zdroje	145

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zpracovatel:

Svazek obcí "ÚPA"
náměstí T. G. Masaryka 120
549 41 Červený Kostelec
IČ: 71211721

V rámci zpracovatelské organizace dokument vytvořil člen realizačního týmu projektu:

Jméno a příjmení: Jan Lonc, DiS.
Telefon: +420 603 341 442
E-mail: jlonc@volny.cz

Dokument byl vytvořen v rámci projektu „Efektivní správa obcí Červenokostelecka a Českoskalicka“ registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_058/0007446. Financování projektu bylo následující: prostředky z Evropské unie (85 %), prostředky ze státního rozpočtu (10 %), vlastní zdroje (5 %)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Kontakty: Zpracovatel, objednatel

Zpracovatel:

Jan Lonc, DiS.

Střeziměřice 5

552 04 Chvalkovice, okr. Náchod

Telefon: +420 603 341 442

E-mail: jlonc@volny.cz

Objednatel:

Město Červený Kostelec

Náměstí T. G. Masaryka 120

549 41

Telefon: +420 491 467 511

Web: www.cervenykostelec.cz

E-mail: mestock@mestock.cz

Starosta obce: Ing. Petrák Rostislav, mobil: +420 491 467 548

Místostarosta obce: Jiří Regner, +420 491 467 545

Úvod

Strategie rozvoje zeleně ve městě Červený Kostelec byla zpracována na základě několikaleté praxe v oboru a na základě poskytnutých a zjištěných podkladů.

Zda se půjde cestou níže zmíněných doporučení, či nikoliv, záleží zejména na vedení města.

Bylo by ku prospěchu, kdyby si občané vážili svého města jako cenného originálu, který se s ničím nesrovnává a to, co je na samotném městě výjimečné, aby pečlivě chránili, správně udržovali a citlivě rozvíjeli.

Dobré příklady táhnou a je dobré je následovat, což ovšem nelze dělat na úkor zavržení originality vlastního města.

Při aplikaci nových prvků do prostředí města je třeba myslet na to, aby byla tato díla vhodně integrována do nového prostředí s jistým respektem ke konkrétnímu místu, kde má být nový prvek umístěn.

Výsledkem zpracované Strategie rozvoje zeleně je připomenutí již stávajících návrhů ve vztahu k řešeným vytipovaným místům, ale i případná navrhnutá možná řešení.

Výstupní informace by tedy měly sloužit k efektivnější a kvalitnější úpravě veřejných prostranství, ale měly by také dopomoci ke snadnějšímu zadávání kritérii při poptávce po detailnějším zpracování jednotlivých prováděcích dokumentací.

1. Obecné zásady použití rostlin při utváření městských prostor

Zeleň ve městě nejen zvyšuje kvalitu života samotných občanů, ale stejnou měrou dotváří i identitu celého města.

Pro kompoziční řešení celku města platí zákonitosti vycházející nejen ze stávajících přírodních podmínek, ale mají i praktický a estetický význam. Centrální setkávací prostor (náměstí) s postupným rozvolňováním staveb směrem do krajiny, kde u zeleně je to přesně naopak. Zeleň tedy tvoří vhodný doplněk k architektonickým sídelním prvkům poblíž centra města a blíže k návaznosti na krajinu jsou stavby doplňkem k zeleni.

Jak dospět ke kvalitní zeleni ve městě

1. Kvalitním zadáním – co, kde, kdy, proč (moudrý objednatel)
Kvalitním zadáním se rozumí takové zadání, kde objednatel i zhotovitel mají zcela jasno v realizačním výstupu zhotovitele (ať už se jedná o projekt nebo samotnou realizaci).
2. Kvalitním projektem (zodpovědný projektant)
Tento bod úzce souvisí s bodem jedna s tím, že projekt není jen o tom, aby architekt ukázal, co všechno umí vytvořit, ale aby jeho dílo bylo možné i prakticky realizovat. O to více pak platí rčení „v jednoduchosti je krása“.
3. Projednáním s občany (vstřícnost, trpělivost, čas)
Dost občanů špatně nese skutečnost, když se něco vytváří za jejich zády. Je zde určitý pocit netransparentnosti a různých jiných předsudků. Projednání s občany není vždy lehký úkol, neboť je třeba, aby se alespoň větší část shodla na reálném výsledku. Vytváříme prostory pro lidi a s lidmi. Jedině tím si můžeme alespoň z části zaručit i vřelejší vztah občanů k výslednému dílu, na kterém se mohli sami podílet.
4. Kvalitní realizací (nejnižší cena nebývá cestou k nejlepšímu výsledku)
Bohužel je povětšinou již v zadání, že nejnižší nabídková cena vyhrává. Pak se ale nemůžeme divit výsledkům realizovaných děl. Tím, že je v zadání nejnižší cena prioritou, dáváme jasné najevo, že nám o hodnotný výsledek tolik nejde. Kvalitní dílo s sebou zákonitě musí nést i kvalitně ohodnocený výsledek. Proto je mnohdy lepší si celkové dílo rozdělit na etapy a realizovat ho po částech, než se snažit dosáhnout kvalitního díla najednou s minimem prostředků.
5. Kvalitní údržbou
Tato skutečnost je velice často opomíjena a zejména se chybí u akcí realizovaných z dotačního titulu, kde na realizaci se povede získat požadovaná částka peněz, ale na údržbu v následných letech nejsou prostředky (dostatek pracovních sil, odbornost...).
Je třeba myslet na to, že výsadbou rostlin proces nekončí, ale naopak začíná. Zeleň jako živý organismus by se dal přirovnat třeba k dítěti, kde naše péče nekončí ve fázi, kdy jde dítě do školy, ale pokračuje dál až do jeho dospělosti, což je potažmo velice podobné péči o zeď. Výchovná fáze nově založené výsadby zeleně je proto hodně zásadní. O co je výchovná fáze kvalitnější, o to je udržovací fáze v pozdějších letech jednodušší.

6. Architekturou budov, která tvoří základní urbanistický koncept sídla
Bohužel trendem dnešní doby bývají výstřední stavby, co nejvíce se oddalující základním estetickým a duchovním principům a povětšinou nerespektující zasazení do svého okolí. Pokud je základní myšlenková kostra města narušena nevhodnými architektonickými prvky, zeleň nemůže zachránit celkovou situaci, zeleň tvoří pouze doplněk a propojení sídla s okolní krajinou.
7. Novostavbami navazujícími na stávající architektonický koncept (zachování uliční čáry, sklon a barva střechy, barva fasády, dělení oken, použité materiály aj.).
Krásné město je o harmonii zejména architektonických prvků a těmi jsou stavby. Zachováním poselství našich předků (symetrie, proporční vztahy, použité materiály, souladné barevné provedení aj.) dáváme najevo naši úctu a pochopení k původnímu záměru – ke kompoziční skladbě, na kterou je důležité navázat.
8. Kosterními dřevinami sjednocujícími určité území
Použití kosterních dřevin, které spojují vymezená území, například na náměstí stromy stejného druhového složení, opakující se pro zachování harmonie a jednoty, před kterou mohou vyniknout významná architektonická díla. Domácí dřeviny navazující na zeleň v krajině a tvořící tak harmonické propojení s okolní krajinou (kde krajina přirozeně prostupuje do intravilánu a naopak).
Dle zvolení kosterních dřevin se projevuje individualita dané oblasti, regionu i státu.
9. Použitím lokálních, přírodně blízkých materiálů
Jedná se o lokální materiály (kámen, dřevo, místní deponie ornice aj.). Tyto materiály jsou nejen cenově přijatelné (díky krátké vzdálenosti přepravy), ale jedná se i o společnou provázanost prvků na úrovni energetické. Tvoří pak společně s ostatními místními materiály genius loci (duch místa).
10. Respektováním stávajících dominantních prvků
Stávající dominantní prvky tvoří kostru celého města, a nejen na nich pak závisí ostatní prvky drobnějšího charakteru (nižšího významu). Příkladem nerespektování dominantních prvků může být třeba kostel na návrší osázený kolem dokola smrky nebo borovicemi. Tím potíráme nejen kulturní a historické hodnoty sídla, ale přicházíme o spoustu cenných možností, jako je např. hezký výhled do širého okolí, význačný orientační bod v krajině aj.
11. Respektováním měřítka dřevin vůči prostoru
Tato zásada se také často porušuje tím, že se zasadí do malého prostoru velké stromy, ale někdy se to děje i naopak, kdy se ve městě použije kulovitá forma dřeviny v místech, kde by se krásně vyjímal vzrostlý strom ve své plné kráse.
12. Zapojením mládeže a občanů do přípravy i realizace děl
Chceme-li něco změnit, musíme v první řadě začít u dětí. Pokud se mládež od mala naučí, že zeleň je živý organismus a že na ní závisí naše existence, pak se předpokládá, že se v dětech vybuduje k přírodě kladný vztah, který se v pozdějších letech promítne i do např. snížení vandalizmu a k větší úctě ke stromům a ostatní zeleni.

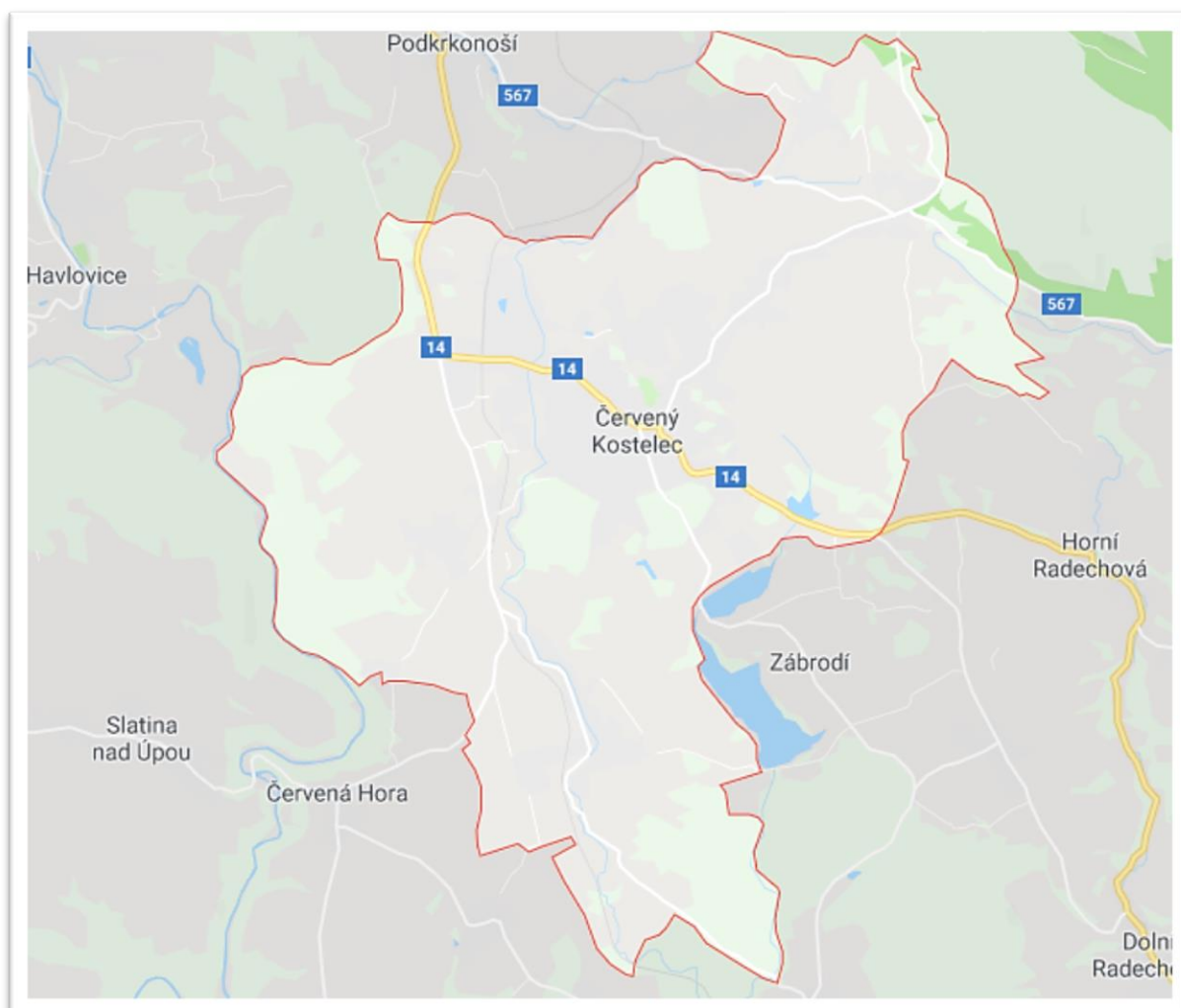
2. Základní informace

Název města: Červený Kostelec
Kraj: Královéhradecký
Okres: Náchod
GPS souřadnice: 50.476264N, 16.092894E

Počet částí: 7
Katastrální výměra: 2 409 ha
Počet obyvatel: 8 332 (Český statistický úřad, 2019)
Nadmořská výška: 414 m n. m

(Místopisy.cz, 2019)

Poloha:

(Google maps, 2019)

3. Stručná historie města

Nejstarší písemná zpráva o existenci Kostelce je z roku 1362 a je zmínkou jmenování faráře na místní faru. Je možné, že ves existovala již dříve. Název pravděpodobně vznikl z latinského výrazu "castellum" označující pevnost, nebo hrad, což poukazuje na existenci tvrze.

V husitském období byl majitelem kosteleckého panství Hynek mladší z Dubé, od poloviny 15. století městečko patřilo vízburskému panství, později k panství náchodskému. Na konci 16. století došlo k požáru, při kterém byla část obce včetně dřevěného kostela zničena, shořely také obecní a farní listiny. Zachránila se však cínová křtitelnice z roku 1555, jež je nyní nejstarší hmotnou památkou. Kostel sv. Jakuba Většího byl po požáru provizorně obnoven, poté byl však zbořen a místo něj na konci 18. století vystavěn barokní chrám (na jeho stavbě se podílel také Kilián Ignác Dientzenhofer).

V letech 1618–1648 zasáhla do života obyvatel třicetiletá válka a s ní související snížení životní úrovně, bída. Po válce Kostelec neměl ani 200 obyvatel, do konce 18. století ubylo sedláků, zvýšil se počet chalupníků a obdělávána byla pouze čtvrtina polí. Také slezské války Kostelec poznamenaly, na druhou stranu docházelo k rozvoji textilní výroby a koncem 18. století lze sledovat rozmach obce. Pokusy o rozvoj manufakturní výroby nebyly úspěšné, posilovaly však tradici domácích ručních prací. V r. 1831 došlo opět k velkému požáru a vyhořela téměř polovina obce. Městečko se však začalo rozvíjet a aktivně vlastenecky se zapojovat do národního obrození, jmenovitě např. učitelé Aloise Rudl a Augustin Purm nebo kněží P. František Körner a P. Jiří Ehl. Dochází k šíření osvěty, vzdělání a podpory ochotnického divadla, chrámové hudby. Atmosféru městečka této doby zachytila Božena Němcová v povídce Chudí lidé.

11. 8. 1867 je Kostelec povýšen na město. V tomto období jsou zřizovány školy (obecná dívčí, měšťanská, měšťanská dívčí). Vznikají také divadelní ochotnické spolky, městská hudba nebo pěvecký spolek Záboj. Byl založen také sbor dobrovolných hasičů, tělovýchovná jednota Sokol, Spolek okrašlovací, Spolek živnostníků či Spolek českých stenografů. Došlo k výraznému zvýšení počtu obyvatel, uvádí se přes 4 000 osob.

Konec 19. století znamená pro město rozmach průmyslu. Textilní výroba Leopolda Abelese přinesla tovární podnikání s moderní tkalcovnou. Další továrnu vystavěla firma Just, zaměřující se na barvení látek, dalšími firmami byly ještě vystavěny: barevna a úpravna, 3 tkalcovny, mandl, 2 cihelny a ve Stolíně slévárna a strojárna. Také díky výstavbě železniční trati Jaroměř–Svatoňovice (1859) a blízkosti uhelných dolů se Kostelec stal průmyslovým střediskem. Vzrostl i počet živnostníků a obchodníků ostatních profesí.

Po první a druhé světové válce se město vždy muselo vzpamatovávat z úpadku a přerušení rozvoje. Přesto se po těžkých obdobích opět realizovaly výstavby veřejných budov (1925 byla otevřena budova divadla, v následujících letech výstavba budovy spořitelny, občanské záložny, hotelu Šrejber; r. 1932 dokončena stavba sokolovny a Tyršova stadionu, realizace Smetanových sadů). Textilní továrny omezily za druhé světové války provoz, některé byly nuceny přejít na zbrojní výrobu. Po znárodnění podniků v r. 1948 převládl strojní průmysl nad textilním, zastavuje se bytová výstavba. Situace se zlepšila v 60. letech.

Lhota, Horní Kostelec, Stolín a Mstětín se staly v roce 1950 součástí Červeného Kostelce, později k nim ještě přibyly Bohdašín a Olešnice.

Po r. 1989 došlo k privatizaci služeb, obchodu, menších podniků, velkého průmyslu, vznikla čistírna odpadních vod a české i zahraniční firmy stavěly v průmyslové zóně. Dnešní podobu města dotváří také moderní novostavby (Hospice Anežky České, Domu s pečovatelskou službou U Jakuba, střední průmyslové školy oděvní) i soukromé obytné domy.

(Historie obce, webové stránky Červený Kostelec)

4. Současnost města

Červený Kostelec leží v malebném východním podhůří Krkonoš, mezi regiony Náchodska a Trutnovska. Mezi místní části obce patří Bohdašín, Červený Kostelec, Horní Kostelec, Lhota za Červeným Kostelcem, Mstětín, Olešnice a Stolín.

V Červeném Kostelci funguje autobusová i vlaková doprava, občerstvovací, ubytovací, vzdělávací a kulturní zařízení, včetně sportovního vyžití.

Nachází se zde také řada historických památek a pamětihodností, o které je správně pečováno. Červený Kostelec také nezapomíná na rozvojové plány města a má připravené podklady k samotné realizaci nebo k postupnému dopracování.

Jedním z nejhlavnějších dokumentů města je Územní plán města aktualizovaný dne 11. 7. 2017.

5. Analytická a návrhová část města Červený Kostelec

Analytická a návrhová část dělí zeleň do tří kategorií:

Významná místa v intravilánu města a jejich zeleň

Jsou to převážně místa, která tvoří tzv. kostru města, což může být dáno jejich architektonickou hodnotou, umístěním na strategických místech (poblíž centra, náměstí, u významných budov apod.) nebo jejich frekvencí návštěvnosti (kostel, hřbitov, škola, obecní úřad, autobusové nádraží, vlakové nádraží, velká sportoviště aj.).

Ostatní místa v intravilánu města a jejich zeleň

Jsou to místa, která ve městě hrají úlohu dotváření celkového prostoru města, ale nehrají v obci dominantní úlohu (autobusová zastávka, zeleň u budov bez zvláštní historické hodnoty, zeleň menších sportovních areálů, sídlištní zeleň, menší parky a veřejná prostranství apod.).

Zeleň místních částí

Zelené plochy v místech, která jsou mimo území města a jsou jeho místními částmi. Významně ovlivňují okolní krajinný ráz města a nemalou měrou se podílí na malebnosti a ekologické stabilitě celého území (architektura staveb, aleje remízky, rybníky, tůňky, dominantní stromy aj.).

Významné místo – Kostel sv. Jakuba

5.1 Významná místa v intravilánu města a jejich zeleň

Místa, která v současné době tvoří v zastavěném území města významnou hodnotu, kterou je třeba chránit a dobře o ni pečovat.

- **Náměstí T. G. Masaryka – Městský úřad**

Radnice

Základní škola V. Hejny

Kostel sv. Jakuba

Domek B. Němcové

Tržiště u autobusového nádraží

Parčík u autobusového nádraží

- **Divadlo J. K. Tyla**
- **Sokolovna**
- **Hřbitov**
- **Smetanovy sady**
- **Park A. B. Svojsíka**
- **Základní umělecká škola**
- **Alej svobody**
- **Alej Boženy Němcové**
- **Památné stromy**
- **Ostatní významné stromy**

Náměstí T. G. Masaryka

Je to hlavní centrální prostor města, na který přímo navazují i další významná místa, která se tak stávají součástí tohoto prostoru:

- 1 Radnice
- 2 Městský úřad
- 3 ZŠ V. Hejny
- 4 Kostel sv. Jakuba
- 5 Domek B. Němcové
- 6 Tržiště u autobusového nádraží
- 7 Parčík u autobusového nádraží

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Výhody:

Vhodné strategické místo u hlavní dominanty města – kostela sv. Jakuba, dle kterého získalo město i svůj název „Červený Kostelec“.

Nevýhody:

Poněkud hůře přehledná křižovatka, která si žádá nové řešení s ohledem na dopravní situaci a historické jádro města.

Co je třeba respektovat při úpravě nového řešení:

Stávající dominantní stavby tvořící hlavní ráz celého prostoru by měly být vhodně zdůrazněny, orámovány a pohledovými osami propojeny.

Dopravní propojení ulic Boženy Němcové, Sokolská, Manželů Burdychových, 17 listopadu a 5 května.

Upřednostnit na náměstí pobyt a setkávání občanům a co nejvíce v těchto místech zpomalit dopravu.

Všechna místa spojená pohledově a obslužně s náměstím řešit kompozičně jako jeden celek. Respektovat hlavní průtah městem (ul. B. Němcové a 17. listopadu).

Vrátit do prostoru náměstí mariánský sloup, který zde kdysi býval ústředním prvkem.

Sjednotit poněkud nesourodé plochy zeleně a pokud možno vytvořit prostory, kde by mohla zeleň plnit svoji funkci v dostatečné míře (v rostlé zemi, ne v betonových nádobách).

Respektovat historický ráz města.

Jsou-li použité stromy domácího původu (propojení sídelní zeleně s krajinou zelení), doporučuji opakovat tyto stromy i na ostatních místech, která jsou pohledově spojena s náměstím jako prvek sjednocující celkové území.

Použité stromy by se měly opakovat i na ostatních místech, která jsou pohledově spojena s náměstím jako prvek sjednocující celé území.

Sjednotit by se měly i ostatní prvky, jako je veřejné osvětlení, městský mobiliář, nasvětlení dominantních prvků apod.

Možná řešení: Návrhů na úpravu náměstí bylo zpracováno několik a navržená řešení jsou oproti stávajícímu řešení rozhodně podnětná.

Jedny z prvních návrhů jsou návrhy z roku 2007 od akademického architekta Zdeňka Tomka, které řeší náměstí jako kruhový objezd, což je z hlediska střetu tolika cest v jednom bodě praktické. Kruhový prostor je obohacen o dominantní prvek (mariánský sloup), umístěný v jeho středu jako centrální prvek náměstí.

Toto řešení by zřejmě v dostatečné míře plnilo svoji funkci, v případě rovného terénu. Současný svažité terén s sebou přináší spoustu úskalí, která by příliš nepřispěla ke zlepšení provozu v centru města. Jedná se o hlavní průtah městem, který by se díky kruhovému náměstí značně zpomalil a z důvodů podřazování a rozjíždění ve svažitém terénu by se zhoršilo i ovzduší a hlučnost. Jedná se o hlavní průtah městem, který by se díky kruhovému náměstí značně zpomalil a z důvodů podřazování a rozjíždění ve svažitém terénu by se zhoršilo ovzduší, hlučnost a obytnost prostoru.

V případě, že by hlavní průtah městem zůstal hlavní silnicí, by pak spodní dva návrhy (obr. níže) byly vhodnějším řešením, přesto, že mají také určitá úskalí. Nicméně považuji tyto návrhy za základní a podnětné, ze kterých bylo nadále čerpáno pro návrhy nové.

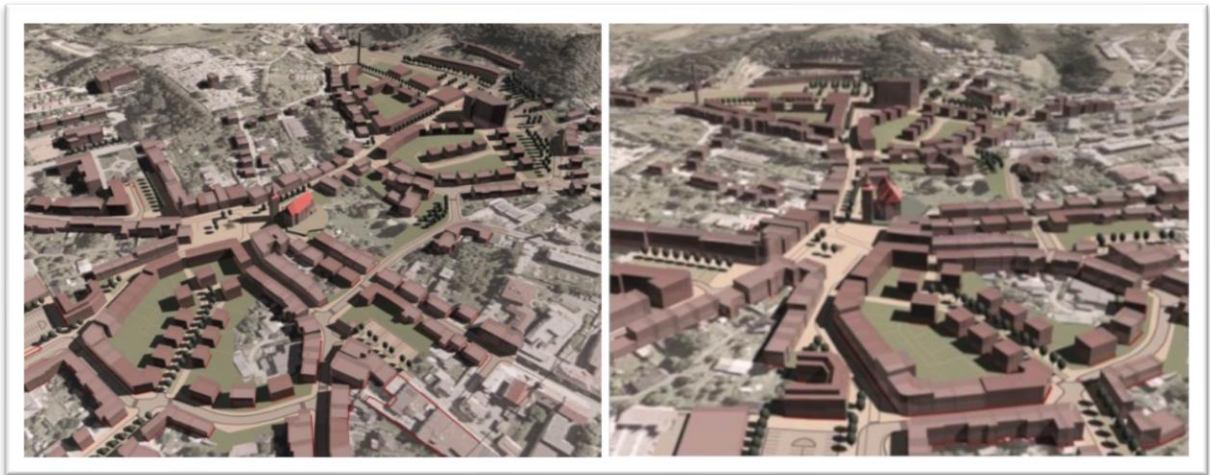
Návrhy náměstí akad. arch. Zdeňka Tomka (www.cervenykostelec.cz)

Druhým zajímavým návrhem je diplomová práce Marka Wajsara z října 2007 – ledna 2008, která řeší náměstí (oproti předchozímu návrhu) více jako prostor pro setkávání lidí (méně zelených ploch v horizontálních liniích) s doplněním zeleně pouze jako orámování k hlavnímu architektonickému prvku, kterým se stává mariánský sloup jako návrat této památky do míst, kde původně bývala.

Jako přínosná se zdá být i myšlenka šikmého napojení ulice ze směru ul. Sokolská, díky čemuž vznikne před radnicí větší ucelená plocha pro umístění centrální dominanty orámované stromy.

Řešení náměstí od Marka Wajsara (www.cervenykostelec.cz)

Třetím návrhem, který je výsledkem analytického rozboru plánů předchozích, je navrhovaná koncepce z roku 2011 od MgA. Přemysla Kokeše z Lanškrouna. Jak bylo řečeno, tato koncepce vychází z analýzy návrhů předchozích, ze kterých přejímá podnětné a praktické myšlenky a obohacuje je o vlastní myšlenky a nová opodstatněná řešení.

Hlavní průtah městem je zachován vytvořením křižovatky ve tvaru T, kde vedlejší napojení ulice Sokolská se napojuje na tuto hlavní silnici kolmo. Tím vzniká rozdělení náměstí na cca stejné dva díly, kde každý díl má svoji dominantu. U kostela je dominantním prvkem mariánský sloup a u radnice se stává dominantním prvkem kašna. Oba prvky jsou umístěny poblíž sebe u vedlejší komunikace (ul. Sokolská) z důvodů spojovací pohledové osy radnice a kostela.

Velmi podnětným řešením z této studie je vytvoření odbočovacího pruhu směrem od Náchoda do ulice Sokolská a využití ulice 5. května jako rozšířeného koridoru k parkování vozidel. Díky poslední jmenované navržené změně by tak mělo vzniknout 100 nových parkovacích míst, bez toho, aniž by byly zabrány shromažďovací prostory, plochy pro pěší nebo plochy zeleně. Obecně se jedná o studie, které posouvají konečnou podobu náměstí zase o krůček dál, byť se bude muset podrobněji vyřešit zásadní výškové převýšení náměstí, které není v navrhovaných koncepcích podrobněji zohledněno.

Z pohledu zeleně je třeba zvážit dva navržené stromy poměrně blízko radnice, kde by byl zřejmě vhodnější jeden rámuující strom na hranu budovy. Také by mohlo být před radnicí posezení pro možný požitek s výhledem na dominantní prvky náměstí směrem ke kostelu. Rovněž je třeba počítat s tím, že v případě parkování aut již před radnicí, dojde k pohledovému střetu dvou nesourodých prvků (vozidla – dominantní stavba kostela s dominantními architektonickými prvky nižšího řádu). Tento fakt by se dal zčásti eliminovat tím, že by byl podél radnice parkovací prostor pouze na jižní straně ulice 5. května spolu s doprovodnou stromovou zelení.

Návrh náměstí, MgA. Přemysl Kokeš (www.cervenkostelec.cz)

K tématu „Náměstí“ byly zpracovány i ideové návrhy studentů ČVUT Praha

Během dnů 27. až 29. dubna 2018 studenti magisterského studia oboru Architektura a urbanismus Fakulty architektury ČVUT v rámci předmětu Krajinářská architektura pod vedením Ing. Radmily Fingerové po diskusi s představiteli a občany města zpracovali krajinářská témata pro město Červený Kostelec.

Nápady studentů jsou dalším utvrzením toho, že si náměstí žádá nové řešení a čím více nápadů, tím lépe.

To, co mají všechny návrhy společné, je opětovné navrácení mariánského sloupu do prostor náměstí včetně změny v zeleni (zrušení mobilních nádob a výsadba stromů).

Z vytvořených ideových skic je určitě podnětná myšlenka zúžení ul. 5 května a vytvoření parkovacích míst na její jižní straně, včetně změny parkovacích míst na autobusovém nádraží. V konkrétním případě dochází i k nové myšlence zaslepení ulice Manželů Burdychových vedle kostela.

Ideové návrhy studentů architektury (www.cervenkostelec.cz)

Komárek Filip, Konášová Tereza, Kulhavý Matěj, Lálová Petra, Neradová Pavla

003b - Vysázení trvalko-travnatých záhonů, instalace městského mobiliáře, výsadba stromů, ponechání minimálního počtu parkovacích stání, změna povrchu, regulace reklamy na historických fasádách a barevnosti novostaveb

Není správné dělat změny pouze na pár let, a proto by bylo vhodné nechat si zpracovat výslednou konečnou koncepci celkového náměstí s přihlédnutím na všechna kritéria a návrhy, které byly doposud zpracovány, včetně současného zadání na zpracování dopravní studie pro centrum města. Místa, kterých se posléze generální úpravy náměstí příliš nedotknou, by se dala zvelebit již nyní, ale je třeba mít zcela jasno v použitém sortimentu dřevin vhodně zapadajícího do prostoru náměstí. Týká se to také výškových změn terénu, sítí technického vybavení, použitých dlažeb a dalších. Bude-li například hlavním stromovým druhem na náměstí lípa, pak je třeba počítat s tím, že při použití této dřeviny bude nutný pravidelný, odborný tvarovací řez, nebo lze použít i méně vzrůstné tvarové kultivary.

Kupříkladu kolem kostela byly vysazeny platany a neznamena to, že by měly být platany v budoucnu i ve zbylé části náměstí. Stejným taxonem stromu by se prostor více sjednotil, ale v případě návaznosti na mariánský sloup (lípy) nebo postižení stromů chorobou a škůdci by mohlo být celé náměstí ohroženo ztrátou hlavní kosterní dřeviny.

Když nebude dopředu zcela jasná podoba budoucího náměstí, jsou reálné pouze drobné úpravy náměstí jako např. menší trvalkové záhony a výsadby stromů v místech, kterých se nebudou změny nové podoby náměstí týkat.

Obecně by stromové výsadby měly být střídme (orámování významných prvků, stinné posezení apod.), nicméně květinová výsadba může být bohatá, doplněná o každoročně proměnlivé části, z důvodu větší atraktivnosti a reprezentativní náplně města.

V případě navrácení mariánského sloupu do prostor náměstí, bude třeba volit i zcela jiný způsob zeleně, než je tomu nyní, včetně odsunutí parkoviště mimo prostory náměstí.

Na toto dočasné (přechodné) období byl v dubnu 2019 vypracován poslední návrh

„Dočasné úpravy náměstí T. G. Masaryka v Červeném Kostelci“

Zpracován Mga. Viktorem Vlachem s podtitulem

„úvaha o prostoru, nástin možného řešení, zhodnocení současnosti a návrh prozatímních zlepšováků“ (možno nalézt na stránkách města)

<https://www.cervenykostelec.cz/aktuality/2019-04-docasne-upravy-namesti-t-g-masaryka>

Tato úvaha hodnotí současný stav náměstí, studiově řeší nástin konečné možné podoby náměstí s navrácením mariánského sloupu s vodní kašnou (na průsečíku příčné osy náměstím), s potlačením automobilové dopravy jako podružné funkce před peším pohybem lidí.

Úvaha se také zabývá návrhem dočasných (přechodných) úprav na podobu náměstí, včetně zeleně, mobiliáře, osvětlení a ostatních prvků.

Navrhované změny jsou odůvodněny a mají jasný ideový a praktický význam. Stručně popsáno je pěší trasa náměstím sjednocena do oválné dlažďené plochy vedoucí kolem současné členité křižovatky. Směrem od komunikace pro pěší dostředivě, je ke křižovatce navržena řadová výsadba keřů, poté luční porost „podhorská louka“ s návazností na pásovou výsadbu květin – vlčích máků v barvě městského logotypu.

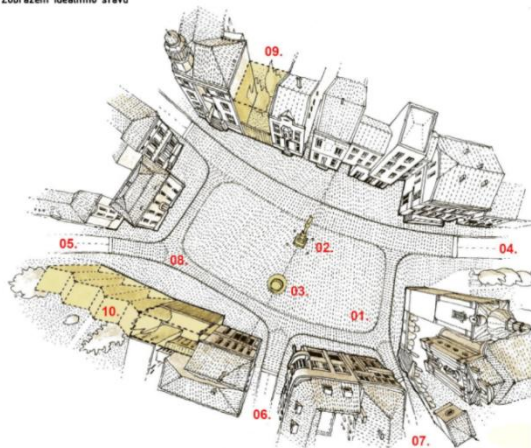
Toto navrhované dočasné řešení prostor uceluje, vkládá do něho jasné struktury a linie včetně možnosti zpomalení dopravy a eliminuje současné rušivé prvky v prostoru náměstí.

Návrh dočasných úprav lze využít jako podklad, který učiní náměstí více jednotné, reprezentativní, přibližující se po krůčcích cílovému stavu.

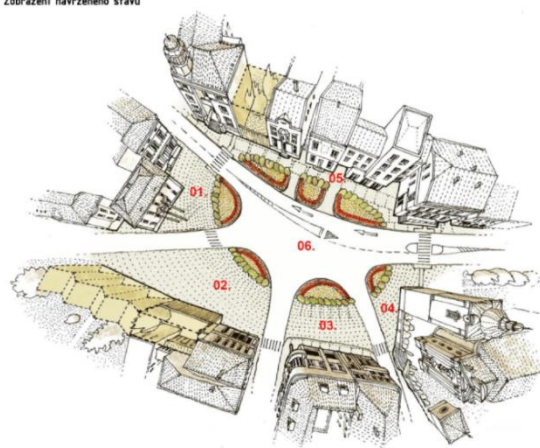
Zeleň by měla být řešena trochu jinou formou, než je zde navrhována z důvodu předejití možných komplikací:

Keřový pás může být v navrhované podobě, tj. keře do 1m výšky např. neutrální bílé kvetoucí, které vymezují okružní trasu pro pěší a plnily by i funkci opěrnou pro luční porost rostoucí z druhé strany. Nevolil bych louku jako takovou (po posekání žlutý až nevzhledný porost, dlouhá doba ke kvetení, každoročně stejná, louka versus náměstí), ale spíše louku letničkovou, která by mohla být lemována od strany ze silnice výsadbou např. šalvěje zářivé (*Salvia splendens*), která respektuje barvu logotypu města, ale svojí výškou, barvou a dlouhou dobou kvetení se mi jeví jako vhodnější náhrada za vlčí máky, které by se mohly při větru a po dešti klátit do vozovky a rozjíždět vozidly. Dalo by se říci, že oproti celkové navrhované změně náměstí je tato druhová otázka rostlin v současné době podružnější a spíše k diskusi. V každém případě se letničková louka předělat na trvalý luční porost dá kdykoli a snadno. V opačném případě je to o něco složitější. (obr. dole, vlevo konečný (cílový) stav, vpravo dočasné řešení).

Zobrazení ideálního stavu

Zobrazení navrženého stavu

Radnice

Jedná se o historickou budovu v centru města (č. p. 120), která byla postavena v novobaročném slohu. Nalézá se na parcele č. 122/1 ve vlastnictví města Červený Kostelec. V budově se nachází kanceláře starosty, místostarosty a tajemníka městského úřadu. V přízemí je odbor výstavby a zasedací místnost. (Radnice, webové stránky)

Radnice patří mezi jednu s hlavních dominantních staveb, jež jsou součástí náměstí. Jakékoli úpravy zeleně před radnicí by tedy měly navazovat na celkový prostor náměstí. V současné době se před radnicí nachází keřové skupiny rostlin tvořené červenolistým dřívěnkem a plazivými jalovci. Keře jsou tvarovány a budova radnice má možnost dostatečně vyniknout.

Současná výsadba byla realizována s kompozičním záměrem, jen je třeba toto místo v budoucnu řešit jako dílčí část celkového prostoru náměstí, jehož finální podoba není doposud přesně definována.

Současný stav – foto

Ideové návrhy studentů architektury – Tereza Červená, Daniel Homola (www.cervenykostelec.cz)

Jedná se o podnětné dílčí návrhy studentů, které by mohly sloužit jako další zdroj informací vnímání města očima nejen návštěvníka, ale také by mohly přispět k otázce realizace konečné podoby náměstí, alespoň v určitých lokalitách.

001b - Rozšíření prostoru před radnicí, zúžení profilu komunikace a přidání chodníku, výsadba trvalko-travnatých záhonů, odstranění nebo přesunutí dopravní značky zákazu vjezdu nákladních automobilů

002b - Zlepšení pobytové kvality místa, rozšíření chodníku, nový přechod pro chodce, výsadba stromu, umístění městského mobiliáře a pítka

Městský úřad

Stavba městského úřadu se nachází na parcele č. 112 s číslem popisným 26. Je to budova bývalé městské spořitelny, kterou projektoval Ing. arch. Jindřich Freiwald a stavitel Josef Böhlm z Prahy. Stavbu provedl J. Hořeněvský z Pardubic, dvě plastiky pro průčelí budovy vytvořil akad. sochař Otakar Švec. (Městský úřad, webové stránky)

Další ze staveb tvoří součást prostoru náměstí, a proto je třeba tyto stavby akceptovat a zohlednit jejich architektonickou hodnotu.

V současné době je prostor před budovou městského úřadu architektonicky řešen jako součást projektu s názvem „Mezi školami“, kde by před budovou obecního úřadu měla být umístěna stavba kavárny spolu s novými parkovacími místy. Oddělení od hlavní silnice by mělo být řešeno vzrostlými stromy.

Současný stav (en.mapy.cz)

Na obrázku je vidět pohledové propojení prostoru mezi školami s prostorem náměstí.

Navržené řešení – 2021 s.r.o., Anenská 3, 811 05 Bratislava, Slovenská republika (autoři Ing. arch. Peter Lényi, Ing. arch. Marián Lucký, Ing. arch. Ondrej Marko, Bc. Monika Bočková, Ing. Michal Marcinov). *Kavárna vizualizace* (www.cervenycastleec.cz)
Jiný pohled (2021 s.r.o.), na navržené řešení před budovou obecního úřadu
(www.dropbox.com)

Návrh prostoru od ateliéru 2021 s.r.o. je řešen správně dle zadávacích kritérií na projekt. Stěžejní bude zapěstovat stromy s tak vysokými kmeny a jejich následná údržba, aby fungovaly bez jakéhokoli řezu. Tím, že je prostor vydlážděn kamennými kostkami, je umožněn lepší vsak dešťové vody a díky vyššímu umístění stromů, než je vozovka, vzniká menší riziko kontaminace kořenového systému posypovou solí od hlavní komunikace, v zimním období.

Dole návrh Ing. arch. Marka Wajsara
vizualizace na kavárnu před obecním úřadem (www.cervenycastleec.cz)

Jiné řešení – návrh Ing. arch. Marka Wajsara řeší stromovou zeleň s nižší podchodovou výškou, kde je pohledové orámování současné budovy školy řešeno spíše vymezením průhledu. Zeleň se tedy stává součástí setkávacího prostoru se střídmým a moderním pojetím novostavby kavárny. Květinový záhonek v popředí navazující na živičnou komunikaci je zajímavým oživením vizualizace, po praktické stránce se zdá být nadbytečný, neboť bude obtížné udržet takový záhon blízko tak rušné vozovky bez poškození.

Základní škola V. Hejny

Základní škola se nachází severně od centra náměstí, při cestě od náměstí k sokolovně. Škola má dvě budovy stojící naproti sobě. Jedna budova je historická a její počátky sahají do roku 1924, kdy architekt R. Dvořáček zpracoval plán školy a po odstartování prací v roce 1925 uběhly dva roky do doby jejího dokončení na jaře roku 1927. Návrhu zeleně se tehdy ujal významný český architekt Josef Vaněk z Chrudimi, který tehdy řešil prostor před školou včetně blízkých Smetanových sadů. Zeleň pak byla vysazena okrasným spolkem Červený Kostelec. Na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let pak byla realizována přístavba 1. stupně základní školy. Ústředním prvkem celého prostoru je mimo samotné historické budovy školy pískovcový pomník s plastikou legionáře z roku 1929. (ZŠ V. Hejny, webové stránky)

31. 3. 2016 proběhla veřejná debata o náplni a využití veřejného prostoru mezi školami. Řešeným prostorem je parcela s č. 982/1, spolu s ostatními parcelami č. 983/1, 983/4, 983/10, 2070, 2071, 2085. Je to prostor mezi školami, mateřskou školou, městským úřadem, poštou a divadlem J. K. Tyla. Výsledné požadavky se staly vstupními informacemi pro tvorbu nového návrhu.

„Na veřejný prostor mezi školami byla zpracována architektonická soutěž, která probíhala od června 2016. Cílem soutěže bylo vybrat nejprve tým architektů, kteří zhotoví návrh a následně projekt k realizaci úprav prostranství včetně nového objektu kavárny podle zadání města Červený Kostelec. Soutěž byla organizována jako dvoukolová. Do prvního kola bylo přihlášeno celkem dvanáct návrhů. Z prvního kola porota vybrala celkem čtyři týmy, které vyzvala k dopracování, precizaci a doplnění předložených návrhů. Ve druhém kole potom určila vítěze a ocenila další dva návrhy podle celkové kvality díla a splnění požadavků zadavatele.“
(www.cervenykostelec.cz)

Jelikož by popis všech projektů přesahovalo rámec tohoto díla, odkazuji na Výsledky architektonické soutěže, které jsou zveřejněny na webu města Červený Kostelec včetně popisu a vizualizací.

Vítězným návrhem se stal návrh od zpracovatelského týmu **2021 s.r.o.**, Anenská 3, 811 05 Bratislava, Slovenská republika (autoři Ing. arch. Peter Lényi, Ing. arch. Marián Lucký, Ing. arch. Ondrej Marko, Bc. Monika Bočková, Ing. Michal Marcinov).

Jedná se o veřejný prostor před Základní školou V. Hejny, kde parter v návaznosti na budovu školy je řešen formou pravidelné parkové úpravy, která přechází směrem k náměstí (jižní části) v dětské hřiště, zakončené od hlavní komunikace objektem zmrzlinárny a kavárny s navrženým WC, sloužící veřejnosti i mimo otevírací hodiny kavárny.

Z konečné vizualizace je patrné, že se v návrhu zřejmě upustilo od prvotní myšlenky osázet tvarovanými stromy do kruhu pískovcový pomník s plastikou legionáře.

Tím se značně zjednoduší údržba zeleně, ale dochází také k širšímu vnímání i dominantní budovy školy, která by měla zůstat hlavní dominantou celého prostoru.

V návrhu jsou navrženy také zpevněné plochy, komunikace, parkování, chodníky pro pěší zónu a zpevněná plocha v návaznosti na památník a dětské hřiště.

Navržená stavba uzavírající prostor od hlavní komunikace je nízká moderní stavba, respektující architektonické začlenění do stávajícího prostoru s možností vizuálního vnímání dominantní budovy školy z prostor náměstí.

Realizace tohoto návrhu by přispěla k modernějšímu a funkčnímu využití řešeného území se zapracováním současných veřejných požadavků a se zachováním hlavních stávajících hodnot daného prostoru.

Mezi školami – současný stav (www.cervenykostelec.cz)

Mezi školami vítězný návrh – vizualizace (cervenykostelec.cz)

Kostel sv. Jakuba

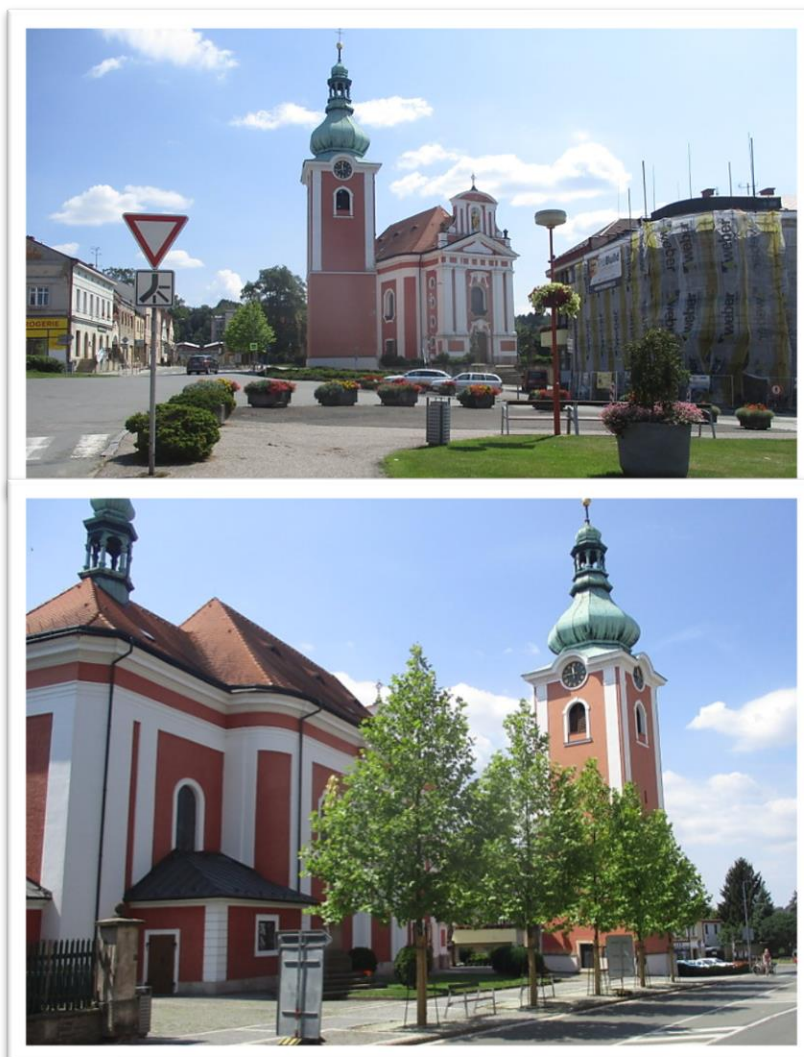
„Hlavní dominantou náměstí je bezesporu barokní kostel sv. Jakuba Většího, který byl původně gotickou stavbou ze 14. století a je připomínán jako farní již roku 1362. V letech 1744 až 1754 ho patrně v úzké spolupráci s Kiliánem Ignácem Dientzenhoferem přestavěl na náklad Octavia Piccolominiho v barokním slohu královéhradecký stavitel František Kermer. V areálu chrámu svatého Jakuba Většího stojí za zhlédnutí Kalvárie, socha sv. Václava či sv. Ludmily. U kostela je umístěn i barokní Mariánský sloup z roku 1724, který dříve zdobil střed náměstí.“ (Kostel sv. Jakuba Většího, webové stránky)

Před kostelem se v současné době nachází výsadba plazivých jalovců spolu s tisy červenými. Výsadba kompozičně respektuje hlavní dominantu kostela a změkčuje její zděnou podezdívku vyrovnávající terénní výškový rozdíl.

Na severní straně kostela od silnice byly vysazeny platany javorolisté, které budou z důvodu finální mohutné koruny vyžadovat pravidelný řez, přizpůsobený záměru, se kterým se dřeviny vysadily. Dříve zde rostly jírovce, které byly na jaře roku 2013 skáceny. Co se týká podjezdové výšky stromů v návaznosti na stávající hlavní komunikaci, mělo by se zvýšení kmene provést včas, dokud jsou větve ještě mladé a relativně dobře se rány na kmeni zahojí.

Změny v osázení před kostelem jsou stejně tak jako u radnice limitovány do budoucna výsledným návrhem celkových úprav náměstí.

Současný stav – foto

Domek B. Němcové

Jedná se o dům s č. p. 127, stojící na náměstí přes silnici na severní straně od kostela.

Spolu se sousední stavbou s číslem popisným 139 se jedná o krásné budovy s dochovanými historickými prvky a tvořící tak architektonicky zajímavou část náměstí.

V případě domu Boženy Němcové se jedná o budovu významnou převážně tím, že zde Božena Němcová prožila několik měsíců svého života a momentálně je dům užíván jako muzeum, kde jsou umístěny ukázky dobového zařízení. Dům je ve správě Městského kulturního střediska v Červeném Kostelci.

Zahrada za domem je zhotovena dle návrhu Ing. Gabriely Mlatečkové Čížkové a ideového návrhu, který zhotovili Petra Brandová Viková a Štěpán Nosek, a je koncipována tak, aby kapacitně umožňovala konání různých kulturních akcí.

V zahradě je evokována literární podoba prostoru za domkem „místo, které skromným a přirozeným způsobem zpřítomňuje osobní citovou vazbu, již k němu v důležitém období svého života chovala výjimečná autorka.“ (Domek B. Němcové, webové stránky)

Svou skladbou zahrada respektuje původní styl zahrady s nášlapnými kameny, vydlážděný vstup z Dvořáčkovy ulice, drnovou lavičku, nový mobiliář, instalaci pítka jako odkazu na původní studnu, či drobné úpravy užitkové budovy za domkem, které ji dávají do souladu s architekturou kulturní památky. Na zahradě je také hrob Viktorky, která je známá z románu Babička od Boženy Němcové. Jsou zde vysázeny bylinky a stromy, které autorka milovala. (www.cervenykostelec.cz)

Foto dům a zahrada Boženy Němcové

Tržiště u autobusového nádraží

Plocha tržiště se nachází na několika parcelách ve vlastnictví města Červený Kostelec. Jedná se o parcely č. 2015, 2046, 129 a 131.

Výhody:

Je to vhodný prostor v centru města, navazující na autobusové nádraží jako součást náměstí.

Vhodné místo pro pořádání trhů po celý rok (farmářské, adventní, bleší apod.)

Nevýhody:

Prostor není v současné době příliš využíván.

Možná řešení:

Je třeba tento prostor chápat prioritně jako shromaždiště při akcích typu trhy, slavnosti a je tedy vhodné tuto plochu nijak nezastavovat, ani neosazovat zelení.

Obohatit prostor před tržnicí (náhradou za zaštipované borovice) živějšími výsadbami proměňující toto prostředí během roku např. liniová výsadba stromů s podsadbou kvetoucích rostlin.

Půdorys (www.ikatastr.cz) , **Foto** (www.en.mapy.cz)

Parčík u autobusového nádraží

Tento prostor je součástí náměstí a jedná se o soubor pozemků vzniklých po odstraněných stavbách. Současné parcely jsou ve vlastnictví města Červený Kostelec a momentálně tento soubor pozemků slouží jako parková plocha (p. č. 128/2, 125, 132/2, 133/2, 133/3, 135/3, 236/1, 233, 236/2, 236/3, 1355/10, 1109/3, 1400 a části parcela č. 131 a 129).

Výhody:

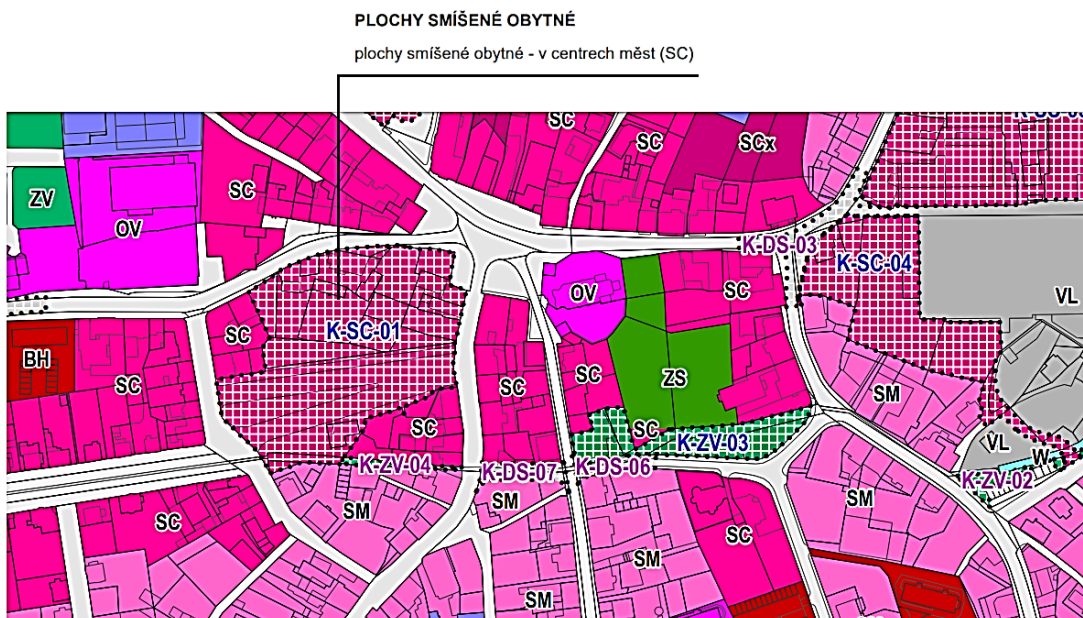
Parková plocha přímo navazuje na centrum města a mohla by tak převzít funkci centrálního parku s relaxační a pobytovou funkcí (čekání na autobus, piknik na travnaté ploše, vzdělávání, četba, drobné hry jako badminton, hod létajícím talířem aj.)

Prostor pro setkávání lidí, kde setkávání může být umocněno obnovením pravidelným pořádáním trhů a jiných kulturních akcí. Možnost na pozemek č. 233 umístit stavbu, která by uzavřela náměstí jako samostatnou část, kde směrem do parku by mohlo být infocentrum s občerstvením.

Nevýhody:

Tato plocha je v územním plánu města vymezena jako plocha určená k využití obytné smíšené funkce, což s největší pravděpodobností změní její charakter. Mohlo by to znamenat, že je plocha parčíku pouze dočasná, tedy že se dá v těchto prostorách přednost bytové zástavbě před zelení, případně dojde k jejich kombinaci. Tento prostor je nutné provázat stromovou zelení s ostatními částmi budoucího náměstí.

Výřez části z územního plánu města (www.cervenykostelec.cz)

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

Ideový návrh studentů architektury (www.cervenykostelec.cz)

Komárek Filip, Konášová Tereza, Kulhavý Matěj, Lálová Petra, Neradová Pavla

Návrh studentů vystihuje praktickou podstatu prostoru, kterou by měl parčík splňovat.

Prostor je řešen čistými a jednoduchými liniemi, respektující současnou pěší provozní situaci. Prostor parkové plochy byl rozšířen hlouběji do autobusového nádraží a vznikla tak ucelenější koncepce parku, v jejíž souladné návaznosti se zvětšila i plocha tržiště a autobusového zázemí. Tato zpevněná plocha rovněž může sloužit jako shromažďovací prostor při rozsvěcení vánočního stromu, který je navržen v prostoru parku. Zeleň je tvořena pouze stromy pro možnost pobytu lidí ve stínu stromů a zároveň je zachováno pohledové propojení s výhledem do okolí. Hlavní spojovací osy jsou řešeny s ohledem na frekvenci pěšího provozu cestními sítěmi v dostatečně širokém příčném profilu, který ve svém křížení vytváří středový centrální prostor s možností odpočinku na lavičkách. Lavičky („povaľovadla“) jsou umístěny i volně v travnaté ploše pro větší pocit soukromí mimo pěší provoz lidí a hlubší požitek z pobytu ve volné travnaté ploše.

Bylo zde pamatováno i na menší dětský koutek, který v těchto prostorách plně dostačuje. Komunikace autobusového nádraží byla zúžena a z jižní strany zůstala zachována parkovací místa včetně chodníku. Rovněž v ulici 5. května byla na jižní straně zachována parkovací místa, ovšem nikoli podélně, ale příčně, čímž se kapacita parkovacích míst zvýšila.

Jelikož tento návrh respektuje stávající hodnotnou zeleň pouze v omezené míře, lze předpokládat, že v případě realizace tohoto návrhu by se postupovalo etapově, aby město nepřišlo najednou o zeleň v tak velkém rozsahu.

Tento plán hodnotím jako velmi střízlivé řešení, ze kterého se dá v mnoha ohledech vycházet při výběru kritérií pro návrh konečného řešení prostoru s potřebou prostudování všech potřebných podkladů (inventarizace stávající zeleně, dopravní infrastruktura, sítě technického vybavení, předpokládaná frekvence návštěvnosti, četnost pořádání trhů, řešení v návaznosti na budoucí návrh náměstí aj.). Pro město Červený Kostelec byla zpracována inventarizace dřevin v některých významných lokalitách (www.stromypodkontrolou.cz), na jejímž základě si lze udělat hrubou představu o stavu a perspektivě jednotlivých dřevin.

Divadlo J. K. Tyla

Divadlo J. K. Tyla s číslem popisným 537 se nachází na severním okraji náměstí se sousedními budovami škol V. Hejny a sokolovny. Odehrává se zde většina kulturního dění ve městě a je tedy důležitým článkem kulturního života města Červený Kostelec.

Postaveno bylo jako ochotnické divadlo v letech 1924 až 1925 a u příležitosti 100. výročí úmrtí Josefa Kajetána Tyla (dne 29. září 1956) bylo divadlo při slavnostním představení jeho hry Jan Hus přejmenováno na Divadlo J. K. Tyla. (Divadlo J. K. Tyla, webové stránky)

Půdorys (www.ikatastr.cz), **Foto**

Přednosti:

Architektonicky velmi zdařilá stavba, která vystihuje své poslání.

Zasazení stavby do svažitého terénu bylo provedeno velmi prakticky a esteticky.

Okolní zeleň respektuje stávající dominantní budovu divadla, kterou nijak nezakrývá, ale podkresluje a začleňuje do okolí.

V březnu roku 2015 byla revitalizována zeleň dle schváleného architektonického projektu Ing. Štěpánky Šmídové z února 2014.

Často navštěvované místo divadla se novou úpravou více zpříjemnilo (půlkruhový záhon cibulovin).

Nedostatky:

Betonová opěrná zídka vyrovnávající bezbariérový vstup do budovy poněkud neodpovídá reprezentačnímu předprostoru u tak významné budovy.

Možné řešení:

Je třeba zvážit novou povrchovou úpravu betonové opěrné zídky před vchodem do divadla.

Projekt Ing. Štěpánky Šmídové – vizualizace

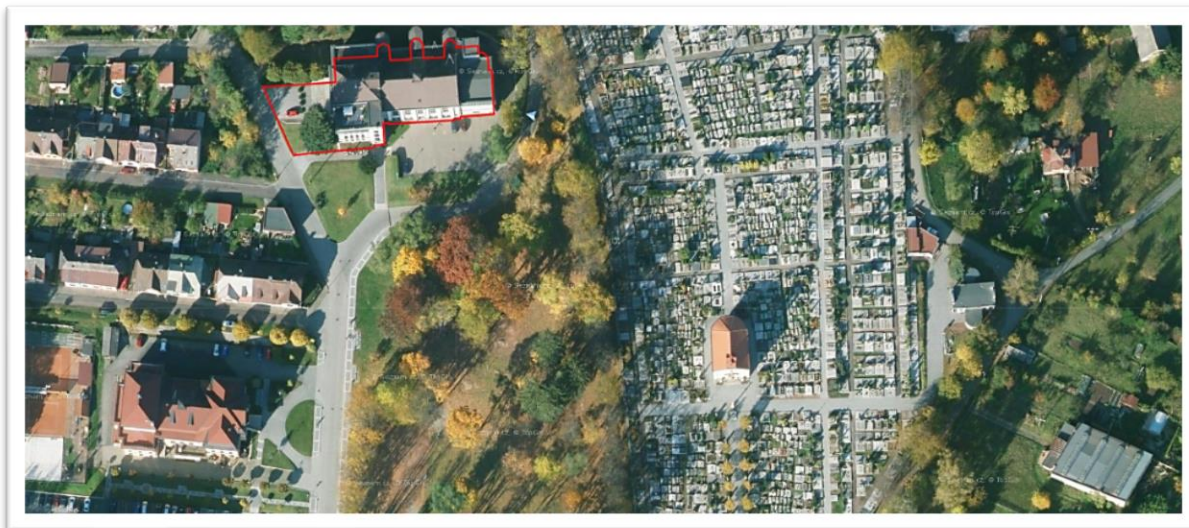
obr. 3: Vizualizace vegetačních úprav v předprostoru divadla – staré stromy

Sokolovna

Stavba sokolovny uzavírá v letech 1930–1932 tzv. kulturní koutek staveb severně od náměstí v Červeném Kostelci. Sokolovnu postavil červenokostelecký stavitel Robert Dvořáček a celá budova byla restaurována v roce 2000. (Sokolovna, webové stránky)

Budova se nachází nejvýše ze všech kulturních staveb. Má číslo popisné 675.

Půdorys (www.ikatastr.cz), **Foto**

Přednosti:

Architektonicky zdařilá stavba, která vystihuje význam a podstatu dané budovy.

Zasazení stavby do svahu bylo provedeno citlivou a praktickou modelací terénu.

Okolní zeleň z větší části respektuje stávající dominantní budovu sokolovny, kterou nijak nezakrývá, ale vhodně ji rámuje a doplňuje.

U sokolského hřiště (za sokolovnou) byly vysázeny kolem roku 1933 lípy prostřídané s jírovci.

Nová parková úprava citlivě umocňuje charakter a poslání stavby.

Nedostatky:

Jalovce stěsnané (*Juniperu squamata* 'Meyeri') umístěné volně v travnaté ploše před kovovým stožárem el. vedení narušují spolu se stožárem vnímaný obraz budovy.

Vlevo v travnaté ploše před budovou byl 6. 9. 2014 u příležitosti podpisu partnerské smlouvy mezi městy Uchte (Německo) a Červený Kostelec vysazen javor červený (*Acer Rubrum* 'October Glory'). Byl-li tento strom kompozičně plánován tak, aby uzavíral pohledovou osu směrem od náměstí, pak je jeho umístění správné, ale osobně se domnívám, že by strom neměl v hlavní pohledové ose budovu zakrývat.

Je-li navržen jako orámování k budově sokolovny, pak (bereme-li v úvahu jeho postupné zmožutnění koruny v dalších letech) by měl být umístěn více vlevo, neboť v budoucnosti bude koruna stromu levou polovinu stavby zakrývat.

Možná řešení:

Z centrálního pohledu odstranit rušivé prvky - (železný stožár el. vedení, stříbrný jalovec).

Vizualizace

Hřbitov

Hřbitov v Červeném Kostelci se nachází na návrší náměstí, 200 m severně od kostela. Je umístěn na poměrně klidném místě, obklopeném zelení a volně tak navazuje na Smetanovy sady.

„Původní hřbitov obklopoval chrám sv. Jakuba Většího a zasahoval do dnešního náměstí. Hroby se zde nalézaly ještě roku 1840, kdy byl již dávno používán hřbitov druhý, na Vackově louce pod dnešním hřbitovem. Druhý hřbitov byl používán do roku 1870.

Hřbitov současný, tj. třetí „Na Chrbech“, byl vysvěcen v roce 1863 a jeho celkové dokončení proběhlo v roce 1868.“ (Hřbitov – Červený Kostelec, webové stránky)

Ve stejném roce byly vysázeny jírovce kolem původní západní, východní a jižní zdi, stejně tak kolem cesty ke kapli a před hřbitovem. Lípy u hřbitova na jihovýchodní a severovýchodní straně byly vysazeny později, až po 2. světové válce do r. 1950. Centrální stavbou hřbitova je kaple sv. Cyrila a Metoděje, která byla v roce 2017 restaurována a současně byla vysazena hlavní alej lip vedoucí osově ke kapli. (Zdroj: městský archiv Štěpán Křeček)

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto hlavní pohledová osa ke kapli

Přednosti:

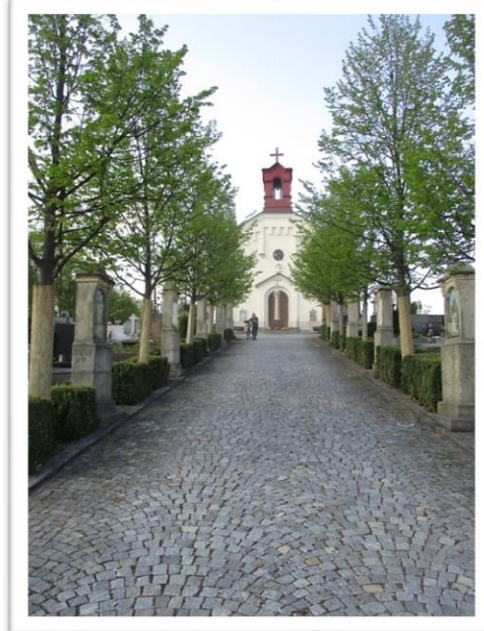
Hezké klidné místo s výhledem na město.

U dominantní kaple je zelení vhodně zdůrazněna její pohledová osa.

Byl zpracován projekt i na prostor před hřbitovem (Ing. arch. Marek Wajsar, Ing. Kateřina Fuglová).

Nedostatky:

Lípy by měly mít vyšší nasazení korun z důvodu nižších problémů s údržbou do budoucna a čistšího průhledu ke kapli.

Možné řešení:

Studenty ČVUT byla navržena úprava před vstupem na hřbitov.

Ideové návrhy studentů architektury – Tereza Červená, Daniel Homola

(www.cervenykostelec.cz)

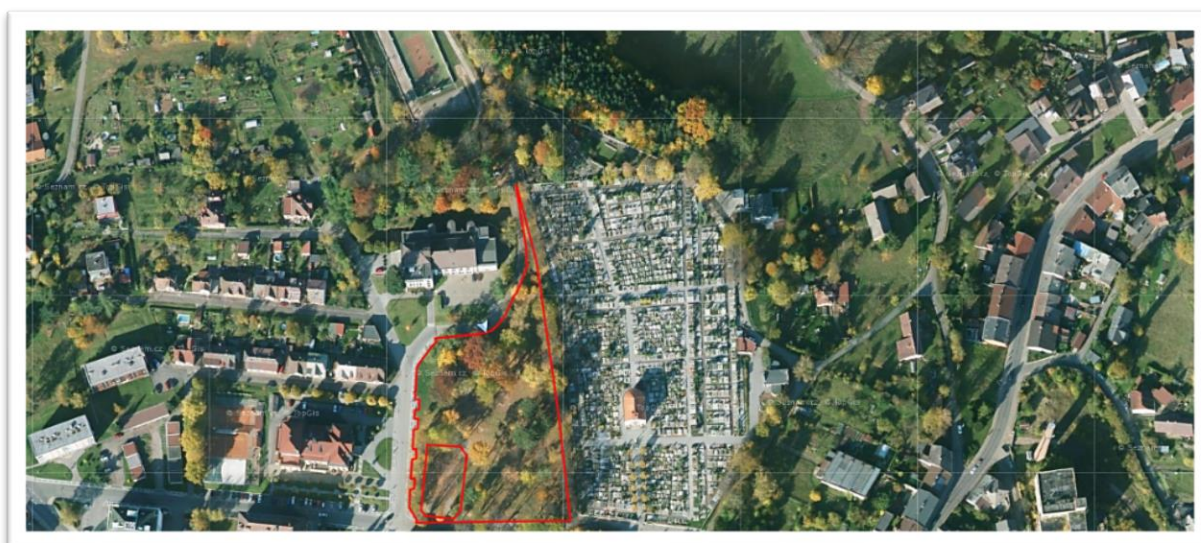

Smetanovy sady

Za názvem Smetanovy sady se skrývá přírodní parková úprava prostoru mezi hřbitovem a divadlem, nacházející se na parcele č. 987/1 ve vlastnictví města Červený Kostelec, který vznikl již kolem roku 1920. Osázení provedl okrasný spolek Červený Kostelec a součástí osázení je i „Alej Boženy Němcové“ vysazená zřejmě společně se hřbitovem kolem r. 1870 (od školy ke hřbitovu). (Zdroj: městský archiv Štěpán Křeček)

Park je využíván k různým kulturním akcím, kde mezi nejznámější patří Mezinárodní folklorní festival Červený Kostelec, konaný každoročně v druhé polovině srpna v přírodním areálu Smetanových sadů. Jedná se o jeden z největších festivalů v České republice.

Púdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

Přednosti:

U pomníku spisovatelky Boženy Němcové na okraji parku se nachází červenolistý buk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), vyhlášený památným stromem v roce 2016. Jeho výška činí 25 m a obvod kmene je v prsní výšce člověka 320 cm.

Kostra parku je tvořena statnými stromy, z nichž většina je v dobrém zdravotním stavu.

Přírodní areál s širokým potenciálem umožňuje lidem různá rekreační využití.

Dostatečně velký prostor umožňující setkávání lidí při různých kulturních akcích (dětský den, Mezinárodní folklorní festival apod.).

Pravidelně dochází ke sledování zdravotního stavu stromů (dendrologické posouzení stávající zeleně) a k nutným zdravotním zásahům, což je s ohledem na pořádané kulturní akce nutné.

Nedostatky:

Park není příliš využíván k rekreaci, ale spíše ke zkracování cesty od hřbitova do města.

S přihlédnutím na umístění parku (okrajová část náměstí – škola, divadlo, cukrárna apod.) je potenciál rekreačního využití tohoto místa momentálně nedoceněný.

V parku nebyla od počátku definována a vyhrazena cestní síť a z toho důvodu jsou současné cesty pouze vyšlapané (těžko se momentálně v kořenovém systému vzrostlých stromů nové cesty vytvoří). V případě realizace přírodních šterkových cest by stejně došlo ke strojovému hutnění cesty a kořeny současných stromů by tím značně utrpěly. Lépe tedy ponechat cesty v současném přírodním stylu, s podzimní obnovou vyšlapaných míst.

Možné řešení:

Nabídnout lidem vhodné podmínky k větší návštěvnosti parku, nejen při kulturních akcích (v návaznosti na sokolovnu a základní školu zvážit demontovatelné herní prvky pro volné sportovní aktivity po celém parku včetně možnosti pikniku).

Park vybavit vhodným mobiliářem – lavičky, dřevěná lehátka, odpadkové koše včetně možnosti zastřešeného pobytu (dřevěný krytý altán apod.).

Možnost výuky dětí v přírodě (poznávání stromů, ptactva, hmyzu apod.)

U sochy Boženy Němcové zvážit její orámování nižšími keři typu např. hortensie (*Hydrangea arborescens* 'Annabelle'), kvetoucí v době festivalu nebo rododendron 'Cunningham's White' se svým stálezeleným olistěním apod.

Park A. B. Svojsíka

Plocha parku se nachází nedaleko náměstí (západním směrem cca 600 m od náměstí). Nalézá se u ulice Palackého v části Rybničná naproti sportovnímu areálu na parcelách č. 889/1, 889/54, 889/59, 889/60 a 889/88. Poblíž parku se nachází dvě skautské klubovny. Park byl vybudován po zatrubnění Červeného potoka (dříve rybník Rybčina), kde v dnešní době existuje jen hráz. Prostor býval do r. 1960 rumištěm, kdy se tehdy ředitel školy (ZDŠ) pan Vilém Veselý, rozhodl spolu s dětmi (Pionýři a Pionýrská organizace Červený Kostelec) v rámci pracovního vyučování založit park. Park byl osázen včetně topolů a olší kolem potoka Olešnice. V době výstavby kanalizace (1996–1998) došlo k částečné devastaci keřové kulisy u hřiště. Park byl 16. 12. 2004 zastupitelstvem města přejmenován na Park A. B. Svojsíka z podnětu zdejších skautů a v roce 2011 byla skauty vysazena lípa Anežky České k výročí 800 let od jejího narození. (Zdroj: městský archiv Štěpán Křeček). Tato lípa bohužel suchý rok 2018 nepřežila. Město se rozhodlo park revitalizovat a momentálně bylo již pár návrhů zpracováno.

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

Přednosti:

Strategicky vhodné místo pro propojení sportovních a rekreačních aktivit s venkovními přírodními prostory.

Jedna z největších parkových ploch ve městě.

V dubnu 2009 si město nechalo zpracovat dendrologický průzkum na zeleň řešeného území. (Ing. Tomáš Pilař).

Kostra parku je tvořena vzrostlými stromy, kde někteří jedinci dobře prospívají v současných rozdílných půdních podmínkách tvořených navážkou.

Nedostatky:

Park není téměř využíváný, pouze občas skupinkami mládeže.

Kostra parku je tvořena stromy, kde některé postupně dožívají.

Současné cesty v parku svým povrchem a svými rozměry nepřispívají k jeho intenzivnějšímu využití.

Současný mobiliář v parku svým provedením a technickým stavem nevyhovuje současným potřebám.

Některá místa zarůstají náletovými dřevinami a ohrožují dřeviny vysazené.

Možná řešení:

Provedení aktualizace dendrologického průzkumu na zeleň.

Odclonit park keřovou zelení od garáží z jižní strany parku.

Obnovit cesty a vytvořit odpočinková setkávací místa s možností krytého sezení.

Zredukovat náletové dřeviny tak, aby se mohly dřeviny komponované a záměrně vysazené lépe vyvíjet.

Zvážit znovuobnovení potoka s možností rybníčku v parku jako připomínku bývalého rybníku s úpravou samotného koryta a břehů v přírodním kamenném provedení. Toto obnovení vodního toku by vedlo ke zvýšení ekologické, estetické a rekreační funkce nejen samotného parku.

S ohledem na blízké okolní lesy sloužící k rekreaci, v parku více upřednostnit a rozšířit sportovní aktivity – pingpongové stoly, pétanque, šachy, bruslařská dráha, venkovní posilovna (outdoorové hřiště), a to v návaznosti na sportovní areál.

Další předností parku je možnost propojení s okolním lesem.

Tvorba nového dětského hřiště pro různé věkové kategorie.

Co je třeba respektovat při úpravě nového řešení:

Zachování nejhodnotnějších dřevin.

Nově navrhnout dosadby dřevin s jasným kompozičním a praktickým záměrem.

Doplnit související prvky (mobiliář, osvětlení, vodní prvek, sportovní prvky, stavby – altán, cesty, dětské hřiště aj.).

Výhody revitalizace

Možnost vytvoření nového komponovaného díla s možností včlenění nových dosadeb, staveb a prvků, dle současného záměru a požadavků.

Většina vzrostlé a hodnotné kosterní zeleně v parku bude i nadále plnit své estetické i ekologické funkce.

Úskalí revitalizace:

Jelikož byl současný park založen na ploše bývalého rybníka, nejsou zcela známy současné půdní podmínky a je třeba provést několik zkušebních půdních vrtů do hloubky cca 2 m.

S celkovou obnovou cestní sítě dojde s největší pravděpodobností k zásahu do kořenového systému stávajících stromů, což může vést k jejich poškození.

Při zachování perspektivních stávajících dřevin bude mít nová dosadba vůči zeleni stávající ztížené podmínky k ujmutí, které jsou dány současnými již prorostlými a zakořeněnými dřevinami, odnímajícími nové výsadbě zejména vláhu a světlo.

Zpracované dokumenty na revitalizaci parku.

Ideové návrhy studentů architektury (27. až 29. dubna 2018 studenti magisterského studia oboru Architektura a urbanismus Fakulty architektury ČVUT v rámci předmětu Krajinářská architektura pod vedením Ing. Radmily Fingerové po diskusi s představiteli a občany města zpracovali krajinářská témata pro město Červený Kostelec).

(www.cervenykostelec.cz)

Návrh na znovuoobnovení Červeného potoka

(Julie Kopecká, Magdaléna Piterková, Vladimír Votava)

Jedná se o ideu k obnovení současného zatrubněného potoka, který protéká městem, ale také skrz řešené území parku. Myšlenka je taková, že by se měl potok odkrýt, aby se tak mohl opět stát významným estetickým, ekologickým a termoregulačním činitelem města.

Navrácení vody do parku je již poměrně dlouho diskutovaná otázka a společně s proměněným nevhledným oplocením sportovního areálu v servisní občerstvovací objekt, nabádá minimálně tento návrh k zamyšlení.

Návrh je přístupný na webových stránkách města.

1. Park A. B. Svojsíka

Do parku přinášíme potenciál vody. Potok má v těchto místech možnost se volněji rozlít a vytvořit novou síť míst. Původní hodnotné skupiny listnatých stromů zachováváme a doplňujeme, kácíme nevhodné jehličnaté stromy. Do jednotlivých míst v parku vkládáme prostor pro pétanque, cvičení a podobně. Park lemuje 5m široká smyčka pro cyklisty a inline. Místo plotu fotbalového hřiště vytváříme servisní objekt s kavárnou a zázemím pro park i hřiště.

Park A. B. Svojsíka (27. až 29. dubna 2018 studenti ČVUT)
 (Bohdan Bonka, Lenka Levičková, Eliška Morysková, Marek Schneider)
 Nezávisle na první myšlence řešil druhý tým obnovu parku, včetně sportovních ploch.

PARK A. B. SVOJSÍKA

Bohdan Bonka, Lenka Levičková, Eliška Morysková, Marek Schneider

ČERVENÝ KOSTELEC

očiima studentů fakulty architektury

01 | Pinex
 Nová inline dráha, která navazuje na stezku směrem do Lhoty, vede podél Olešnice do parku A.B. Svojsíka. Na rozcestí aleje u potoka a ulice Zemědělská navrhujeme místo pro malé sportovní aktivity a odpočinek. Jsou zde umístěny pingpongové stoly, hřiště na petanque nebo kulebky. Prostor, který navazuje na bobavové hřiště je propojen s druhým břehem dřevěnou lávkou.

02 | Brouzdálko
 Rozhodli jsme se využít protékajícího potoku Olešnice a vytvořit přírodní brouzdaliště z kamene a dřeva. Jedná o alternativní propojení skautského areálu s parkem. Skautské sešlosti jsou důležitou součástí života města.

03 | Pitko
 V centrální části parku navrhujeme pitko se sezeními. Vůhledem k umístění se jedná o orientační bod celého území a mohou ho využít jak běžáci, tak ostřílní návštěvníci parku.

04 | Amfik
 Za účelem využití parku nejen pro sport, ale i pro kulturní akce jsme navrhli přírodní amfiteátr. Využití jsme terénní val, který lemují park a zasadili do něj dřevěné sezení. Podium amfiteátru slouží pro hudební, taneční či divadelní vystoupení. Je vytvořeno z dřevěných prvků, má průměr 10 metrů a nachází se ve západní části parku.

05 | Záchodky
 U vstupu do parku jsme navrhli veřejné záchodky se sezeními pro případné kulturní akce. Objekt je řešen v jednoduchém sítovém stylu a použitými dřevěným materiálem navazuje na mobilár parku. Nachází se zde toalety pro děti, pány a invalidy a má 6 šatny pro účinkující.

T1 | Promenáda
 Promenádu od vstupu do parku po rozcestí u pítko tvoří inline dráha z probraného asfaltu a pásy cesty z gloriu. Navrhujeme nové osvětlení podél cesty a mobilár s odpadkovými koši na rozhraní gloriu s travnatou plochou. Odstraníme starý pítk sportoviště, který nyní tvoří bariéru, a nahradíme ho propustným z dřevěných lamel, tak abychom tyto dva světy propojili.

T2 | Inline dráha
 Podél Olešnice vede dráha pro brusle z probraného asfaltu až po rozcestí u ulice Zemědělská. Ať by bylo vhodné rozšířit o stromořadí na druhé straně pro příjemný pobyt na cestě aby bruslaři a maminky s kočárky měli úkryt před slunečním světlem.

T3 | Cestičky
 Z hlavní promenády se linou gloriuové cestičky vybíjené mobilárem a odpadkovými koši.

Červený Kostelec se může chlubit početným množstvím lesů a lesoparků. Aktivní odpočinek v zeleném prostředí je součástí každodenního života jeho obyvatel. Park A. B. Svojsíka je umístěn v blízkosti obytné zóny a několika sportovišť, má tedy potenciál stát se důležitým nejen rekreačním ale i kulturním bodem tohoto města.

V návrhu se zaměřujeme na samotnou plochu parku a prostor podél potoka. Vynášíme jednotlivé iniciace, které pomáhají rozkrokovat život tomuto místu a generují jeho genia loci.

Ponecháváme důležitě listnaté stromy a odstraňujeme kritické době a jehličnaté stromy a keře, které do parku nepatří i když jsou dlouhou součástí jeho bytí. Zapřítupňujeme Olešnici, jelikož voda je vždy vyhledávanou záležitostí parku a propojujeme obě břehy.

Očistíme park od velkého množství cestiček, které fragmentují park na zbytečné množství malých ploch. Vytrváme velké palouky pro sportovní aktivity vsedního dne.

Určujeme alternativu pořádání folklorních událostí a jiných kulturních činností jednoduchým přírodním amfiteátr, který se sestává z dřevěného podla a terénního sezení.

U vstupu do parku odstraňujeme plot u dětského hřiště i jednotlivých sportovišť a nahrazujeme ho plotem z dřevěných lamel. Lamely fungují jako spřimovací prvek a profilují se i do sociálního zázení s toaletami a parkovými moštami.

Inline bruslení je jak se zdá v ohlasech obvyklé čí velkým koněm. Inline cestu tedy zahrnujeme do návrhu a navrhujeme ji na alej směru směrem k Lhotě podél vody. Na křižovatce s parkem umístíme pítko pro občerstvení. Na rozcestí u ulice Zemědělská zakládáme cestu posedením bodem, který je určen pro sportovní aktivity, odpočinek s výhledem na alej s Olešnicí.

FA ČVUT

KRAJINÁŘSKÁ ARCHITEKTURA - NAVRHOVÁNÍ I (520KA2N)

DUBEN 2018

Studie na revitalizaci parku A. B. Svojsíka

Studio Agora (doc. Ing. arch. Ivan Kaplan a Ing. arch. Marek Wajsar) vypracovalo v roce 2008 studii na revitalizaci parku A. B. Svojsíka. Celkové dílo včetně popisu návrhu je dostupné na webových stránkách města.

Přednosti:

Návrh, který praktickým způsobem řeší rozvržení jednotlivých funkčních ploch s podnětnými myšlenkami o rozvržení a řešení celého prostoru.

Revitalizace parku je zpracována stavebními architekty, včetně týmové spolupráce krajinářského architekta (Ing. Jan Šteflíček).

Nedostatky:

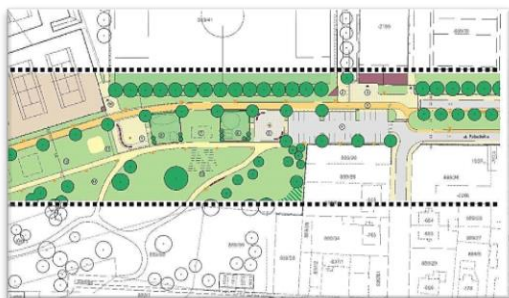
V době řešení této studie nebylo známo podrobné dendrologické posouzení stávající zeleně, a proto se nemusí navrhované změny shodovat s praktickým podkladem pro následnou realizaci.

Park A. B. Svojsíka, studie – půdorys (www.cervenykostelec.cz)

Studio Agora (doc. Ing. arch. Ivan Kaplan a Ing. arch. Marek Wajsar) 2008

Park A. B. Svojsíka, popis parteru, axonometrie – celek (www.cervenykostelec.cz)
Studio Agora (doc. Ing. arch. Ivan Kaplan a Ing. arch. Marek Wajsar) 2008

Dendrologický průzkum

V roce 2009 byl na současný stav parku zpracován dendrologický průzkum (Ing. Tomáš Pilař), který mapuje stávající dřeviny z hlediska zdravotního stavu a jejich perspektivy.

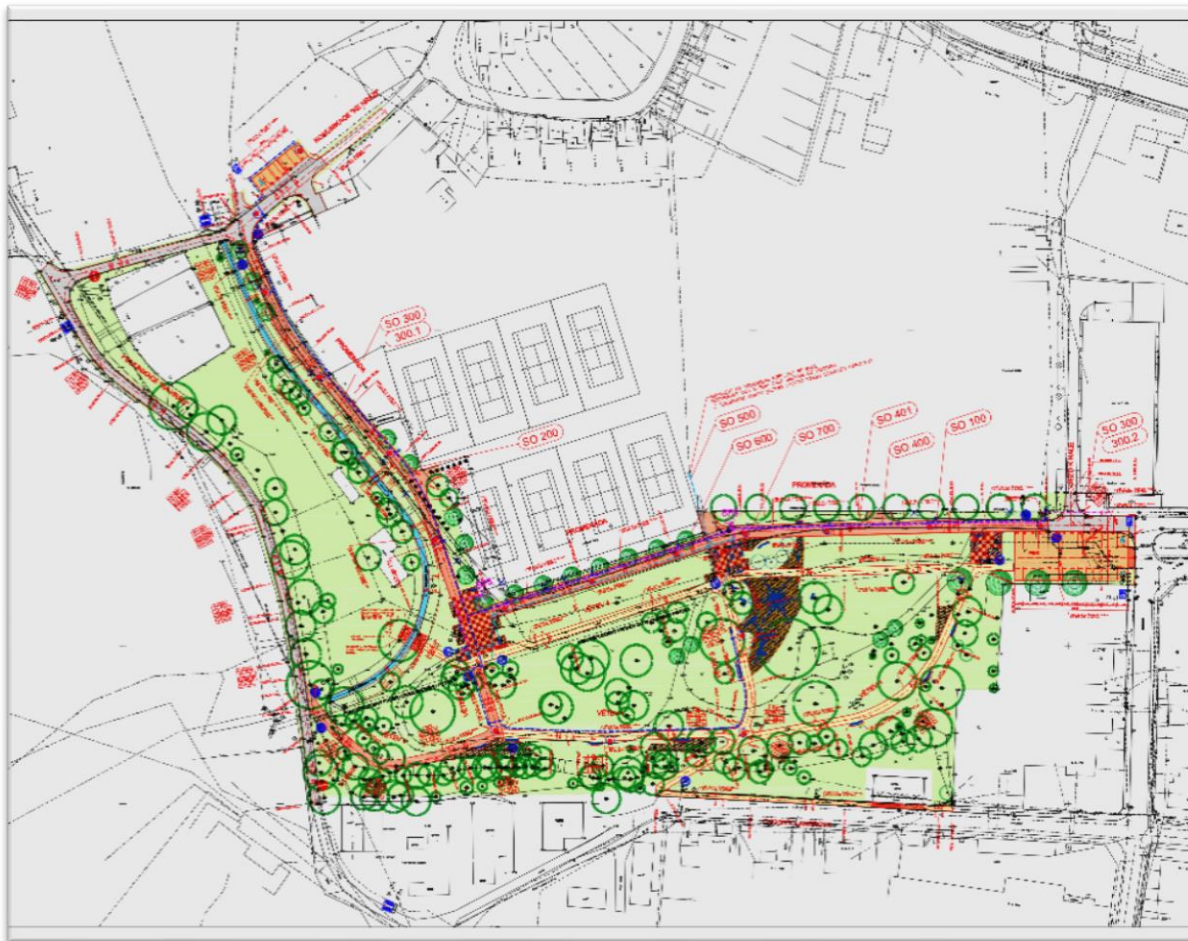
Výstupním podkladem je analytický dokument, na jehož základě se odvíjí prováděcí dokumentace. Tento dokument je v plném znění ke zhlédnutí na webových stránkách města Červený Kostelec.

Dokumentace ke stavebnímu povolení

Na základě dendrologického průzkumu (Ing. Tomáš Pilař) a vypracované studie na revitalizaci parku A. B. Svojsíka (doc. Ing. arch. Ivan Kaplan, Ing. arch. Marek Wajsar, Ing. Jan Šteflíček), byla téhož roku jako dendrologický průzkum (2009) vypracována dokumentace ke stavebnímu povolení (Ing. Tomáš Pilař).

Dokument je ke zhlédnutí na webových stránkách města Červený Kostelec.

V plánu je řešena zeleň stávající, včetně nově navržené. U cestní sítě dochází k výrazným změnám a je zde zohledněné i spojení parku s ulicí Langerova a potažmo i možnost propojení se sousedním lesem. Plocha parku je doplněná o nové plochy a prvky (bruslařská dráha, dětské hřiště, odpočívadla), včetně úpravy vodoteče.

Základní umělecká škola

Stavba Základní umělecké školy je velmi cenným architektonickým dílem, zapsaným ve státním seznamu památek okresu Náchod. Stavba se nachází v Nerudově ulici a dříve patřila továrníkovi Theodoru Keyzlarovi. Vila byla projektována akad. arch. Josefem Gočárem a její stavby byla řízena červenokosteleckým stavitelem Josefem Pitřincem v letech 1923 až 1924. Prostorná hala v přízemí s původním zdobným dřevěným obložení slouží žákům základní umělecké školy jako koncertní síň, ostatní místnosti jsou učebnami jednotlivých uměleckých oborů. V interiérech budovy byly také natáčeny filmy.

(www.cervenykostelec.cz)

Projekt na revitalizaci zahrady byl zpracován v roce 2013 a částečně aktualizován v roce 2014. Poté byl etapově realizován.

Zpracovatelský tým projektové dokumentace: Ing. Kateřina Fuglová, Ing. Jana Šulcová.
zpracovatel: TREESERVIS – Ing. Štěpán Kriegler

V roce 2016 byl projekt znovu upraven, zejména na základě požadavku ze strany ZUŠ o vnesení nové funkce do zahrady a vytvoření přírodního divadla pro pořádání koncertů a vystoupení žáků ZUŠ. Bylo zde navrženo demontovatelné dřevěné pódium a pomocí vyterasování svahu vytvořeno zahradní hlediště. (Spolupráce tým INS spol. s r. o., Petr Šulc a Krystýna Benešová).

Návrh řešení vyplývá ze současného stavu zahrady a požadavků na její další využití. Základní myšlenkou je vytvoření souladu zahrady s vilou a dotváření celkového obrazu a ducha místa. Cílem návrhu bylo vytvoření harmonické a proměnlivé zahrady během celého roku. Průčelí budovy bylo ponecháno pohledově volné pro vizuální propojení vily s Nerudovou ulicí a původní dominanta celé zahrady (mohutný červenolistý buk) byla rovněž respektována. Sortiment dřevin byl použit z ceníků a nabídky okrasných školek začátku 20. století, ale sortiment byl volen na úrovni druhů, kultivary byly voleny již dle současné nabídky.

Při výsadbě byly použity smíšené záhony založený na kombinaci travin, nižších a pnoucích keřů, polokeřů, trvalek a cibulovin. Keře zde plní nejen funkci krycí a okrasnou, ale i stabilizační, zejména ve svahu. Byly zde umístěny i lavičky pro čekající rodiče, či žáky školy. Vyskytují se zde i skupiny okrasných a ovocných dřevin – jabloní a třešní, které mají přiblížit atmosféru bývalého sadu.

Dominantou zůstává solitérní buk a samotná vila. Podél plotu je pouze doplněna nízká výsadba Rododendronů a jiných vřesovištních rostlin, které byly pro první republiku typické.

Pro zatraktivnění celého prostoru zahrady byly navrženy i osázené mobilní nádoby, použité zejména před vchodem do budovy a při konání mimořádných příležitostí. (informace a podklady Ing. Kateřina Fuglová).

Navržené řešení Ing. Kateřina Fuglová, Ing. Jana Šulcová

D 3. Návrh řešení

Stávající stav – boční vstup do budovy a navazující svah ve východní části zahrady

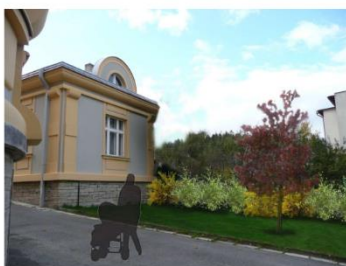
Současný stav – západní část zahrady, před domem správce

Současný stav – prostor před vstupem do vily, jižní část zahrady

Navržený stav – terasy ve svahu zahrady z místního pískovce vytvářející přírodní hlediště pro konání koncertů a vystoupení žáků ZUŠ

Navržený stav – výsadba volně rostlého živého plotu a okrasné červenolisté jabloně

Navržený stav – okrasný trvalkový záhon s travinami a převislou sakarou zatraktivňující celý prostor, doplněný o posezení pro čekající rodiče

Alej svobody

Alej svobody se nachází na konci Červeného Kostelce směrem na Zábrodí. Vysazena byla roku 1948, členy československé obce legionářské z Červeného Kostelce a okolí, k památce třicetiletého výročí naší samostatnosti (dříve nazývaná „Alej legionářů“). Vysázeno bylo 120 kusů lip (v současnosti 94 ks). (Zdroj: městský archiv Štěpán Křeček).

Přes půl kilometru dlouhá alej tvoří významné propojení minulosti se současností a je připomínkou svobody, za kterou vyhaslo mnoho lidských životů. Z provozně bezpečnostních důvodů je třeba u těchto stromů pravidelné kontroly jejich zdravotního stavu.

Alej Boženy Němcové

(neoficiální pojmenování v kronikách neuváděné)

Alej se nachází nad divadlem J. K. Tyla, nedaleko náměstí a původně vedla od školy ke hřbitovu a končila u kapličky v Lipkách.

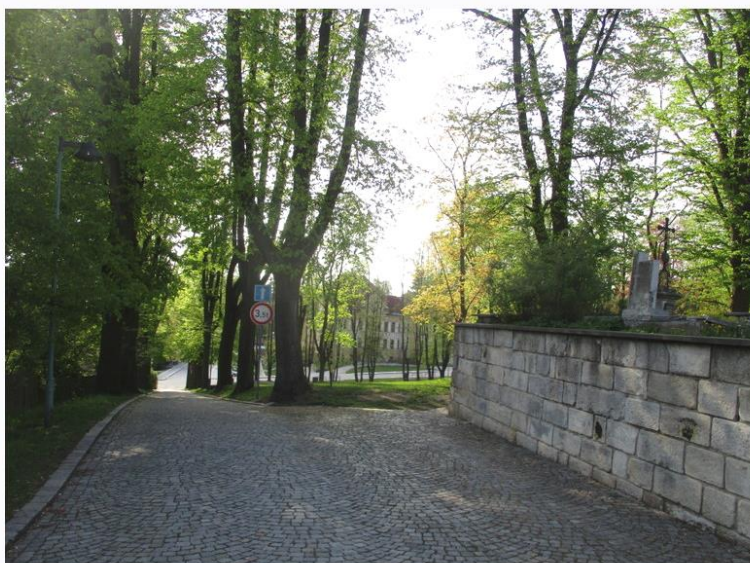
Alej byla zřejmě vysazena společně se založením hřbitova kolem r. 1870 a dnes vede od školy ke hřbitovu. (Zdroj: městský archiv Štěpán Křeček).

Alej Boženy Němcové je živým odkazem na památku významné osobnosti žijící část svého života v Červeném Kostelci.

Alej celkově zapadá do konceptu Smetanových sadů a tvoří vhodné propojení mezi významnými místy v centru města.

Alej byla několikrát odborně ošetřena a pravidelně dochází k její kontrole, včetně aleje podél hřbitovní zdi.

Foto

Památné stromy

V Červeném Kostelci se nachází dva památné stromy – červenolisté buky (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'). Jedná se o stromy přibližně stejně staré, vysazované zřejmě i ve stejnou dobu. Stáří buků je odhadnuto na 70 let.

Oba stromy svým červenolistým zbarvením vytváří dominantní prvek vůči svému okolí.

1 První buk se nachází u významné kubistické vily bývalého továrníka Kejzlara v Nerudově ulici. Stavba je zapsána ve státním seznamu památek okresu Náchod a projektována byla akad. arch. Josefem Gočárem, její stavbu provedl červenokostelecký stavitel Josef Pitřinec v letech 1923 až 1924. (www.cervenokostelec.cz)

Výška buku je 23 m a obvod kmene (ve výšce 130 cm nad zemí) činí 325 cm.

Celková životní síla (vitalita) tohoto stromu je 70 %.

U buku nebyl v mládí zakrácen nebo odstraněn konkurenční výhon a tím došlo ke srůstu dvou kmenů dohromady (tlakové větvení). Do budoucna je zde jisté riziko zatékání vody do skulin dvou kmenů a důsledkem působení mrazu i k možnému poškození stromu.

2 Druhý buk se nachází ve Smetanových sadech, před budovou divadla. Jeho výška činí 25 m a obvod kmene (ve výšce 130 cm nad zemí) činí 320 cm.

Celková životní síla (vitalita) tohoto stromu je 80 %.

Na stromě byl proveden v roce 2005 zdravotní řez a v roce 2018 bylo zpracováno zdravotní a bezpečnostní posouzení Jiřím Semerákem.

Foto

Ostatní významné stromy

Na katastrálním území Červený Kostelec se nachází významné stromy, které přesahují rámec tohoto díla. Některé zmiňuji níže.

1 Na jižním okraji Červeného Kostelce u rybníku Krčmařík se nachází jasanové stromořadí, kde některé stromy se jejich obvodem kmene blíží ke 400 cm. Dohromady tvoří významný krajinný prvek, vhodně navazující na blízké lesní společenství v okolí rybníku.

Půdorys

Foto

Dalšími stromy jsou polo solitéry a solitéry u cesty ve směru na Olešnici.

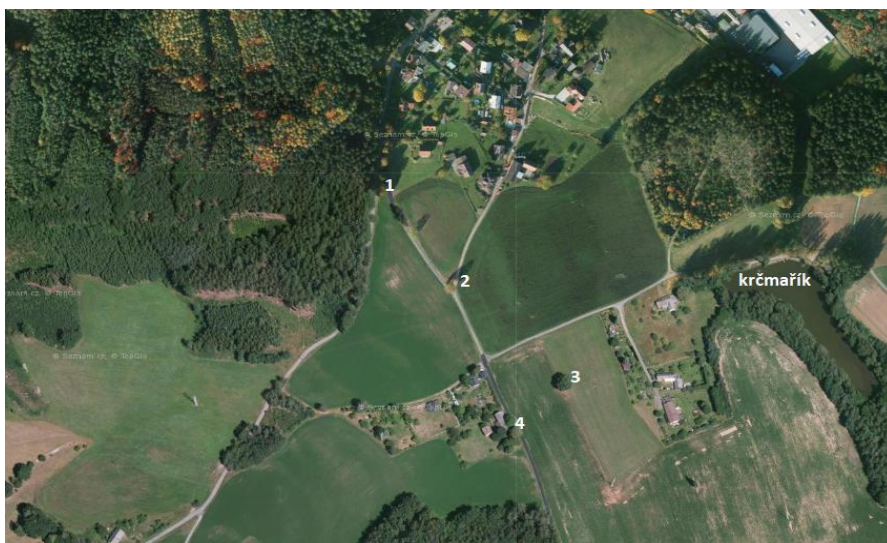
1 Lípa srdčitá (*Tilia cordata*) se nachází na konci Červeného Kostelce ve směru na Olešnici a stojí na křížení dvou cest.

2 Lípa srdčitá (*Tilia cordata*) stojí o kus blíže k Olešnici, u křížku, na křížení dvou cest. Křížku tvoří pozadí dvě tůje, které se do krajinné zeleně nehodí. Stačila by pouze současná lípa.

3 Javor klen (*Acer pseudoplatanus*) solitérní strom s dobrou vitalitou stojící samostatně v poli. Ze strany zemědělců je respektován a jediné co zde chybí je pěšina a posezení, jakožto další možnost k rozjímání dále od rušnějších cest.

4 Jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*) skupinka vzrostlých stromů u stavení č. p. 205.

Půdorys

Foto

5.2 Ostatní místa v intravilánu města a jejich zeleň

Místa, která hrají úlohu v dotváření celkového prostoru města, ale nehrají ve městě dominantní úlohu (autobusová zastávka, zeleň u budov bez přídatku zvláštní historické hodnoty, zeleň sportovních areálů, sídlištní zeleň, menší parky a veřejná prostranství apod.).

Sídliště generála Kratochvíla

Obytný soubor Koubovka

Příměstské lesy

Rybníky Čermák a Krčmařík

Prostor u Textonnie

Zeleň v ulici Palackého

Sportovní hala u parku A. B. Svojsíka

Parčík v ulici Dvořáčkova

Parčík na křižovatce ulic 17. listopadu a 5. května

Tyršovo náměstí

Prostor před kavárnou v ul. Sokolská

Sídliště Generála Kratochvíla

Sídliště Generála Kratochvíla se nachází na jižním svahu v blízkosti centra města (350 m západním směrem) a řadí se k druhému největšímu sídlišti v Červeném Kostelci.

Sídliště je důležitou spojnici mezi nákupními středisky v jeho spodní části a ulicí 17. listopadu v části vrchní. Ve spodní části sídliště se v návaznosti na obchod nachází menší parčík s lavičkou a venkovní tělocvičnou („workout“ hřiště).

Na navazující travnaté ploše před hasičskou zbrojnicí bývá cirkus a v zimním období je zde ledová plocha.

Výhody:

Obytný soubor staveb, poblíž centra města, který je vhodně začleněn do postupně dospívající zeleně.

Současná zeleň tvoří vhodné měřítko a vhodný podíl zeleně vůči stávajícím stavbám.

Úzké záhonky květin bezprostředně před panelovými stavbami si lidé často zkrášlují svépomocí ku prospěchu celkové sídlištní zeleně.

Vhodné zastoupení stromů listnatých s podílem jehličnatých dřevin.

V řešeném prostoru byla zpracována inventarizace stávající zeleně (www.stromypodkontrolou.cz).

Nevýhody:

Některá prostranství by si zasloužila promyšlenější uspořádání prostoru.

Na parkovišti před obchodními domy je dostatek parkovacích míst, ale bohužel žádné stromy. Prostor působí odděleně a nevkusně.

Lépe volit skupiny jehličnatých stromů odděleně od listnatých. Jejich kombinace není příliš vhodná.

U Konzum Marketu chybí vhodnější začlenění zelení do okolního prostředí, zejména ze strany ulice 5. května.

Někdy neuvážené výsadby vzrostlejších dřevin (borovice lesní) k panelovému domu, a to před okna těsně k budově.

Velká travnatá plocha před hasičskou zbrojnicí v soukromém vlastnictví – nejisté využití do budoucna.

Možná řešení:

Současnou perspektivní zeleň v co největší míře zachovat.

Využít cihlových tvarovek u oplocení kontejnerů jako vhodné opory pro popínavou zeleň. Ocenit snahu obyvatel panelových domů, kteří se vkusně starají o zkrášlení záhonků před jejich byty (např. dárkový poukaz na sadbu, květin, semen apod.)

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

Nevhodně vysazená borovice lesní, příliš blízko budovy.

Pohled na volnou plochu před hasičskou zbrojnicí.

Vzorný příklad vkusné péče o zeleň.

Zvážit pokrytí cihlových prefabrikátů popínavou zelení.

Vkusně řešené dětské hřiště, vhodně zakomponované pod krásné vzrostlé stromy.

Architektonicko-urbanistická studie

V říjnu 2011 byl vypracován plán (architektonicko-urbanistická studie) revitalizace parteru a veřejné zeleně (Ing. arch. Marek Wajsar, Jakub Kopecký, Jiří Semerák, Bc. Jana Šulcová).

Ze strany občanů žijících na sídlišti byl vznesen požadavek na rozšíření parkovacích míst.

Navrhovaná studie řeší nové a rozšířené současné parkovací prostory včetně návrhu zeleně.

Bohužel tyto parkovací plochy jsou na úkor odstranění některých současných hodnotných dřevin. V řešeném plánu je ponecháno nejvíce původní zeleně v jihovýchodní (spodní) části sídliště (vedle Konzum Marketu). V jiných částech sídlištní zeleně dochází k její poměrně radikální obnově, což je poměrně velká škoda. Plán sice správně řeší větší podíl stromové zeleně na parkovišti před prodejny potravin a podél ulice 5. května, ale předně se musí chránit zeleň vzrostlá, stávající.

Současné dřeviny na sídlišti jsou v nejlepším věkovém stádiu, kdy nepřerůstají měřítko prostoru, nijak neomezují a neohrožují své okolí. Stav, kdy dřeviny začínají plnit svoji ekologickou, hygienickou a mikroklimatickou funkci v dostatečné míře, nastává až za několik

desítek let, jako je tomu v tomto případě. To je třeba prvořadě respektovat, a proto by se současná zeleň měla v maximální možné míře zachovat a na místech nezbytně nutných ke zbudování nových parkovacích míst vzápětí vhodně nahradit.

Je zde místy i zeleň, která usychá, živoří nebo je znehodnocena vlivem konkurenčního soupeření s jinými dřevinami ve skupinách, ale té je velmi málo. Převážně je zde zeleň, která prosperuje a zeleň je do sídliště vhodně zakomponována.

Studie koncepčně řeší i nově navržená místa pro stromovou zeleň, parkovací místa včetně pochozích zpevněných ploch, která jsou na některých místech obzvláště potřeba.

Druhá skladba nové zeleně by měla vycházet ze současné skladby zeleně s přihlédnutím na stávající prostorové a stanovištní podmínky.

Je třeba při prováděcím návrhu respektovat již zpracovanou inventarizaci stávajících dřevin (www.stromypodkontrolou.cz).

Podrobný popis studie revitalizace sídliště je přístupný na webových stránkách města.

Sídliště Generála Kratochvíla, architektonicko-urbanistická studie

(www.cervenykostelec.cz)

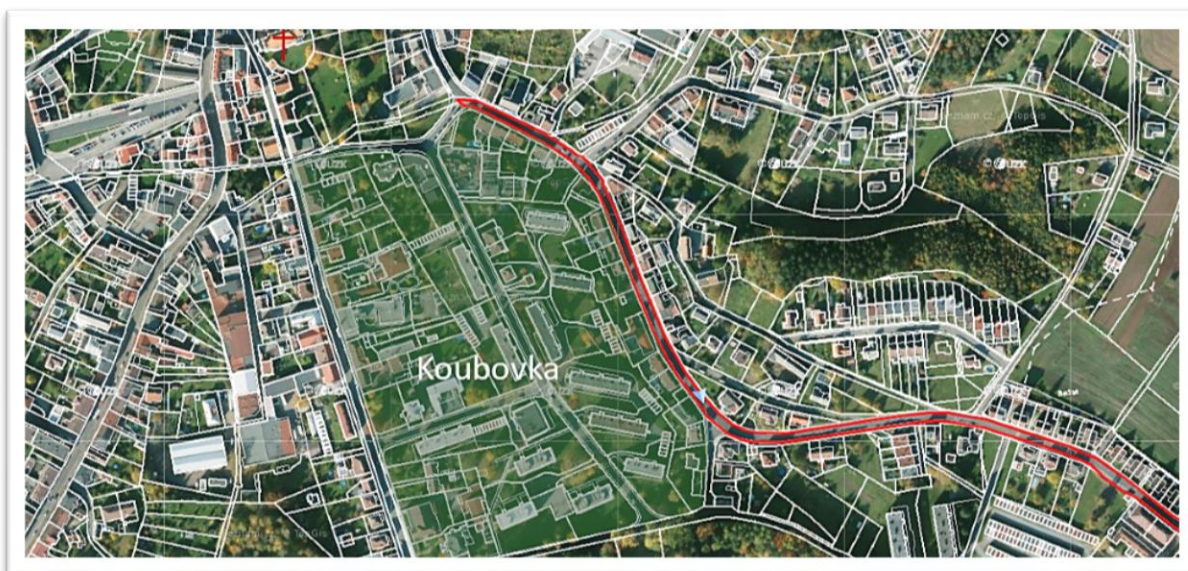
(Ing. arch. Marek Wajsar, Jakub Kopecký, Jiří Semerák, Bc. Jana Šulcová)

Obytný soubor Koubovka

Jihovýchodním směrem od náměstí (cca 300 m) směrem na Zábrodí se nachází sídliště (obytný soubor) zvané Koubovka. Jedná se o soubor cca 12 panelových domů, které jsou umístěny západním směrem od hlavní ulice Náchodská. Na opačné straně (východním směrem) od komunikace Náchodská se nachází v ulici Končinská výstavba řadových domů, na kterou již navazuje příměstský les.

Na sídlišti Koubovka je patrná snaha a touha místních obyvatel po zahrádkaření, což se projevuje zejména v pečlivé úpravě záhonků před panelovými domy.

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Výhody:

Sídliště Koubovka leží v klidné okrajové jižní části města a je prostoupeno zelení. Na jižním okraji obytný soubor navazuje na les Občina, do kterého bylo zbudováno i dětské hřiště. Současné místo nemá deficit zeleně a mnohdy by stačily jen menší dílčí úpravy ploch.

Nevýhody:

Některá místa již nevyhovují současným požadavkům, chybí parkovací plochy, zpevněné povrchy cest jsou nejednotné a některé vyžadují obnovu, přístřešky na kontejnery také neplní dostatečně svoji funkci (zakrytí kontejneru, jednotný vzhled).

Zpracování jednotného konceptu pro celý obytný soubor má úskalí zejména v tom, že většina nemovitostí nepatří městu, ale soukromým vlastníkům a bytovému družstvu Náchod.

Možné řešení:

Bylo by prospěšné zpracovat nový koncepční návrh obytného souboru s přihlédnutím na současné požadavky a nová kritéria. Respektovat je třeba zejména současnou perspektivní zeleň a požadavky ze strany místních obyvatel.

Foto

Rybníky Čermák a Krčmařík

Město Červený Kostelec nemá příliš vodních ploch, neboť největší rybníky Brodský a Špinka umístěné za jižní hranicí města náleží do katastrálního území Zábrodí.

K městu náleží rybník Krčmařík (p. č. 1250/1, 15669 m²) a rybník Čermák (p. č. 766/1, 51093 m²) v soukromém vlastnictví.

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Rybníky na sebe dokáží vázat nejen spoustu užitečných živočichů, ale jejich funkce může být různorodá, převážně je smíšená (chov ryb, funkce ekologická – zachování biodiverzity, pestrosti, rozmanitosti druhů, a to jak živočišných, tak rostlinných). V krajině vytváří jakási biocentra a biokoridory a patří do hodnot, které je třeba bezpodmínečně chránit.

Velmi přínosná je také funkce klimatizační, kdy vodní plocha vyrovnává teplotní výkyvy, za horka ochlazuje a při chladu naopak okolí rybníku zahřívá (také příbřežní a mokřadní vegetaci). Regulují vzdušnou vlhkost a vyrovnávají tak i teplotní výkyvy okolní krajiny. Jsou tedy termoregulačním činitelem.

V neposlední řadě rybníky slouží k odstraňování sloučenin dusíku, zachycení fosforu či odbourávání částí škodlivin (zbytky léčiv, hormonů, domácí chemie apod.). Ve všem je nutná rovnováha a při přetížení ekosystému tuto příznivou schopnost ztrácejí.

Prostor u Textonnie

Jedná se o průmyslový areál bývalé textilní továrny, na strategickém místě poblíž centra města. Bývalou továrnu vlastní Textonnia Czech, spol. s.r.o. a majitelem přilehlých pozemků je právnický subjekt potravinového obchodního řetězce Lidl.

Jedná se o velmi zajímavé strategické místo (poblíž náměstí) a pro jakékoli možné řešení veřejného zájmu by bylo vhodnější, kdyby bylo vlastníkem město.

Jelikož je pozemek s budovami v soukromém vlastnictví, můžeme o případném vhodném využití pouze spekulovat.

Zeleň v ulici Palackého

Řešené území se nachází na parcele č. 1111/1, kde vlastníkem pozemku je Česká republika a správcem pozemku je Povodí Labe, státní podnik. Jedná se o zatrubněný drobný vodní tok (Červený potok), na jehož povrchu je pouze travnatý pruh v šíři 8,5 m.

Jakékoli změny a úpravy na tomto území je třeba projednat s vlastníkem pozemku.

Foto (ikatastr.cz)

Výhody:

Velmi významná spojovací osa centra města s parkem A. B. Svojsíka a také i do okolního lesa Žďár.

Nevýhody:

Pozemek nevlastní město Červený Kostelec.

V případě ponechání zatrubnění nastává při výsadbě stromové zeleně střet ochranného pásma a stromové zeleně.

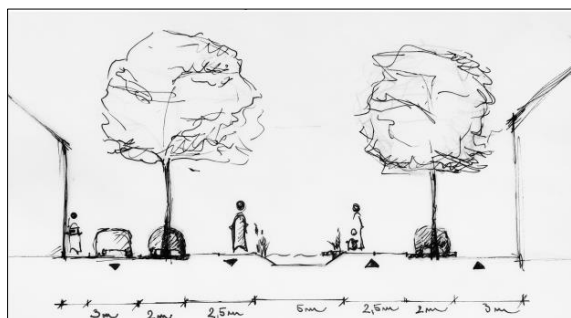
V zatrubnění je také svedena páteřní kanalizační stoka města.

Možná řešení:

Možnost znovuoživení Červeného potoka jako významného estetického a ekologického činitele. Tuto myšlenku navrhují studenti ČVUT (Julie Kopecká, Magdaléna Piterková, Vladimír Votava). (www.cervenykostelec.cz)

V případě obnovení potoka by okolní úpravy břehu s sebou přinesly i nová všestranně přínosná řešení (osázení stromy, odpočinková zákoutí, estetické a ekologické zvelebení prostoru aj.).

Půdorys

Možné řešení 1: V případě nemožnosti odkrytí stávajícího potoka zvážit možnost vytvoření tzv. rain garden – dešťová zahrada (mělká struha vytvořená ve vhodném estetickém a přírodním charakteru, sloužící k zadržení vody v urbanizované krajině a fungující na principu svodu a regulace dešťové vody). Realizace s sebou přináší i jistá úskalí (norma ochranného pásma nad zatrubněním, správný spád vozovek, vhodný odvod dešťové vody, zimní ošetření vozovek, osázení vhodnou zelení, v případě sucha zajištění závlivky a celkové roční odborné péče, v případě znečištění dešťové vody riziko úhynu vegetace apod.).

http://www.binghamton-ny.gov/sites/default/files/files/Bioswales%20Brochure_0.pdf

S revitalizací parku A. B. Svojsíka by se tato výrazná spojující osa mohla vyřešit více reprezentativně např. formou keřových (viz ulice Husova), trvalkových nebo letničkových kvetoucích výsadb. Tato forma osázení a zatraktivnění místa se jeví jako nejméně náročná na finanční a administrativní stránku a stromové patro by se dalo vyřešit výsadbou vyšších vyvětvených keřů typu – *Viburnum opulus*, *Exochorda racemosa*, *Prunus cerasifera*, *Prunus sp.*, *Staphylea pinnata*, *Acer ginnala*, *Aronia melanocarpa*, *Malus sp.* apod.

Možné řešení 2:

Zatraktivnění prostoru nabízí varianta se středovým kvetoucím trvalkovým záhonem, od jara (počínaje cibulovinami) do pozdního podzimu.

Variantu s vyšším keřovým patrem by tvořily více kmenné keře k dosažení větší plasticity a členitosti prostoru.

Výhody takového osázení by byly přednostně reprezentačního charakteru a v případě umístění laviček by tato varianta plnila i funkci odpočinkové zóny. Sportovní aktivity by se výhradně přesunuly blíže ke sportovnímu areálu.

Lze doporučit i záhon letničkové louky, kde by se jednalo o živější a proměnlivější výsadby, ale i každoroční vyšší náklady na sazenice, přípravu záhonů a osázení.

Vhodnější by byla i změna veřejného osvětlení a vyšší sezónní péče o travnaté plochy.

Foto

trvalky

letničky

Ideový návrh Tomáše Hejzlara,

První říjnový víkend se po celé republice uskutečnila více než stovka akcí, které spojovalo jediné téma – architektura. Občané desítek českých měst se mohli společně s architekty, historiky a místními patrioty dostat na běžně nepřístupná místa a na každodenní prostranství se podívat ve zcela nové perspektivě. Za organizací již čtvrtého ročníku Dne architektury stojí občanské sdružení Kruh vedené Marcelou Steinbachovou.

<https://www.cervenokostelec.cz/studenti-architektury-upozornili-temer-stovku-cervenokostelecanu-na-problematicka-mista-ve-meste-a-navrhli-zmeny>

Tomáš Hejzlar zde představil svůj návrh na řešení „bulváru“ v ulici Palackého, kde prostor pojal trochu z jiné stránky a to v návaznosti na nedaleký sportovní areál jako možnost pro menší sportovní plochy (hřiště pro míčové hry a skateboardová dráha, která by uvnitř skrývala kontejnery na tříděný odpad). Dořešit by se musela bezpečnost v návaznosti na přilehlou komunikaci.

Půdorys

Vizualizace

<https://www.cervenokostelec.cz/studenti-architektury-upozornili-temer-stovku-cervenokostelecanu-na-problematicka-mista-ve-meste-a-navrhli-zmeny>

Sportovní hala u parku A. B. Svojsíka

V ulici Palackého, v parku A. B. Svojsíka se nachází sportovní hala č. p. 1234, před kterou je menší ostrůvek zeleně cca 4x15 m.

V současné době se na ostrůvku nachází zeleň, která neplní v dostatečné míře svoji reprezentační funkci u poměrně hodně navštěvovaného prostoru. V zeleném pásu se v trávniku nachází cypřišek, tůje a dva listnaté keře. Údržba prostoru je komplikovaná a reprezentační funkce zeleně je na poměrně často navštěvovaném místě poměrně nízká.

V návaznosti na nové úpravy v přilehlém Svojsíkově parku je třeba zelení navázat na nově navržené úpravy tak, aby i tento ostrůvek před sportovní halou tvořil s okolím jeden harmonický celek.

Navržená úprava ukazuje jednu z možností použití zapojeného trvalkového záhonu se sloupovitým stromem k orámování budovy.

Foto

Parčík v ulici Dvořáčkova

Řešený pozemek se nachází nad náměstím u hřbitova na parcele č. 168. Je to menší parkový prostor s výměrou cca 500 m².

Jedná se o jižní svah nad náměstím (zadlážděný prostor před hřbitovem s menší parkovou plochou), který by si na tak významném místě zaslouhoval cílenou a praktickou obnovu.

Půdorys (www.ikatastr.cz)

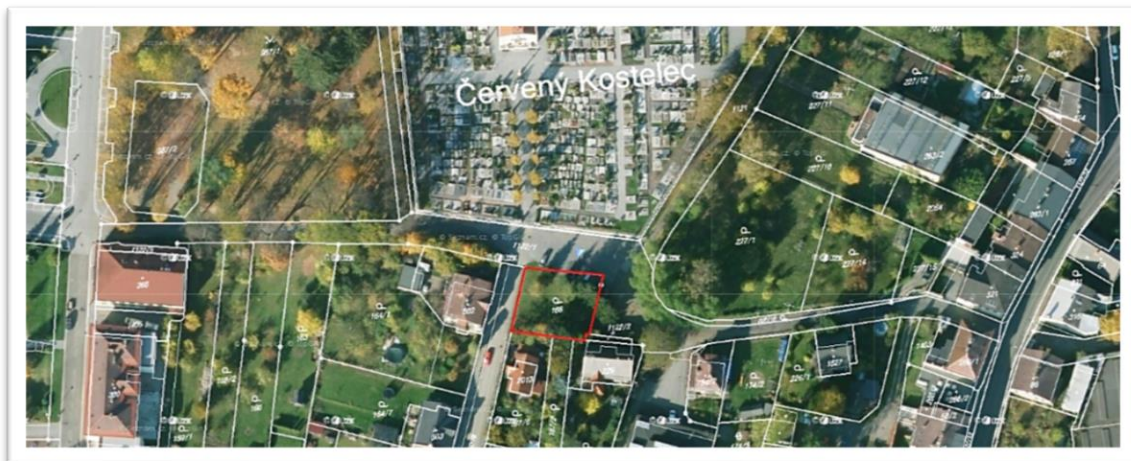

Foto současný stav:

Výhody:

Slunné místo s možností odpočinku, s částečným výhledem na město.

Nevýhody:

V současné době park řeší odpočinek pouze v omezené míře (jedna lavička pod břízou).

Řešení zeleně v prostoru parku nemá příliš silný kompoziční záměr. Řeší spíše odclonění parku od parkovacího prostoru hřbitova s možností posezení.

Absence mobiliáře s vhodným zpevněným povrchem cesty vedoucí k němu.

Z pozice sedícího jsou možnosti vnímání obrazu města omezené.

Možnosti řešení:

Na tento prostor byly zpracovány následující dokumentace:

Na úpravu parku ve Dvořáčkově ulici byla 9. května 2016 zpracovaná architektonická studie (Ing. arch. Marek Wajsar, Ing. Kateřina Fuglová).

Popis a zhodnocení navrženého řešení:

Novým návrhem došlo ke koncepčnímu řešení:

Dlážděný prostor před hřbitovem zůstal zachován s vyznačením dvanácti parkovacích míst.

Před hřbitovem je navržena dosadba lip, jako pokračování současné aleje.

V parku jsou jako hlavní kosterní stromy navrženy okrasné jabloně (*Malus 'Rudolph'*) a okrasné višně (*Prunus subhirtella 'Autumnalis Rosea'*). Jako pohledové ukončení na jižní straně parku je volně rostoucí keřový živý plot s podsadbou kvetoucích trvalek. Živý plot je umístěn ve dvou liniích z důvodu zachování travnaté příjezdové cesty k soukromé zahradě.

Park je doplněn o nový mobiliář a osvětlení.

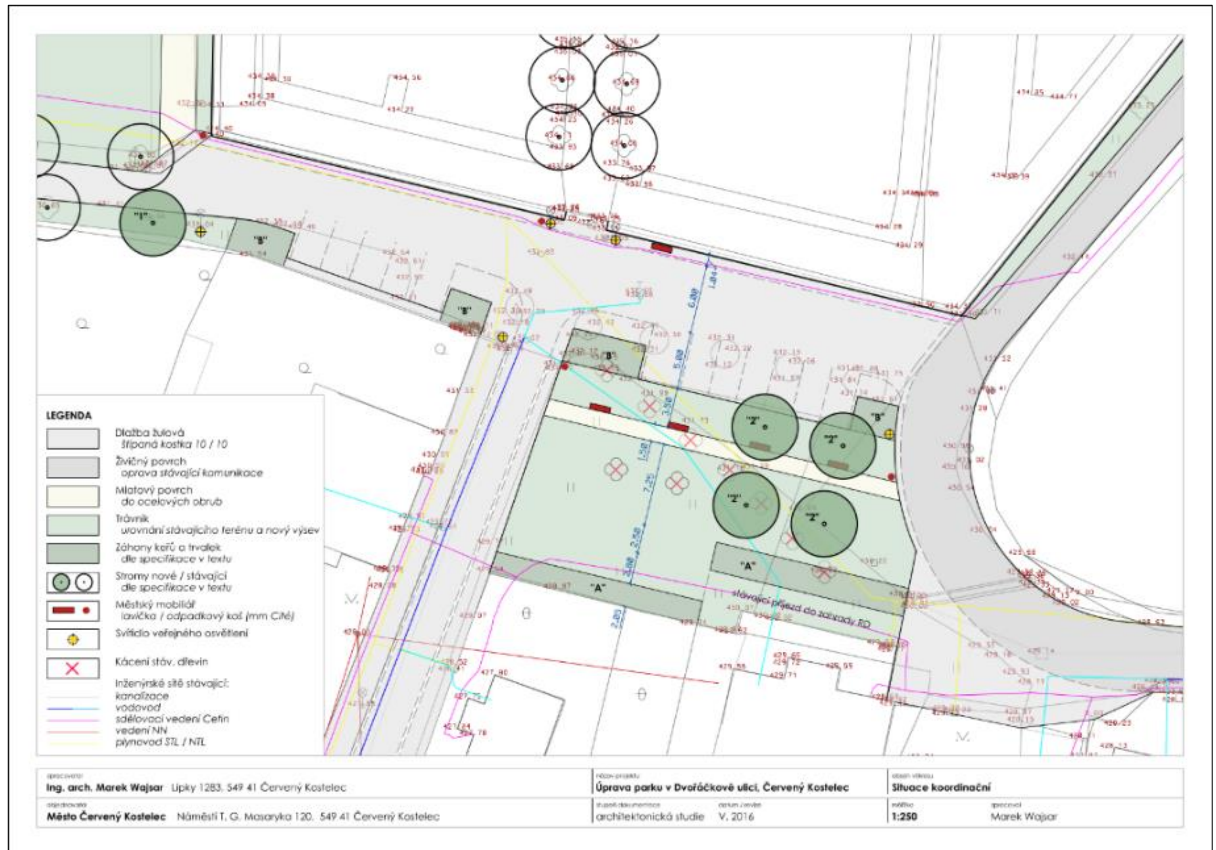
Nové řešení vychází z jasně daných současných požadavků na řešený prostor s promyšleným kompozičním záměrem.

Odstranění současných dřevin by se dalo řešit citlivěji ke stávajícím dřevinám s přihlédnutím na poměrně dlouhou dobu vzrůstu nových dřevin, tj. odstranění současných dřevin na etapy, kde stávající dvě břízy (v jihozápadní části pozemku navržené k pokácení) by mohly být ponechány do doby ujmoutí a vzrůstu dřevin nových. Kompozičně se jedná o zachování dřevin rostoucích rovnoběžně s navrženou cestou, kde by ponechání bříz nemělo navrženou kompozici výrazně narušit.

Úprava parku ve Dvořáčkově ulici (www.cervenykostelec.cz)

Koordinční výkres

(Ing. arch. Marek Wajsar, Ing. Kateřina Fuglová).

Parčík na křižovatce ulic 17. listopadu a 5. května

Na parcele č. 74 ve vlastnictví města Červený Kostelec se nachází menší parkový prostor o rozloze cca 300 m².

Centrálním prvkem parkového prostoru je pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého vhodně orámována stromy s předsadbou trvalek.

Z laviček v kruhovém centrálním prostoru je pohled situován do záhonu vyšších růží. Vhodnější by bylo z laviček vidět více do okolí než přímo do vysokých růží, jak je tomu v současné době. Kruhový záhon uprostřed by tedy bylo vhodnější osadit nižšími růžemi do 1 m výšky.

Poněkud rušivým prvkem jsou zde skříňe elektrického zařízení a transparentní barva na dopravní značce, která potlačuje dominantní charakter sochařského díla.

Jedná se o menší, vhodně upravený, prostor parkového charakteru, o který je vhodně pečováno.

Vhodnější by byly stromy s více vzpřímenou korunou, které by více zastřely nesourodé stavby v pozadí a tvořily by vhodnější orámování sakrální památce. Z důvodu malého prostoru a bezpečnosti provozu lze tuto variantu akceptovat.

Půdorys (ikatastr.cz) a foto

Tyršovo náměstí

Menší trojúhelníkový prostor nedaleko náměstí, nacházející se na křížení ulic Zítkova a Langrova, kde není příliš frekventovaný automobilový provoz. Náměstí je pojmenované po spoluzakladateli sokola Miroslavu Tyršovi a pozemek je součástí parcely č. 871/96 ve vlastnictví města Červený Kostelec.

V travnaté ploše se nachází vodní hydrant, betonový sloup vysokého napětí a nahodile vysazené keře.

K příležitosti 100. výročí vzniku samostatného československého státu dne 28.10.2018 zde byla (dle zpracované architektonické studie s názvem "Výsadba lípy na Tyršově náměstí" panem Ing. arch. Markem Wajsarem) vysazena lípa a nadále bude tento veřejný prostor doplněn o záhony letniček s výsadbou cibulovin v trávniku. Pod lípou bude instalována jedna atypická lavička. <https://www.cervenykostelec.cz/clanek/vysadba-lipy-na-tyrsove-namesti>

Řešený prostor (cca 400 m²) je z hlediska bezpečnosti provozu dimenzován pro centrální plastiku / 1 větší strom – uprostřed, nebo tři menší stromy po okraji s možností květinových záhonů.

Navrhované řešení je tedy jedním z vhodných řešení pro tak malý prostor.

Půdorys (ikatastr.cz)

Foto stav před úpravou

Foto stav po úpravě

Prostor před kavárnou v ul. Sokolská

V ulici Sokolská se 140 m severně od kostela nachází trojúhelníkový pozemek p. č. 842/19 ve vlastnictví města. Jedná se o prostranství nedaleko centrálního prostoru náměstí a autobusového stanoviště před prodejnou barev a kavárnou.

V současné době je prostor zatravněn a v travnaté ploše rostou dva jehličnaté keře.

Do budoucna by se tento prostor mohl proměnit ve smíšenou trvalkovou výsadbou, navazující na nedaleké výsadby na náměstí a jeho okolí.

Je třeba respektovat celkový ráz místa, barevnost okolních budov, bezpečnost provozu a stanovištní podmínky.

Půdorys: (www.ikatastr.cz)

Foto

Venkovská stavení

Stavby, které jsou architektonicky řešeny v souladu se stavbami ostatními a v případě staveb nových, by vždy měly vhodně navazovat na urbanistický ráz daného území a harmonicky jej sjednocovat.

Návesní prostory

Jsou místa, která převážně v dřívějších dobách sloužila jako společensky nejvýznamnější prostor obce, k setkávání občanů a společenským událostem. Tato funkce přetrvává i do dnešní doby, byť v podstatně menší míře. Centrální prostory návsi mají i svůj hlubší význam (duchovní), který by se dal přirovnat k srdci člověka umístěném uprostřed těla.

Správně umístěný a vhodně zkomponovaný návesní prostor je tedy srdcem obce. Důležitost vazby na původní koncepci, zachování proporcí, tvarů, podílu zeleně a volných ploch je naprosto zásadní pro energetický potenciál celé obce. Z toho důvodu je naprosto nevhodné na taková místa umísťovat prvky umělé a nevhodnou městskou zeleň (stříbrné smrky, jalovce, túje, cypřišky...), která tuto harmonii narušuje.

Rozcestí

Na křížení dvou a více cest se střetává více pohledových linií a bývá zde vyšší frekvence provozu než na místech běžných. Na těchto místech je třeba zvláště dbát, aby pohledové zakončení patřilo prvku typickému pro danou lokalitu nebo prvku, který daný prostor více esteticky pozvedne. Většinou bývala taková místa věnována sakrálním stavbám s případným posezením a výhledem do krajiny, s rámuujícími mohutnými stromy, sloužící také jako orientační body v krajině.

Nevhodným nešvarem dnešní doby je na taková místa umísťovat informační tabule s křiklavými a mnohdy nevkusnými barevnými billboardy, kontejnery na tříděný odpad, stožáry elektrického vedení aj.

Ovocné sady, stromořadí, aleje

Ovocné sady, zvláště starší a vzrostlé vysokokmenné tvary navozují původní venkovský ráz, který se díky alejím a stromořadím tvořeným také z ovocných druhů, prolíná do okolní krajiny a tvoří s ní jeden celek.

Dominantní stromy

Tyto stromy jsou doslova páteřními velikány obce a je třeba se k těmto živým významným prvkům chovat s úctou a s patřičným respektem. Odkazují na naše předky a přináší řadu významných funkcí, v dnešní době kolikrát často opomíjených.

Místa oslabující ráz řešeného území

Místa, která s danou lokalitou nesouzní a vzniká tak rušivý prvek, který narušuje jednotný ráz sídelního celku. Jsou to prvky, které s daným místem tzv. nesouzní – netvoří s ním jednotný celek.

Architektonicky nevhodné stavby v obci

Jedná se o nové stavby nebo přestavby stávajících staveb, které by ve venkovském prostředí měly respektovat původní architektonický ráz a vhodně na něj urbanisticky navázat.

Typické pro taková venkovská stavení byla celková symetrie, dělení oken, sedlová střecha, použité přírodní materiály aj.

Jedná se většinou o stavby soukromé a těžko se dá taková situace ovlivnit. Jedná se spíše o estetickou vnímavost a uvědomění projektanta stavby a samotných majitelů, kde i vhodně formulované upozornění ze strany vedení obce může vést ke zlepšení často neuvážených rozhodnutí.

Nevhodně komponovaná zeleň

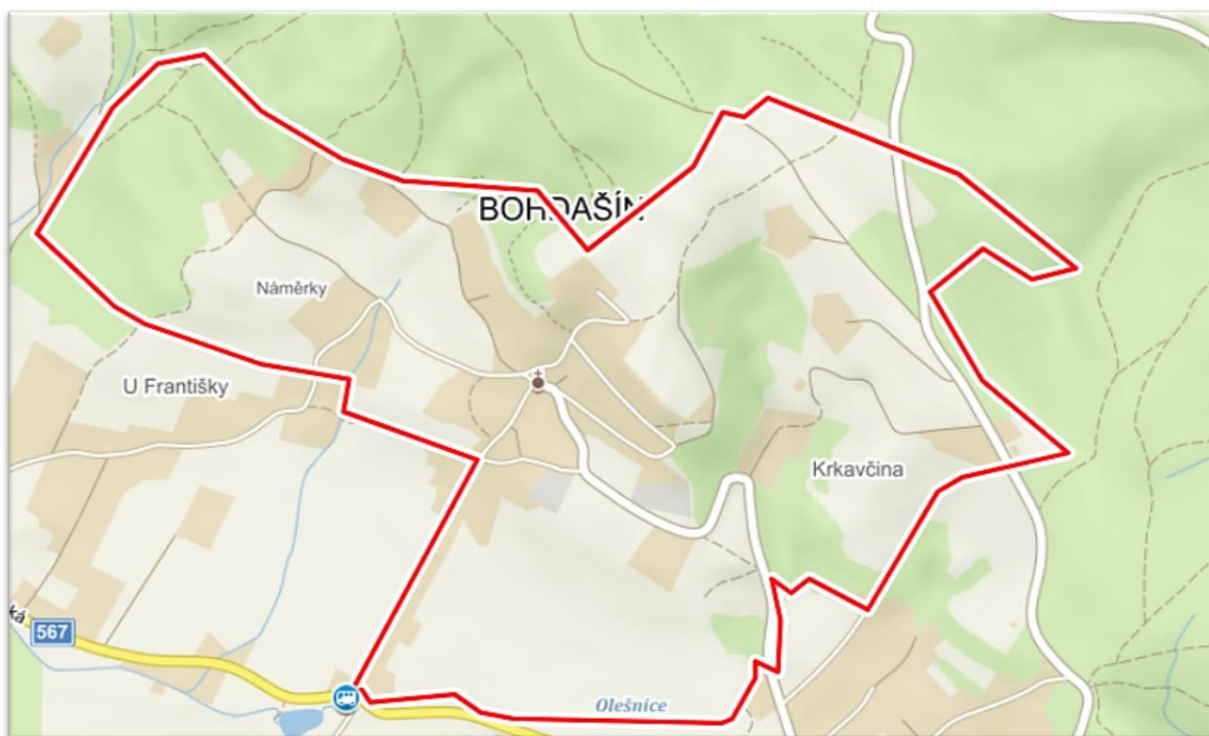
Zeleň může na mnoha místech pomoci, ale také samotnému místu uškodit. Základním útvarem sídla zůstávají vždy stavby. Zeleň může vhodné stavby orámováním více zdůraznit, nebo naopak stavby nevhodné zakrýt. V případě, že se jedná o nevhodnou stavbu, která nemůže být odstraněna, volba vhodných jehličnatých dřevin (použitých jako stálezelené kulisy) může být mnohdy na místě.

5.3.1 Bohdašín

Základní údaje

Bohdašín se nachází asi 3 km na severovýchod od Červeného Kostelce, na úpatí Jestřebích hor. Leží v katastrálním území Bohdašín nad Olešnicí o rozloze 1,31 km². Je to nejvýše položená část Červeného Kostelce. Název pochází od hornického pozdravu "Buoh dá šín".

V centru vesnice stojí Kaple nanebevzetí Panny Marie (1862). Nedaleko kaple se nachází pomník Bojovníkům za svobodu r. 1918 a na okraji obce stojí památník obětem fašismu. (Bohdašín – základní informace a historie, webové stránky)

(Bohdašín, Mapy.cz)

Místa podtrhující ráz řešeného území a sakrální stavby

- Kaple Nanebevzetí Panny Marie
- Památník obětem fašismu
- Pomník bojovníkům za svobodu

Kaple Nanebevzetí Panny Marie

Majitelem římskokatolické kaple je město Červený Kostelec, spadá pod farnost Rтынě v Podkrkonoší. Vystavěna byla v roce 1862 a o dva roky později byla zvětšena. Před kaplí je umístěna socha sv. Jana Nepomuckého na kamenném podstavci s reliéfy světců (zbudována 1898) a litinový kříž na pískovcovém podstavci z roku 1896, ve výklenku čelního štítu kaple je soška Panny Marie. (Kaple Nanebevzetí Panny Marie, webové stránky)

V nedávné době byla cesta okolo kaple nově vydlážděna a upraven byl také vstup do kaple. Rovněž osázení kaple bylo ku prospěchu věci nově upraveno formou solitérního stromu ze severní strany s trvalkovými výsadbami u vstupu.

Kaple půdorys (ikatastr.cz)

Pohled na kapli z jihozápadní strany

Památník obětem fašismu

Památník se nachází na okraji obce, upomíná na sedmnáct umučených a popravených členů a spolupracovníků ilegální odbojové skupiny 1. sokolovského okrsku Jiráskovy župy Podkrkonošské S 21 B a na Jiřího Potůčka-Tolara (telegrafisty paradesantní skupiny SILVER A). Pomník je dílem akad. sochaře Josefa Marka, byl odhalen 26. června 1966. Vyobrazuje ženu držící ratolest (symbol vítězství). Socha byla vlivem počasí poškozena, proto byla koncem roku 2000 zhotovena replika z umělého kamene, následně byl očištěn i podstavec sochy a prostor u památníku osázen. (Pomník obětem fašismu, webové stránky)

Foto

Zeleň v okolí památníku byla komponována s ohledem na centrální plastiku, která má utvořené jednotné a stálezelené pozadí. Po stranách plastiky rostou dva stříbrné smrky, které dílo rámují a svým barevným provedením upoutávají pozornost návštěvníka. V popředí díla jsou nižší, plazivé jehličnaté keře jako přechodový a zjemňující prvek k dlážděné ploše. Nízké rododendrony se v době kvetení starají o jistou proměnlivost a barevnost, o kterou se z většiny přichází použitím jehličnatých dřevin.

Na zváženu by pak bylo nahrazení betonových dlaždic dlažbou kamennou, k většímu sjednocení místa.

Pomník bojovníkům za svobodu

Pískovcový pomník se nachází nedaleko kaple, kde připomíná uctění památky bojovníků za první světové války od místních občanů z roku 1919.

Bylo by vhodnější vytvořit pomníku stálezelené pozadí (např. *Taxus*) a v popředí betonovou podezdívku začlenit do nižší zeleně (např. *Buxus*, *Euonymus fortunei* apod.).

Současný stav – foto

Možné řešení – vizualizace

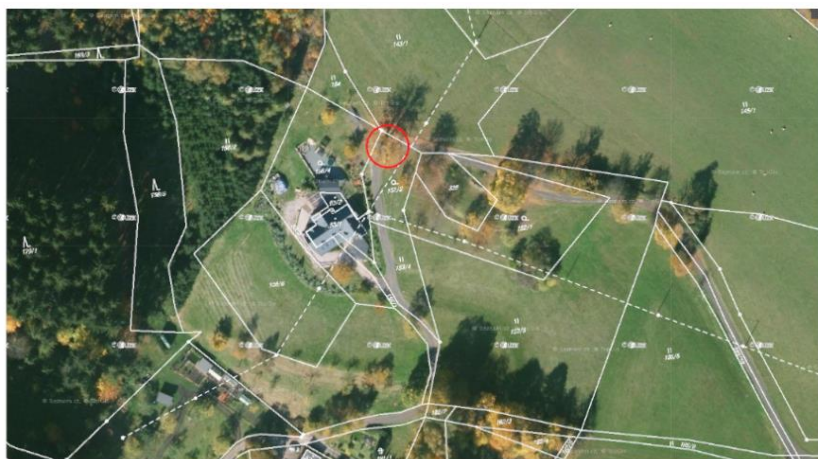
Významné stromy a krajinná zeleň

Na místě zvaném „Na Krkavčině“ se nachází vzrostlý památný **Javor klen** (*Acer pseudoplatanus*) rostoucí ve výšce 550 m n. m. Jeho výška činí cca 20 m, obvod kmene v prsní výšce člověka (130 cm) je 380 cm.

Je-li počítáno s tím, že 100% vitalita stromu je rovna zcela zdravému jedinci bez chorob, škůdců, poranění a jiných oslabujících faktorů, pak celková vitalita konkrétního javoru je kolem 50 %.

Do stromu byl v minulých letech prováděn zásah formou odvětvení spodní části stromu.

Foto a půdorys

Panská cesta

Polní cesta ležící na severovýchodním návrší Bohdašína, na parcele č. 306/1 a 306/5.

Cesta navazuje na les Habřina a je lemována březovým stromořadím, ze kterého jsou pěkné výhledy do krajiny.

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

Hřiště na Náměrkách

Na severozápadním návrší Bohdašína se na pozemku s parcelním číslem 58 nachází travnaté hřiště patřící AVZO Bohdašín, p. s.

Některé stromy vyžadují zvýšenou pozornost v důsledku jejich špatného zdravotního stavu.

- 1 Výhled z vrchu hřiště do obce.
- 2 Prostor ohniště před hřištěm.
- 3 Travnaté fotbalové hřiště.
- 4 Smrkovo březový lesík napadený kůrovcem.

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

1 Pohled na hřiště.

2 Foto směrem k chatě, v popředí poškozený kmen u jírovce.

3 Buk lesní s velkou trouchnivějící ránou po odlomené větvi.

4 Smrk lesní s trouchnivějícím dřevem v hlavním kmeni.

5 Buk lesní poškozený hnilobou v hlavním kmeni.

Stromy 3–5 jsou rizikové a neměly by se nacházet na místě s vyšší frekvencí pohybu lidí (u hřiště), jako je tomu v tomto případě.

Místa oslabující ráz řešeného území

Kontejnery u restaurace

Plastové kontejnery na tříděný odpad jsou umístěny před místní restaurací vedle pietního místa památníku obětem fašismu.

Jejich prostor je omezený a není zřejmě příliš mnoho možností, kam jinam tyto kontejnery přesunout.

Z bezpečnostního hlediska, s ohledem na navazující komunikaci, je současná situace nepříjemnější. Z hlediska estetického by řešením mohlo být více ucelenější oplocení, které by omezilo vnímání kontejneru v širším zorné úhlu pohledu. Z praktického hlediska (sníh, mráz aj.) by bylo vhodnější celkový prostor zastřešit.

Foto současný stav (www.en.mapy.cz)

Foto možné řešení (www.en.mapy.cz)

Ostatní místa v obci

Hřiště u Hasičské zbrojnice

Na parcele č. 328, ve vlastnictví města Červený Kostelec, se nachází hřiště, sloužící nejen ke sportovním aktivitám, ale i různým kulturním a společenským akcím. Jedná se o místo u silnice ve směru do návsi u místní hospody, kde je zpevněné hřiště pro dospělé, ale i lanová pyramida s houpačkou pro hry dětí.

K úvaze by bylo oddělení hřiště od komunikace alespoň popínavou zelení na plot, ale údržba zeleného pásu a provozně bezpečnostní podmínky by se tím zhoršily (nečekaný pád míče do vozovky).

Důležitým krokem bude vyřešit odvodnění stávajícího hřiště.

Hřiště půdorys (ikatastr.cz)

Foto (www.en.mapy.cz)

5.3.2 Lhota za Červeným Kostelcem

Lhota se nachází asi 1,5 km severozápadně od Červeného Kostelce, katastrální území zaujímá rozlohu 3,78 km². Územím protéká potok Olešnice. (Lhota za Červeným Kostelcem – základní informace, webové stránky)

(Lhota za Červeným Kostelcem, Mapy.cz)

Místa podtrhující ráz řešeného území a sakrální stavby

- Vlakové nádraží
- Kaple sv. Josefa Dělníka
- Pomník obětem první světové války
- Náves
- Významné stromy
- U Devíti Křížů

Vlakové nádraží

U vlakového nádraží, na západním okraji města, se nachází pozemek č. 897/4 ve vlastnictví města Červený Kostelec s rozlohou 4 471 m². Pozemek zahrnuje příjezdovou komunikaci včetně části parkového prostoru (cca 350 m²).

Prospěšná by byla možnost odkoupení sousedního pozemku č. 572/2, kde se v současné době nachází vzrostlá stromová zeleň. Pozemek by mohl po revitalizaci sloužit k odpočinku cestujících, čekajících na vlakové nebo autobusové spojení.

Celkovému řešení by předcházelo:

- 1 Dohoda s majiteli o odkoupení pozemku
- 2 Zhodnocení a zaměření současného stavu, včetně perspektivy jednotlivých dřevin
- 3 Zapracování současných požadavků pro danou lokalitu a vypracování projektové dokumentace (plochy na parkování, odpočinkové zóny, cestní síť, síť technického vybavení, návaznost na současnou ponechanou zeleň, průhledy a výhledy, respektování kořenové zóny u ponechaných dřevin apod.)

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

Kaple sv. Josefa Dělníka

Kaple se nachází na pozemku č. 104 ve vlastnictví města Červený Kostelec. Kaple pochází z období 19. století. Stavba byla v minulých letech restaurována a stává se tak hlavní dominantní stavbou Lhoty. Nevhodným prvkem je stožár a sloupy elektrického vedení, které narušují dominantní úlohu kaple. Vhodnější by bylo jejich přeložení. Případná výsadba stromu v ose zorného pole před kaplí by problém vyřešila pouze částečně.

V této části Červeného Kostelce, která má již venkovský charakter, se jehličnatá zeleň příliš nehodí a vhodnější by bylo pouze nižší zdůraznění stavby tvořené např. zimostrázem (*Buxus*), který je také stálezelený.

Současný stav – foto

Navržený stav – vizualizace

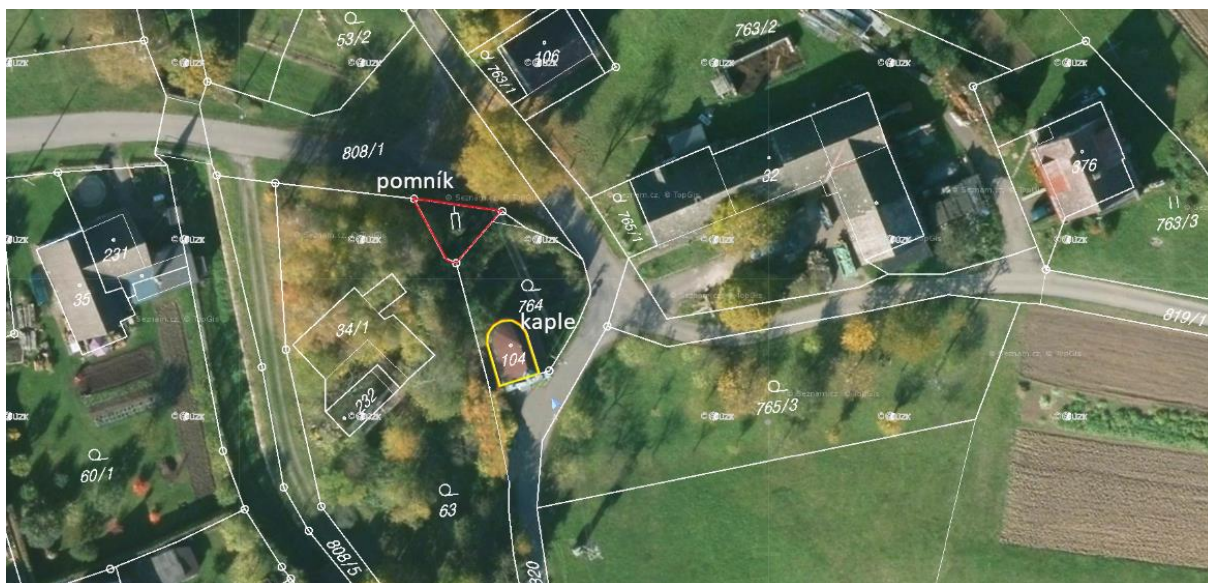
Současný a navržený stav – (www.en.mapy.cz)

Pomník obětem první světové války

Nachází se na druhé straně kaple, ze severní strany na pozemku č. 808/1 ve vlastnictví města. Jelikož zde má místní část města Červený Kostelec již charakter vesnice, bylo by z hlediska zeleně vhodné současné nevhodné tůje a cypřišky zaměnit za listnatý tvarovaný živý plot (např. z habru). Tvrdé a ostré linie schodů změkčit po stranách vhodnou nižší stálezelenou dřevinou (např. *Buxus*) a orámování pomníku může být tvořeno bíle kvetoucím stálezeleným rododendronem s podrostem současných stínomilných trvalek. Samotný kamenný pomník by pak bylo vhodné přizdobit stálezeleným břečtanem s pravidelným redukčním řezem. Na pomníku bylo použito kamene a betonu a je třeba tento tvrdý aspekt vhodně vyvážit zelení.

Současný stav, půdorys (www. ikatastr.cz)

Současný stav – foto

Vizualizace

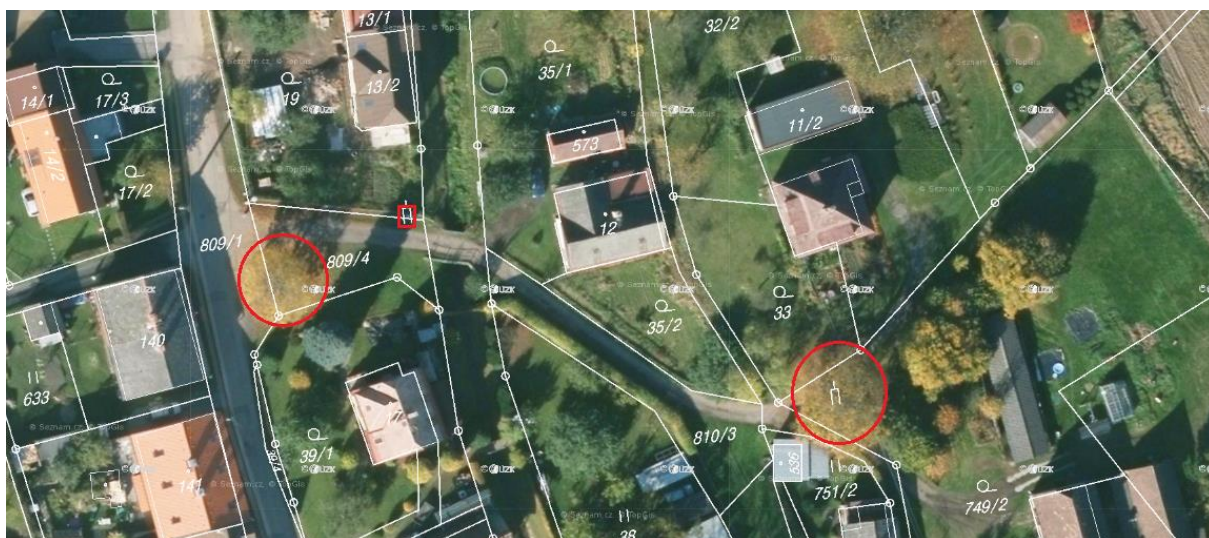

Náves

Přesto, že je zřejmě za návsní prostor považováno okolí cesty vedoucí od pomníku k vlakovému nádraží, návší jsem nazval prostor na křížení dvou ulic Výsluní a Bratří Čapků, kde na parcele č. 809/4 stojí strom (lípa svobody), kterou vysadili občané roku 1978 k oslavě vzniku Československé republiky. U lípy se nachází i posezení a býval zde stříbrný smrk, který se do tohoto prostoru nehodil, přerůstal měřítko daného místa, rostl do lípy, a proto byl pokácen. Nedaleko u potoka stojí pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého a za potokem Olešenka se v kopci nachází vzrostlý javor s pískovcovým křížkem.

Prostor je čistý a přehledný a v jeho jednoduchosti se projevuje venkovský charakter místa.

Současný stav, půdorys (www. ikatastr.cz)

Foto

Venkovská stavení

Vhodný příkladem jsou stavby, které Lhotě za Červeným Kostelcem udávají charakter vesnice a velmi pozitivní skutečností je to, že to nejsou pouze stavby stávající, ale i vkusně navržené stavby nové.

Foto

Statek u kaple sv. Josefa Dělníka

Soukromý dům poblíž návsi

Bývalé venkovské stavení (www.en.mapy.cz)

Vhodně nahrazeno novou stavbou venkovského rázu č.p. 941

Citlivě zrekonstruovaný výrobní podnik Camellus (www.en.mapy.cz)

Příklad stavby, která svoji jižní částí navazuje na městskou část a částí severní přechází do území s venkovským charakterem. Tento přechod by se více zjemnil použitím vhodné zeleně.

Vizualizace možného řešení zeleně (www.en.mapy.cz)

Významné stromy

V obci se také nachází stromy, které je třeba respektovat jako hodnotné velikány, tvořící kostru blízkého krajinného rázu.

1 Trojice stromů u statku č. p. 19

V čele s lípou srdčitou (*Tilia cordata*) tvoří součást venkovského stavení, jehož vlastníci s úctou a respektem zachovávají poselství našich předků.

2 Javor klen (*Acer pseudoplatanus*) u stavby č. p. 50 poblíž návsi jakožto další z páteřních stromových velikánů prostupujících do krajiny.

3 Javor klen (*Acer pseudoplatanus*) u křížku poblíž návsi navazuje na okolní vzrostlou stromovou zeleň, stromy propojují zemi a vesmír, kde kořeny stromů vyjadřují sílu matky země a koruna stromu je symbolicky spjatá s nebesy. Proto bývala sakrální díla propojena se stromovou zelení.

4 Lípa srdčitá na návsi (*Tilia cordata*) – strom svobody (z roku 1978), s výškou 13 m a obvodem kmene 157 cm (ve výšce 130 cm) se svojí takřka 100% vitalitou stává jedním s dominantních stromů návsi.

5 Lípa srdčitá (*Tilia cordata*) u Pomníku obětem první světové války je dalším krásným stromem při cestě od vlakového nádraží do města. Výška stromu činí 23 m a obvod kmene (ve výšce 130 cm) je 354 cm. Vitalita stromu je snížena pod 50 % a na stromě byla z důvodu rizika rozlomení správně provedena bezpečnostní vazba.

Srostlý dvojkmen si žádá pravidelnou kontrolu zdravotního stavu s vyhodnocením možných rizik.

U Devíti Křížů

Osada spadající pod katastrální území Lhoty za Červeným Kostelcem, nacházející se na jeho severozápadním okraji ve směru na Rtyni v Podkrkonoší. Díky její výškové poloze je zde krásný výhled na Broumovsko, Jestřebí a Orlické hory a Červený Kostelec. Jedná se o oblast s pískovcovým podložím, na kterém se pískovec kdysi těžil a v nedaleké Krákorce (na katastrálním území Havlovice) dodnes ještě těží.

Božena Němcová ve své povídce Krvavá svatba popisuje pověst, podle které došlo u dubu k zabití zbrojnošů a pána Heřmana, který vlastnil nedaleký hrad Vízmburk. Byl zabit v souboji s jeho synem, kterému bránil ve sňatku s dcerou rtyňského svobodníka Nývltu.

Původně na tomto místě stálo devět dřevěných křížů a dnes zde stojí pískovcový kříž s devíti kříži. <https://www.ratiborice-babicinoudoli.cz/babicino-udoli/u-deviti-krizu/>

1, 2 Menší soukromé lesy tvořící pozvolný přechod lesních pozemků U Devíti Křížů směrem k městské části.

Foto a půdorys: (www.ikatastr.cz)

5.3.3 Horní Kostelec

Horní Kostelec se nachází na severovýchodním okraji Červeného Kostelce, na který zástavbou plynule navazuje a zaujímá území o rozloze 3,97 km². Vrchní část přechází ve svahy Jestřebích hor. K místní části patří též severní část osady Kostelecké Končiny, jejichž dominantou je Končinský kopec (530 m n. m.). V Horním Kostelci se nachází také základní škola pro první stupeň.

http://www.fotohistorie.cz/Kralovehradecky/Nachod/Horni_Kostelec/Default.aspx

(Horní Kostelec, Mapy.cz)

Místa podtrhující ráz řešeného území a sakrální stavby

- Památník bojovníkům za svobodu
- Základní škola
- Hasičská zbrojnice
- Sv. Jan Nepomucký

Památník bojovníkům za svobodu

Tento památník se nachází podél hlavní komunikace z Červeného Kostelce na Hronov. Symbolické vítězství nad fašismem vyjadřuje pískovcový pomník českého lva, který dominantně stojí na německé orlici.

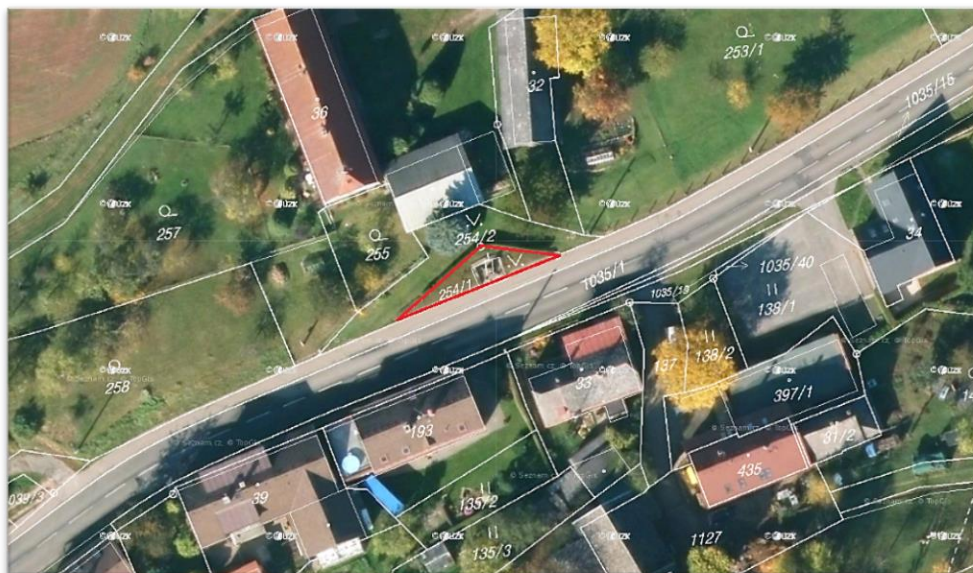
Tvarované túje tvoří památníku jednotné pozadí a pokryvný skalník tvoří relativně bezúdržbové horizontální orámování k umocnění hlavní centrální dominanty – pískovcovému pomníku.

Jelikož se jedná o lokalitu v návaznosti na městskou část, u hlavní komunikace, lze stálezelený plot z tújí respektovat jako možnost stálezeleného pozadí pro zdůraznění pomníku.

Zřejmě z důvodu místa na přilehlém chodníku dochází k tvarování plazivého skalníku tak, že je bohužel vidět nevzhledná betonová podezdívka opěrné zídky.

Rekonstrukce této zídky by vyžadovala nemalý zásah do celkového díla, nicméně by šel tento problém řešit vhodným zapěstováním a tvarováním skalníku tak, aby byla betonová podezdívka zakryta.

Půdorys + foto (www.ikatasr)

Základní škola

Jedná se o základní školu jen pro první stupeň (5 tříd, školní družina a školní jídelna), která je odlučeným pracovištěm Základní školy Václava Hejny (od září 2006). Nachází se nedaleko náměstí. (<http://www.zs-horni.unas.cz/skola/index.php>)

Škola nemá mnoho okolní zeleně a plochy jsou využity převážně ke sportovnímu a hernímu vyžití.

Půdorys (www.ikatastr.cz)

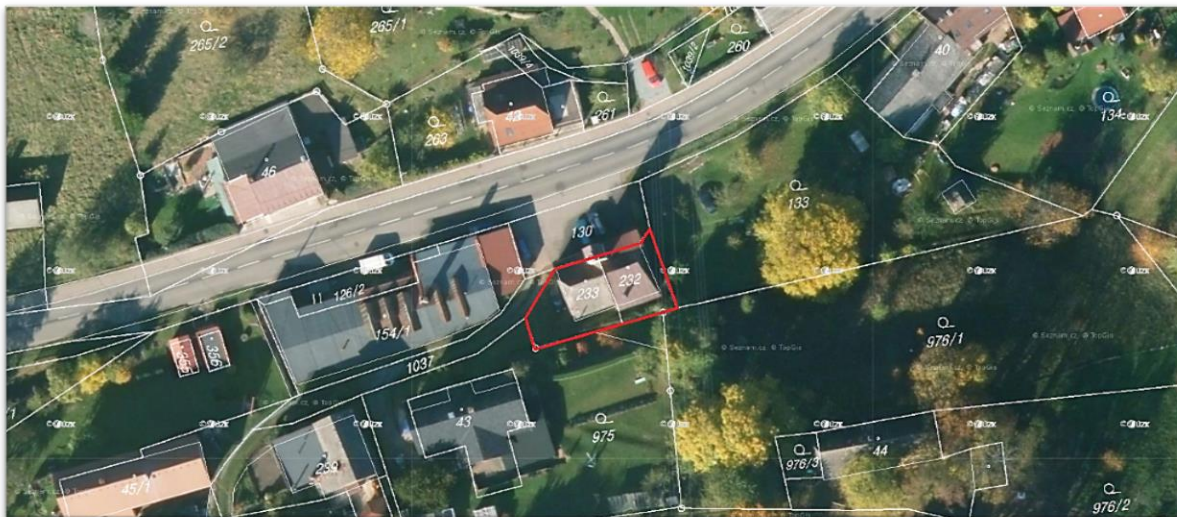

Foto (<http://www.zs-horni.unas.cz>)

Hasičská zbrojnice

Hezká proporční stavba stojící na parcelách č. 232 a 233 ve vlastnictví města Červený Kostelec.
Pro výsadbu zeleně zde bohužel není dostatek prostoru.

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

Sv. Jan Nepomucký

Na severním konci Horního Kostelce se nachází socha sv. Jana Nepomuckého na parcele č. 224/1 ve vlastnictví města Červený Kostelec.

Jelikož je ve vlastnictví města pouze místo pro sochu, není možno zde na soukromém pozemku provést stromovou výsadbu zeleně přesto, že by byla jako orámování vhodnější.

Půdorys (ikatastr.cz)

Foto

Místa oslabující ráz řešeného území

Autobusová zastávka s kontejnery na tříděný odpad

Zastávka se nachází na parcele č. 1019/1 ve vlastnictví města Červený Kostelec. Jedná se o kovovou zastávku autobusu, která může vhodným nátěrem získat hodnotnější vzhled, což se o kontejnerech na tříděný odpad konstatovat nedá.

Zčásti by mohl ke sjednocení pomoci dřevěný přístřešek na místě současných kontejnerů, případně ho po dohodě s vlastníkem umístit v místě, kde se v současné době nachází sousední dřevěná stavba, která zasahuje z poloviny na obecní pozemek.

Foto současný stav

Půdorys možné řešení (www.ikatastr.cz)

Venkovská stavení

1 V pustínách

Jedná se o bývalý výletní hostinec Františka Hanuše, který si zachoval do dnešní doby své dispoziční a proporční řešení a je příkladem venkovské stavby v harmonickém architektonickém řešení.

2 Statek u památného jasanu

Soukromá stavba s číslem popisným 36 stojící poblíž památného jasanu, na východním svahu obce. Je to poměrně velká, zděná, patrová klasicistní budova Broumovského typu, která si do dnešní doby zachovala řadu původních prvků.

3 Roubená stavba

Chalupa s číslem popisným 14 je ukázkou nejen krásného venkovského stavení, ale i kvalitně zvládnuté usazení stavby do svažitého terénu včetně dominujícího stromu, který k podobným stavbám neodmyslitelně patří.

4 Novodobá stavba čekárny

Je to stavba, která není v obci rušivá a je důkazem toho, že i novější stavby mohou svým architektonickým vyjádřením do obce vhodně zapadat. Původní dělení oken mělo být zachováno, i to mělo svůj na první pohled skrytý, ale důležitý význam.

Významné stromy

V Horním Kostelci se nachází rovněž významné stromy. Je jich zde poměrně mnoho a popisovat je všechny by přesahovalo rámec této práce, proto jsou zmíněny jen stromy některé.

Půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

1 Lípa srdčitá (*Tilia cordata*)

Statná lípa se nachází v poslední třetině severního konce Horního Kostelce na parcele č. 1085/1, jejíž součástí jsou i ostatní vzrostlé stromy (javor klen) rostoucí v remízku mezi poli. Lípa je vysoká 20 m, s obvodem kmene (ve výšce 130 cm) je 338 cm s celkovou vitalitou nad 60 %. Na stromu je provedena bezpečnostní vazba.

2 Památný jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*)

Tento jasan se nachází na parcele č. 1032 ve vlastnictví města, těsně na hranici soukromé parcely č. 931/1, jihozápadně od základní školy (cca 80 m) u jedné z nejhezčích staveb v obci (bývalého statku). Výška stromu je 28 m a obvod kmene (ve výšce 130 cm nad zemí) je 452 cm, vitalita stromu je nad 60 %.

3 Jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*)

Tento jasan se nachází na soukromé parcele č. 96/1, poblíž hlavní komunikace. Další ze stromů, který upoutá svojí mohutností a vitalitou, která je nad 70 %.

4 Žižkův dub – dub červený (*Quercus rubra*) byl vysazen v roce 1930 a nachází se cca 190 m od katastrální hranice Horního Kostelce, směrem od města, v ulici Souběžná. Roste na parcele č. 1085/1 ve vlastnictví města.

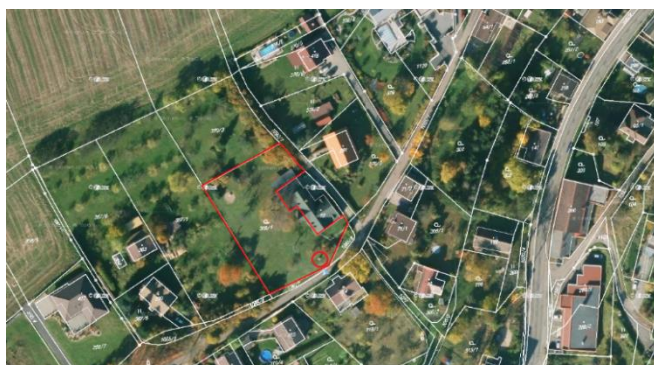
Výška stromu je 15 m a obvod kmene (v prsní výšce člověka 130 cm) je 300 cm. Celková vitalita stromu je snižená, strom je napaden tracheomykózou.

Ostatní zajímavosti

Soukromá boží muka

Nachází se na soukromé parcele č. 369/1 nad autobusovou zastávkou (cca 130 m), na soukromém pozemku. Jedná se o pěkné umělecké dílo – pískovcový kříž, který je viditelný z přilehlé cesty.

Púdorys (ikatastr.cz), **Foto** (www.en.mapy.cz)

5.3.4 Mstětín

Mstětín je malá obec náležící pod katastrální území Stolín. Od Červeného Kostelce se nachází cca 2,5 km na jihozápad. Mstětín se rozkládá na území o výměře 2,95 km². (Mstětín – základní informace, webové stránky)

Tato klidná osada je bez centrálního návěsního prostoru s dostatečným podílem zeleně prostupujícím do okolní krajiny.

(Mstětín, Mapy.cz)

Venkovská stavení

Soukromá stavba č.p.22

Svým architektonickým vyjádřením udává jednoduchý a čistý venkovský styl založený na principu života lidí na vesnici. Zeleň zde hraje nemalou roli a plní řadu významných funkcí. Nejenže začleňuje stavby do okolní krajiny, ale pro vlastníky má převážně užitkovou a samozásobitelskou funkci.

Soukromá novostavba č. p. 29

Stavba respektuje část estetických zákonitostí venkovských staveb (obdélníkový tvar stavby, sedlová střecha...), ale svoji výraznou barvou fasády narušuje čistý venkovský ráz staveb a zbytečně na sebe upoutává pozornost. Řešením by byla souladnější barevnost s vhodnějším a kompozičně promyšlenějším výběrem zeleně pro dané území.

Foto stav současný a dole navržené vhodnější řešení

Soukromá stavba č. p. 25

Podobné jako v předešlém případě, stavba respektuje část estetických zákonitostí venkovských staveb (původní proporční tvar stavby, sedlová střecha, symetrické členění oken...), ale svojí barvou fasády a nedělenými okny nevystihuje původní venkovský ráz staveb. Řešením by mohla být méně výrazná barevnost fasády s vhodnějším členěním oken.

Foto současný stav, dole stav navržený

Rozcestí

Na parcele č. 1194 ve vlastnictví města Červený Kostelec se nachází komunikace, která tvoří rozcestí v místě, které vytváří pomyslnou náves obce.

Na takových místech by mělo být co nejméně prvků narušujících původní venkovský ráz (sloupy el. vedení, nevhodné stavby, informační tabule, kontejnery na tříděný odpad apod.)

Současný stav – půdorys

Foto současný stav (www.en.mapy.cz)

Vhodnější řešení (www.en.mapy.cz)

Haltýře

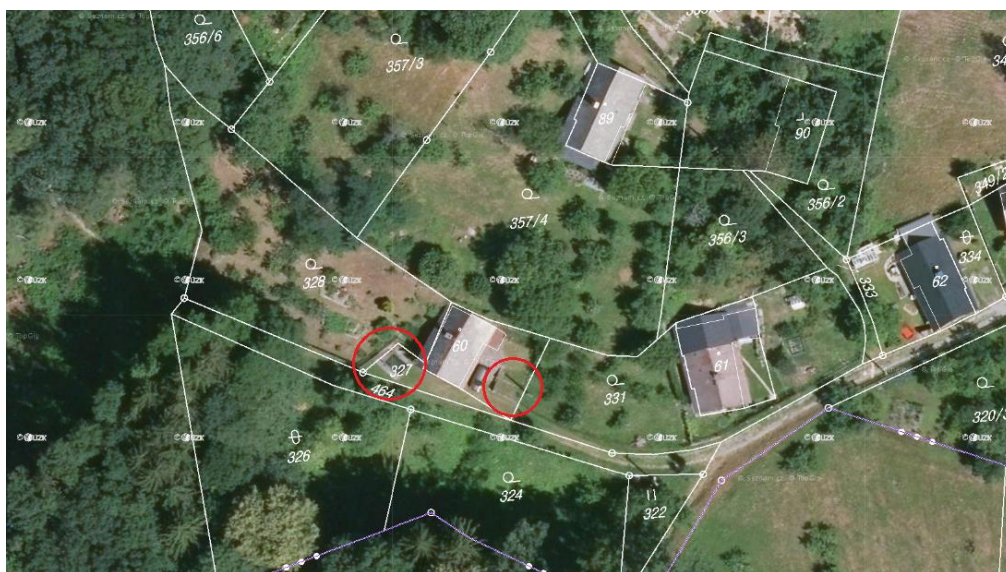
Významnou historickou památkou, která se nachází v obci Mstětín, jsou haltýře, které se dříve využívaly k chlazení potravin pramenitou tekoucí vodou.

Jejich dochovaná původní podoba je příkladnou ukázkou přírodních zdrojů využitých k praktickému prospěchu lidstva.

Společně s roubenou stavbou zde tvoří klidné lesní zákoutí, kde se jako by zastavil čas.

Takové hodnoty se dají vnímat naplno a prožít pouze na místě samotném, kde je vnímána jedinečná síla místa.

Půdorys

Foto

5.3.5 Olešnice

Obec se nachází asi 2,5 km na jih od Červeného Kostelce, rozkládá se podél potoka Olešnice. Obcí prochází železniční trať Jaroměř – Trutnov. Katastrální území má rozlohu 5,96 km². (Olešnice – základní informace, webové stránky)

(Olešnice, Mapy.cz)

Místa podtrhující ráz řešeného území a sakrální stavby

- **Kaple svatého Antonína Paduánského**
- **Kaple Nanebevzetí Panny Marie**
- **Základní škola**
- **Sv. Jan Nepomucký na severozápadním okraji obce**
- **Boží muka na jižním okraji obce**
- **Boží muka na západním okraji obce**
- **Boží muka ve středu obce**
- **Boží muka u Skalky**
- **Pomník obětem druhé světové války**
- **Pomník Panny Marie u Trotiny**

Kaple svatého Antonína Paduánského

Kaple se nachází na parcele č. 510, v západní části katastrálního území Olešnice pod zemědělským silem.

Ke kapli patří i pískovcové sousoší stojící na soukromém pozemku (10 m severně od kaple). Stavba kaple a sousoší je po restaurátorských úpravách a vnáší do krajiny architektonicky cenný a duchovní rozměr, ale bohužel přístupová cesta ke kapli vede přes soukromé pozemky a přesto, že kaple stojí na pozemku patřící městu Červený Kostelec působí stavba jako stavba soukromá, nepřístupná lidem.

Kdysi sem zřejmě vedla obecní cesta, čemuž napovídá i natočení pískovcového sousoší směrem k cestě, ale dnes je tato cesta součástí okolních polností.

V případě, že by se opět obecní cesta obnovila, muselo by zřejmě dojít ke směně některých částí obecního pozemku, a naopak přikoupení části pozemků jiných, neboť současná šíře cesty 6 m není dostatečná k tomu, aby mohla být lemována stromy.

Současný stav – foto

Navržený stav – popis

V navrženém stavu byla cesta posunuta tak, aby zde vznikly dvě osy, které umožňují průhled do krajiny a ke kapli, jakožto zajímavé zakončení pohledů.

Významným prvkem v ukončení pohledových os mohou být sakrální památky přesunuté z blízkých míst. Socha Panny Marie tvořená dvěma druhy pískovce, která v současnosti stojí u silnice v lokalitě „U bramborárny“, by se přesunula na pohledové ukončení první osy vedoucí od hlavní komunikace ke kapli. Pískovcové sousoší Nejsvětější trojice by pak ukončovalo pohled od kaple k poli, nazpět k hlavní komunikaci.

Nové řešení by také na rozdíl od současné katastrálně vymezené cesty, umožňovalo pravidelnější tvar zemědělsky obdělávané plochy, včetně ponechání průjezdu pro zemědělskou techniku.

Tento stav vyžaduje směnu nebo případný odkup stávajících pozemků, a tedy i složitější proces příprav, včetně přesunu sakrálních staveb. Nové řešení umožňuje pomocí vymezení pohledů

usměrnění pozornosti na významné duchovní památky, které zeleň vymezuje, vhodně doplňuje a odvádí naši pozornost od současného zemědělského objektu sila.

Pod stromy by mohl být luční porost (v šíři nejméně 2,5 m od kmene stromu k poli) a mezi stromy by byla travnatá cesta, udržovaná pravidelnou sečí. Přesun sakrálních staveb je novou koncepční myšlenkou k duchovnímu obohacení cesty vedoucí ke kapli a nazpět. Ponechání ukončení průhledů pouze volnou krajinou bez přesunu sakrálních staveb je možným a méně radikálním řešením.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz)

Navržený stav – půdorys (www.ikatastr.cz)

Kaple Nanebevzetí Panny Marie

Kaple stojí na parcele č. 220 ve vlastnictví města Červený Kostelec. Nachází se pod železniční tratí na pozemku č. 1131/1, v soukromém vlastnictví.

Přístup ke kapli je pouze po soukromém pozemku a jedná se tedy spíše o sakrální stavbu, jež obohacuje krajinu o architektonicky cennou památku.

Z botanického hlediska je tento pozemek cennou lokalitou sasanky hajní (*Anemone nemorosa*), která se zde v jarním období velmi hojně vyskytuje.

Kaple – současný stav půdorys (www.ikatastr.cz)

Kaple – současný stav – foto

Základní škola

Budova Základní školy v Olešnici se nachází na parcele č. 190 s číslem popisným 190, ve středu obce na křížení hlavní silnice vedoucí skrz obec a silnice vedoucí k zemědělskému silu a k rybníku Špinka. Jedná se o malotřídní základní školu se dvěma třídami.

Stavba školy sahá do let 1873, kdy byl položen základní kámen v přítomnosti ratibořického knížete Shumburg von Lippe. (<https://www.webskoly.cz/zsmsolesniceck/Clanek/1730>)

Co se týká zeleně, neměly by být vzrostlé dřeviny vysazovány těsně k architektonicky cenným stavbám, neboť dochází ke ztrátě světelných paprsků v budově, hrozí riziko poškození fasády budovy, dochází k narušení symetrických proporcí stavby apod. V konkrétním případě se jedná o výsadbu Pančičova smrku (*Picea omorika*), který není do venkovských prostor příliš rušivým prvkem a svým stálezeleným olistěním plní svoji úlohu celoročně. I přesto, že je to druh poměrně úzce rostoucí (2,5 – 4 m), hodila by se do těchto prostor spíše výsadba nižší proměnlivé venkovské zeleně (cibuloviny a trvalky typu *Phlox paniculata*, *subulata*, *Aster dumosus*, *Bergenia cordifolia*, *Salvia nemorosa*, *Stachys byzantina*, *Sedum telephium*, *Hemerocallis sp.*, *Salvia officinalis*, *Paeonia officinalis* apod.).

Jalovec obecný sloupovitý již samotné budově příliš nestíní a na hranách budovy stavbu spíše rámuje a zdůrazňuje.

K současné výsadbě mohly vést důvody, které nemusí být na první pohled patrné (ostré ranní slunce svítící do místností? apod.), pak by současná výsadba byla více opodstatněná.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz)

Současný stav – foto

Možné řešení

U základní školy se na mostě, nad potokem Olešnice, nachází socha sv. Jana Nepomuckého, jednoho z českých zemských patronů. Vhodně umístěná socha v pozadí s volnou krajinou a zábradlí jako méně výrazný prvek, který nenarušuje sakrální dílo.

Boží muka na severozápadním okraji obce

Na parcele č. 128/3 ve vlastnictví města Červená Kostelec, se nachází pískovcový kříž s umučením Krista. Sakrální stavba (kříž), byl kdysi rámován dvěma vzrostlými jírovci. Stromy musely být ze zdravotních důvodů odstraněny a momentálně byly místo nich vysazeny nové jírovce (*Aesculus carnea*). Pískovcové sakrální dílo patří do venkovského prostředí nejen jako poselství našich předků, ale jako významný duchovní článek, který má v obci hlubší význam. Nová výsadba byla provedena druhově i kompozičně správně.

Současný stav (www.ikatastr.cz) a foto

Boží muka ve středu obce

Východně od kaple Nanebevzetí Panny Marie (cca 120 m vzdušnou čarou) se nachází na pozemku č. 325/4 pískovcový kříž, u kterého stojí statná lípa. Kdysi byl tento kříž rámován dvěma lípami (památné, Zita a Karel), ale jedna musela být ze zdravotních důvodů odstraněna. Současné řešení (ponechání pouze jedné lípy) je rozumné, neboť při výsadbě lípy nové, by nikdy nedošlo u křížku ke vzájemné proporční symetrii. Při zmožnění nové lípy by se současná lípa mohla ze zdravotních důvodů kácet a opět by ve výsadbě vznikla nevyrovnanost. Takto se současná lípa ponechá na dožití a poté se vysadí dva stejné nové stromy. Jednostranné zavětvení současná lípy není pro strom a okolní stavbu příliš pozitivní skutečnost, a proto je třeba dbát na pravidelnou kontrolu zdravotního stavu lípy a rovněž prosvětlení a odlehčení jednostranné koruny.

Současný stav (www.ikatastr.cz)

Boží muka u Skalky

U komunikace s parcelním číslem 2098, vedoucí od Červeného Kostelce se na parcele č. 2145 v soukromém vlastnictví, se nachází pískovcový kříž, jež na pozadí rámují dvě lípy. Ke křížku vedou kamenné schody a dle nového vzhledu soudě byl zřejmě nedávno restaurován.

Jedná se o další ze souboru sakrálních památek v obci, jež tvoří významná zastavení v krajině a dotváří tak její originální charakter.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

Pomník obětem druhé světové války

Na parcele č. 95/2 se na křížení dvou cest vedoucích do středového osídlení obce nachází Pomník obětem druhé světové války. Jedná se o pískovcový pomník s vytesaným českým lvem se jmény obětí. K pomníku vede středová cesta, lemována po stranách zelení, která plní původní kompoziční záměr.

Druhová skladba některých dřevin (jalovce) není příliš vhodná do venkovského prostoru, ale zdá se, že výsadba plní požadované funkce na ni kladené a je o ni dobře pečováno. Do budoucna bych v případě obnovy, volil místo jehličnatých dřevin spíše trvalky, které mohou mít také stálezelené olistění a navíc i květy a nepůsobí na vesnici cizím dojmem.

Současný stav (www.ikatastr.cz) a foto

Pomník Panny Marie u Trotiny

Na okraji dvou soukromých pozemků č. 2458 a 2455 se nachází pískovcová socha Panny Marie, u které byly vysazeny dvě lípy po dožití lip předchozích.

Restaurovaná socha s novou výsadbou zeleně tvoří duchovní zastavení na křížení třech cest a je součástí venkovského krajinného rázu.

Současný stav (www.ikatastr.cz) a foto

Současný stav – foto

Navržené drobné úpravy

Vedle autobusové zastávky se na parcele č. 18/2 u potoka se nachází socha sv. Jana Nepomuckého. Hezké umělecké dílo z přírodního kamene má správné umístění, jen je třeba dbát, aby pohled na toto dílo nerušily výrazné barevné prvky v jeho okolí nebo prvky nesourodé a umělé. V tomto případě, kdy dílo navazuje na okolní prvky v poměrně těsném sousedství, je třeba barevnost okolních prvků důkladně zvážit. Stavba čekárny je hezky harmonicky a barevně sladěna a mírně rušivým prvkem se zde stává poštovní schránka. Je pochopitelné, že některé skutečnosti se dají těžko ovlivnit, přesto stojí za úvahu. Mnohdy posunutí předmětu o 1 m mimo hlavní zorný úhel pohledu může znamenat zlepšení současné situace.

Současný stav – foto

Navržené drobné úpravy (vývěska v měřítku okna, dělení okna, posun schránky)

Venkovská stavení

Jsou to náhodně vybrané stavby vesnického charakteru, které vnáší do obce harmonii a propojují minulost se současností. Nemusí se striktně jednat o stavby historické, ale mohou to být i stavby nové, respektující původní architektonický ráz obce.

Stavba č. p. 66

Stavba s číslem popisným 66 se nachází naproti mateřské škole a jedná se o stavbu typického venkovského charakteru s harmonickými proporcemi, bílou fasádou, sedlovou střechou a dřevěnými prvky sladěnými v jedné barvě. Jehličnaté osázení bohužel tento malebný ráz poněkud narušuje.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz), **foto** (www.en.mapy.cz)

Stavba č. p. 124

Stavba se nachází cca 180 m vzdušnou čarou východně od kaple sv. Antonína Paduánského, poblíž hlavní komunikace. Jedná se o velmi zajímavou a proporční venkovskou stavbu podtrhující venkovský ráz obce.

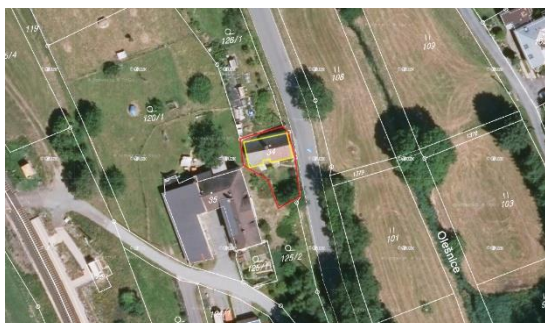
Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz), **foto** (www.en.mapy.cz)

Stavba č. p. 141

Stavba stojí na severním okraji obce u hlavní komunikace a svými proporcemi a čistou bílou fasádou splňuje významný prvek umocňující venkovský ráz. Okolní stromy dodávají danému místu plasticitu a hloubku.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz), **foto** (www.en.mapy.cz)

Stavba č. p. 151

Nachází se vedle předchozí stavby a navazuje tak na harmonickou venkovskou uliční zástavbu, která svými proporcemi a okolní zelení vytváří malebnost, v dnešní době se již na mnoha místech vytrácí.

Současný stav – foto (www.en.mapy.cz)

Stavba č. p. 149

Je stavbou, která se rovněž nachází podél hlavní komunikace vedoucí skrze obec, za křižovatkou vedoucí k železniční zastávce.

Kombinace přírodních materiálů, zasazení stavby do terénu, původní členění oken apod. předurčuje stavbu jako jednu z mnoha dalších podtrhujících originalitu a tvář obce Olešnice.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz), **foto** (www.en.mapy.cz)

Stavba č. p. 149

Dům, nacházející se takřka na samotě, mezi Homolí a Skalkou u cesty vedoucí na Červený Kostelec.

Je to typicky venkovské stavení včetně vhodného prolínání okolní zeleně do krajiny, čímž místo získává své osobité kouzlo.

Současný stav – půdorys
(www.ikatastr.cz)

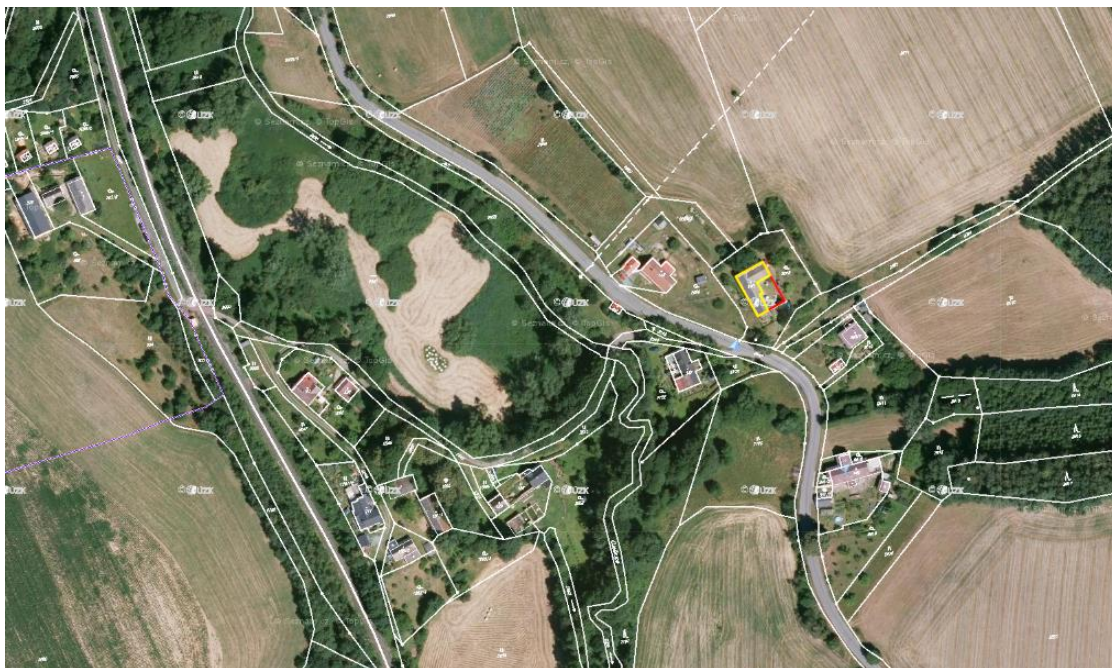
Foto (www.en.mapy.cz)

Stavba č. ev. 119

Venkovské stavení, které je ze severní strany chráněno vzrostlými stromy a ze strany jižní je rámováno jasanem ztepilým. Stavba se nachází poblíž autobusové zastávky na jižním okraji obce. Dům má zachovaných mnoho původních prvků, které byly postupně citlivě rekonstruovány a svým umístěním tvoří jednu z venkovských dominantních staveb v krajině.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz), dole foto

Autobusové čekárny

Stavby, které byly v nedávné době nově opraveny a tvoří v obci jednotný a souladný prvek.

1 Čekárna na severním okraji obce

Nachází se poblíž hlavní komunikace vedoucí skrz obec na Trubějov a na křížení cest ve směru Červený Kostelec a Červená Hora. Rušivým prvkem jsou kontejnery na tříděný odpad. Původně dělená okna měla být zachována.

2 Čekárna u základní školy

Poblíž základní školy u hlavní komunikace skrz obec se nachází druhá čekárna. I v tomto případě jsou rušivým prvkem plastové kontejnery na tříděný odpad. Původně dělená okna měla být zachována.

3 Čekárna „U rybníka“

Třetí čekárna ve směru na Trubějov, která byla nově opravena. Původně dělená okna měla být zachována.

4 Čekárna „Olešnice Víška“

Čtvrtá čekárna ve směru na Trubějov, rovněž nově opravena, se zachovaným původním členěním oken, harmonicky vycházející z proporcí stavby.

Poněkud rušivým prvkem jsou plechové přístřešky za čekárnou, který by se částečně vyřešil jejich novým nátěrem.

Foto

Krajinná zeleň

V Olešnici se nachází zeleň různého věkového složení, která významným způsobem dotváří ráz krajiny. Velké měřítko významnějších stromů je spojeno se sakrálními stavbami, které vhodně rámují a doplňují.

Púdorys

1 Lípa na rozcestí (*Tilia cordata*) se nachází na trase od Červeného Kostelce směrem do Olešnice a je významným krajinnou solitérou s vhodným umístěním na křížení dvou cest.

2 Jírovce u cesty (*Aesculus hippocastanum*) jsou dalším zastavením v krajině s lavičkou a hezkými výhledy do okolí. Oba jírovce mají zhoršený zdravotní stav se zjevným poškozením uvnitř kmenů stromů (je třeba nechat posoudit odborníkem).

3 Břízy na hřišti (*Betula pendula*) tvoří přirozený přechod do krajinné okolní zeleně.

4 Smíšené stromořadí (*Tilia, Malus, Prunus...*) vzniklo zřejmě v nedávné době v rámci komplexních pozemkových úprav, kde bylo vysazeno smíšené stromořadí lemující komunikaci k rybníku Špínka. Jedná se zatím o novou a do budoucna perspektivní výsadbu stromů v krajině.

Foto

Jírovce foto – detail poškození

5.3.6 Stolín

Obec Stolín je další místní částí Červeného Kostelce, nacházející se od něj cca 2 km na jihozápad. Katastrálním územím zaujímá rozlohu 2,95 km². (Stolín – základní informace, webové stránky)

(Stolín, Mapy.cz)

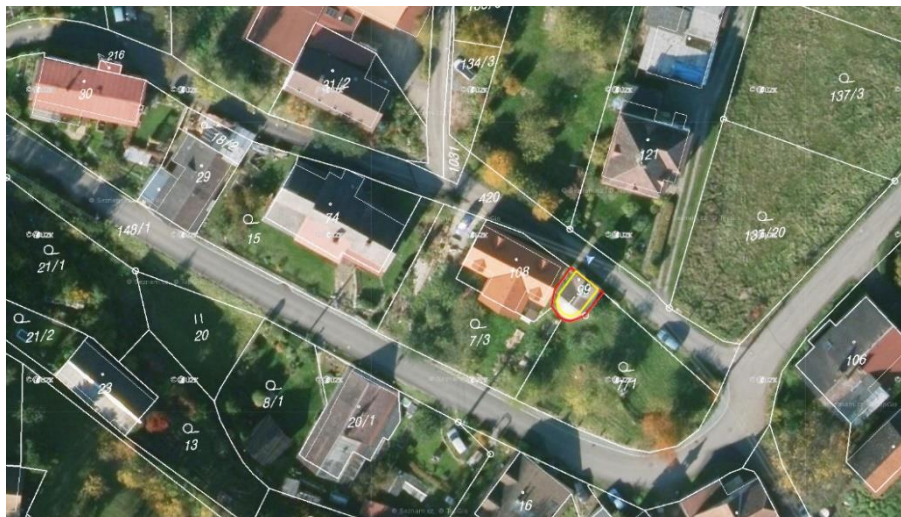
Místa podtrhující ráz řešeného území a sakrální stavby

- Kaple Nejsvětější trojice
- Boží muka na návsi
- Socha sv. Jana Nepomuckého na návsi
- Pomník válečným obětem
- Křížek u hlavní silnice

Kaple Nejsvětější Trojice

Na parcele č. 99 se nachází kaple Nejsvětější Trojice, ve vlastnictví města Červený Kostelec. Jedná se o jednoduchou sakrální stavbu, která je bohužel umístěna mezi dvěma soukromými pozemky s čelní vstupní stranou k silnici, za níž je také soukromá stavba. Okolí kaple je včetně zeleně těžko ovlivnitelné. Na fotografii stavby dole je patrné, částečné zakrytí dominantní stavby vlivem zeleně nebo jiných prvků vyskytujících se na sousedních parcelách. Poloha kaple, její dispozice a absence prostoru, jsou poměrně značnou slabinou. Je to hezká stavba i jako dominanta obce, jen bohužel hůře vnímatelná.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto

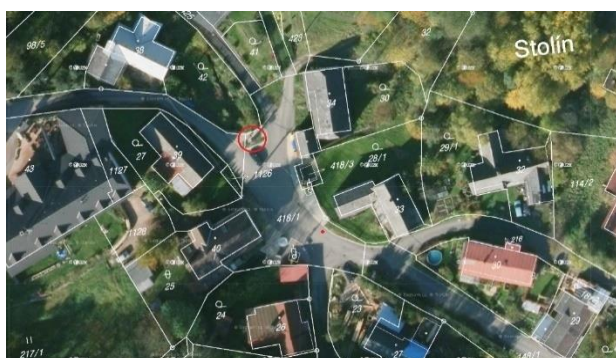
Boží muka na návsi

Pískovcový kříž se nachází na severní straně centra návsi, kam byl přesunut z původní protější strany návsi.

Samotný pískovcový kříž je jednou s hlavních dominantních prvků návsi a spolu se sochou sv. Jana Nepomuckého tvoří duchovní jádro obce.

Hlavním nedostatkem se v tomto případě stávají rušivé sloupy a dráty elektrického vedení.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

Socha sv. Jana Nepomuckého na návsi

Pískovcová socha se nachází na návsi u vodní nádrže (haltýř), na její východní straně. Socha má správné umístění s vhodným pozadím pro vyniknutí hodnotného díla. Návěs je ústředním prostorem obce na křížení šesti cest, kde dochází k nejvyšší frekvenci návštěvnosti obyvatel.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

Pomník válečným obětem

Pomník se nachází na parcele č. 473, v horní části obce, nedaleko hasičské zbrojnice.

Má stálezelené pozadí, na kterém může světlý pomník dostatečně vyniknout a rovněž orámování pomníku je tvořeno stálezelenými keři, které místu navozují dostatečnou pietu a důstojnost.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

Křížek u hlavní silnice

U autobusové zastávky na parcele č. 148/1 a částečně na soukromé parcele č. 1235/1 se nachází zrestaurovaný křížek, u kterého byly vysazeny na pozadí dvě kulovité slivoně.

Nižší stromové formy byly zřejmě voleny s ohledem na bezpečnost provozu a eliminaci hrozby střetu stromu s dráty el. vedení.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

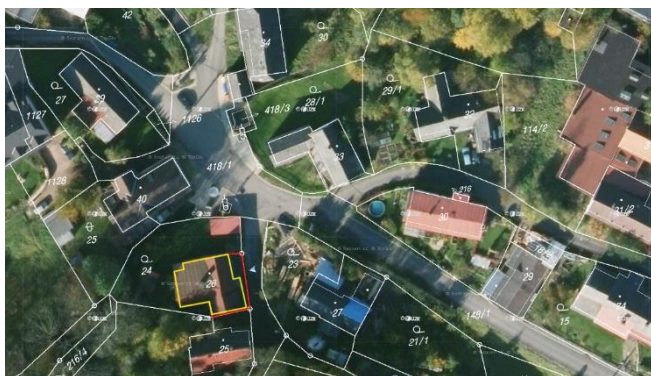
Venkovská stavení

Ve Stolíně si stavby zejména na návsi a v jejím okolí zachovávají venkovský ráz, a proto je tato část obce nejmalebnější.

Stavba č. p. 21

Stavba s č. p. 21 je pohledovou součástí návsi, kde se projevuje smysl vlastníka pro původní venkovský vzhled stavby a výše zmiňovaná roubená stavba je dokladem, že i rekonstruovaný dům může vypadat harmonicky po vzoru staveb minulých.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

Stavba č. p. 15

Stavba s č. p. 15 je rovněž pohledovou součástí návsi se zachovalými původními prvky z doby, kdy se hledělo nejen na krásu, ale i jednoduchost a účelnost.

Cypřišky jako cizí prvek kolem plačkového plotu narušují venkovský charakter, zvláště na návsi.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

Stavba č. p. 18

Tato stavba stojí na okraji severní původní zástavby obce, poblíž křížení dvou cest (na návěs a k hlavní komunikaci ve směru na Červený Kostelec).

Stavba odpovídá proporčně, esteticky i prakticky původním stavením, která tvořila jednotný ráz obce.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz), **foto** (www.en.mapy.cz)

Stavba č. p. 12

Bývalá zemědělská usedlost, která byla citlivě rekonstruována a slouží jako stylová restaurace. Svojí rozlohou se jedná o dominantní stavbu obce.

Cypřiše v nádobách, působící cize, by bylo vhodnější nahradit např. tvarovanými zimozrázky.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz)

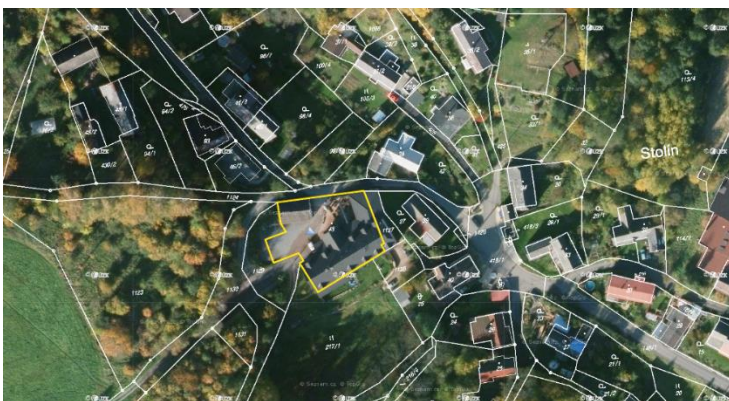

Foto (www.en.mapy.cz)

Místa oslabující ráz řešeného území

Novostavby „U studánky“

V severní části obce Stolín došlo v posledních letech k výstavbě nových domů.

Až na drobné výjimky se nejedná o příliš vhodný příklad venkovských staveb včetně úprav zeleně. Pozemky jsou v územním plánu definované jako „venkovské plochy k bydlení“.

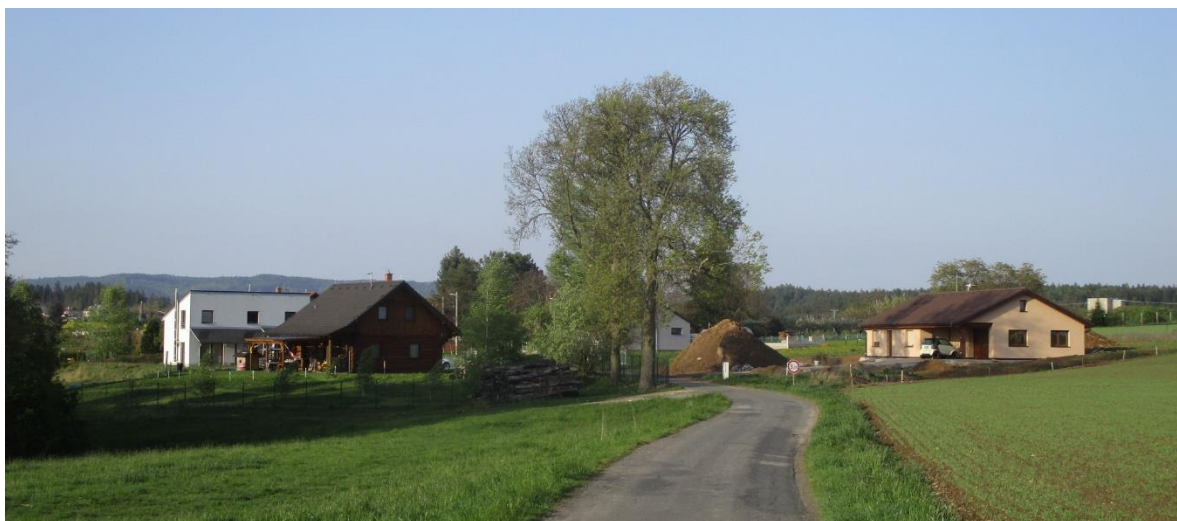
Architektura současných staveb postrádá jednotu, proporce, propojenost s krajinou a původními stavbami. Soukromá zeleň rovněž svým městským charakterem (pestrolisté listnáče a jehličnany) nepřispívá k propojenosti se zelení současnou, a o to více v konkrétním případě nedochází k návaznosti na volnou okolní krajinu, která se prolíná do přírodní památky Babičina údolí s nedalekou rozhlednou Žernov.

V případě, že nemá obec zpracovaný regulační plán, záleží na projektantovi a samotném vlastníkovi pozemku, jak vnímavý je ke svému okolí a jaké důvody má k bydlení na vesnici. Často je důvodem nižší cena pozemku a tím může v lidech vznikat touha po levnějších nákladech na bydlení, ale zároveň i snaha po městském způsobu života včetně architektury stavby a městské zeleni (vyšší důraz na estetiku, barevnost až výstřednost před funkcí užitkovou a ekologickou).

Některé materiály a tvary staveb (včetně betonového oplocení) ve výsledku tříští původně hezkou okrajovou část obce. Kladnou stránkou věci je, že je většina staveb uspořádána v jednotné expozici a barevnost domů nezachází do extrémů, jak tomu někdy bývá.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz)

Foto (www.en.mapy.cz)

Ostatní místa v obci

Hřiště

Na parcele č. 153/2, ve vlastnictví města Červený Kostelec, se v horní části obce nachází hřiště, sloužící nejen ke sportovním aktivitám, ale i různým kulturním a společenským akcím. Jedná se o pěkný rovinný pozemek na návrší osázený stromy (lípy), které celkový prostor vhodně začleňují do krajiny.

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

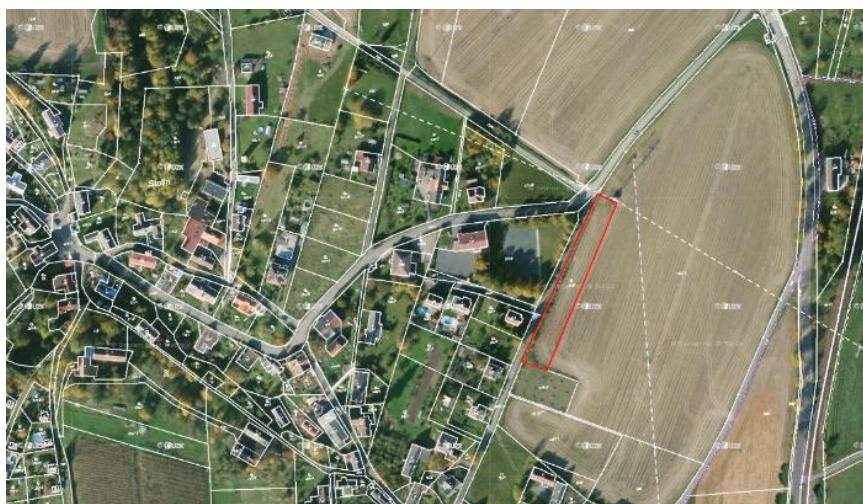

Ovocné stromořadí

Nedaleko hřiště bylo směrem do jižní části obce vysazeno u cesty ovocné stromořadí. Čin je to chvályhodný, ale má několik úskalí:

- Stromy jsou vysazeny na soukromém pozemku (zřejmě vysazeny vlastníkem).
- Stromy jsou vysazeny příliš blízko sebe (cca 4 m).
- Stromy mají koruny zapěstované příliš nízko (riziko růstu větví do cesty a pole, kde dojde k jejich poškození).
- Stromy byly vysazeny pod vedením vysokého napětí (ořešák, třešeň – v budoucnu mohutný vzrůst).

Současný stav – půdorys (www.ikatastr.cz) a foto

Řešení stávající situace:

Jedná se pouze o nouzové řešení, protože stávající způsob výsadby zeleně neumožňuje rostlinám vhodné podmínky ke svému životu.

Následující doporučení bylo zvoleno s ohledem na nejmenší možné ztráty způsobené úhynem rostlin.

Včas, dokud jsou větve relativně slabé, odstranit nebo vhodně zakrátit větve rostoucí do cesty a pole, postupně zapěstovat vyšší nasazení koruny.

Stromy tvarovat každoročním cíleným řezem tak, aby větve nesměřovaly příliš do stran a aby se zbrzdil jejich růst směrem do drátů, čehož lze dosáhnout převážně letním řezem.

Stromy však nikdy nedosáhnou svého přirozeného tvaru koruny a každý řez je pro ně násilným zásahem.

Současný stav – foto

6. Orientační propočet nákladů

Orientační propočet by měl sloužit převážně k cenové představě, k jaké částce se bude realizované dílo přibližovat. Skutečná cena díla se může lišit a u větších zakázek řádově i o desítky tisíc korun. Konečná cena díla pak závisí na různých okolnostech, jako jsou poctivost zhotovitele a dodržování technologií při realizaci díla, vzdálenost sídla realizační firmy od místa realizace, svépomocné práce ze strany obce, momentální dostupnost navržených materiálů, možnost deponie odpadu na obecním pozemku aj.

ČERVENÝ KOSTELEČ

Orientační propočet nákladů na úpravy "Zeleň v ulici Palackého"

trvalkové záhony

Č. pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měř. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	přípravné ruční práce s půdou před výsadbou (oddrnění, kypření, rovnání...)	m ²	620	100,00	62 000,00 Kč
2	osázení záhonu cibulovinami a trvalkami	m ²	620	1200,00	744 000,00 Kč
3	ohumusování záhonu kompostem	m ²	620	60,00	37 200,00 Kč
4	zahradní kompost	m ³	62	1400,00	86 800,00 Kč
5	zamulčování záhonu štěrkem fr 4/8	m ²	620	300,00	186 000,00 Kč
6	přepravní náklady pracovníků	km	300	25,00	7 500,00 Kč
	hrubé náklady celkem				1 123 500,00 Kč

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

Orientační propočet nákladů na úpravy "Zeleň v ulici Palackého"

trvalkové záhony s keři

Č. pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měř. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	přípravné ruční práce s půdou před výsadbou (oddrnění, kypření, rovnání...)	m ²	620	100,00	62 000,00 Kč
2	osázení záhonu cibulovinami a trvalkami	m ²	620	1200,00	744 000,00 Kč
3	osázení záhonů soliterními keři	ks	11	1200,00	13 200,00 Kč
4	ohumusování záhonu kompostem	m ²	620	60,00	37 200,00 Kč
5	zahradní kompost	m ³	62	1400,00	86 800,00 Kč
6	zamulčování záhonu štěrkem fr 4/8	m ²	620	300,00	186 000,00 Kč
7	přepravní náklady pracovníků	km	300	25,00	7 500,00 Kč
	hrubé náklady celkem				1 136 700,00 Kč

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

**Orientační propočet nákladů na úpravy "Zeleň v ulici Palackého"
záhony ve stylu "Rain Garden"**

Cenová kalkulace úprav v provedení navrženého povrchového dešťového koryta "Rain Garden" se bude odvíjet od způsobu technického provedení vycházejícího z případného detailního návrhu včetně technických parametrů jednotlivých prvků.

Orientační propočet nákladů na úpravy "Sportovní hala před parkem A. B. Svojsíka"

Č. pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měr. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	odstranění stávajících stromů (s kořeny)	ks	4	450,00	1 800,00 Kč
2	přípravné ruční práce s půdou před výsadbou (oddrnění, kypření, rovnání...)	m ²	60	100,00	6 000,00 Kč
3	osázení záhonu cibulovinami a trvalkami	m ²	60	1200,00	72 000,00 Kč
4	ohumusování záhonu kompostem	m ²	63	60,00	3 780,00 Kč
5	zahradní kompost	m ³	7	1400,00	9 800,00 Kč
6	zamulčování záhonu štěrkem fr 4/8	m ²	60	300,00	18 000,00 Kč
7	přepravní náklady pracovníků	km	90	25,00	2 250,00 Kč
	hrubé náklady celkem				113 630,00 Kč

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

Orientační propočet nákladů na úpravy " Parčík na křižovatce ulic 17. listopadu a 5. května "

č.pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měr. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	odstranění stávajících růží	m ²	8	240	1 920,00 Kč
2	přípravné práce s půdou před výsadbou (oddrnění, kypření, rovnání...)	m ²	8	250	2 000,00 Kč
3	osázení plochy nižšími růžemi	m ²	8	500,00	4 000,00 Kč
4	zamulčování drčenou kůrou	m ²	8	300,00	2 400,00 Kč
5	zahradnický kompost	m ³	0,7	1400,00	980,00 Kč
6	přepravní náklady	km	60	25,00	1 500,00 Kč
	hrubé náklady celkem				12 800,00 Kč

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

Orientační propočet nákladů na úpravy "Prostor před kavárnou v ulici Sokolská"

Č. pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měř. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	odstranění stávajících stromů (s kořeny)	ks	2	450,00	900,00 Kč
2	přípravné ruční práce s půdou před výsadbou (oddrnění, kypření, rovnání...)	m ²	47	100,00	4 700,00 Kč
3	osázení záhonu cibulovinami a trvalkami	m ²	47	1200,00	56 400,00 Kč
4	ohumusování záhonu kompostem	m ²	47	60,00	2 820,00 Kč
5	zahradní kompost	m ³	5	1400,00	7 000,00 Kč
6	zamulčování záhonu štěrkem fr 4/8	m ²	47	300,00	14 100,00 Kč
7	přepravní náklady pracovníků	km	150	25,00	3 750,00 Kč
	hrubé náklady celkem				89 670,00 Kč

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

BOHDAŠÍN

Orientační propočet nákladů na úpravy "Pomník bojovníkům za svobodu"

Č. pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měř. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	přípravné práce s půdou před výsadbou (oddrnění, kypření, rovnání...)	m ²	2	250,00	500,00 Kč
2	osázení keři (<i>Taxus 'Fastigiata', Buxus</i>)	ks	6	400,00	2 400,00 Kč
3	zamulčování drcenou kůrou	m ²	2	300,00	600,00 Kč
4	zahradnický kompost	m ³	0,2	1400,00	280,00 Kč
5	založení travnaté plochy s dosypem ornice	m ²	24	160,00	3 840,00 Kč
6	přepravní náklady	km	60	25,00	1 500,00 Kč
	hrubé náklady celkem				9 120,00 Kč

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

LHOTA ZA ČERVENÝM KOSTELCEM

Orientační propočet nákladů na úpravy "Kaple sv. Josefa Dělníka"

Č. pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měr. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	odstranění stávajících stromů (s kořeny)	ks	2	950,00	1 900,00 Kč
2	výsadba tvarovaných zimostrázů	ks	2	1200,00	2 400,00 Kč
3	ohumusování záhonu kompostem	m ²	2	300,00	600,00 Kč
4	přepravní náklady pracovníků	km	70	25,00	1 750,00 Kč
	hrubé náklady celkem				6 650,00 Kč

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

Orientační propočet nákladů na úpravy "Pomník obětem první světové války"

Č. pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měr. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	odstranění stávajících stromů (s kořeny)	ks	44	650,00	28 600,00 Kč
2	přípravné ruční práce s půdou před výsadbou (oddrnění, kypření, rovnání...)	m ²	10	100,00	1 000,00 Kč
3	osázení záhonu habrem	bm	22	300,00	6 600,00 Kč
4	ohumusování záhonu kompostem	m ²	10	60,00	600,00 Kč
5	zahradní kompost	m ³	2	1400,00	2 800,00 Kč
6	zamulčování záhonu drcenou kůrou	m ²	10	300,00	3 000,00 Kč
7	výsadba rododendronů s rašelinou	ks	2	2050,00	4 100,00 Kč
8	výsadba zimostrázu	ks	12	400,00	4 800,00 Kč
9	přepravní náklady pracovníků	km	150	25,00	3 750,00 Kč
	hrubé náklady celkem				55 250,00 Kč

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

OLEŠNICE

Orientační propočet nákladů na úpravy "kaple sv. Antonína Paduánského"

Č. pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měř. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	přípravné práce s půdou před výsadbou strojově (odplevelení, kypření, rovnání...)	m ²	2700	15,00	40 500,00 Kč
2	výsadba listn. stromů ok 10/12 s balem včetně úvazků, kotvení, ochrany před okusem a výchovného řezu	ks	50	3700,00	185 000,00 Kč
3	zamulčování stromů včetně mulče	ks	50	280,00	14 000,00 Kč
4	zahradnický kompost (v případě potřeby)	m ³	10	1400,00	14 000,00 Kč
5	založení krajinné louky včetně osiva (5 g na 1 m ² = 7,6 kg)	m ²	1500	60,00	90 000,00 Kč
6	založení travnaté cesty (30 g na 1 m ² = 36 kg)	m ²	1200	60,00	72 000,00 Kč
7	přepravní náklady	km	300	40,00	12 000,00 Kč
	hrubé náklady celkem				427 500,00 Kč

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

7. Implementační část

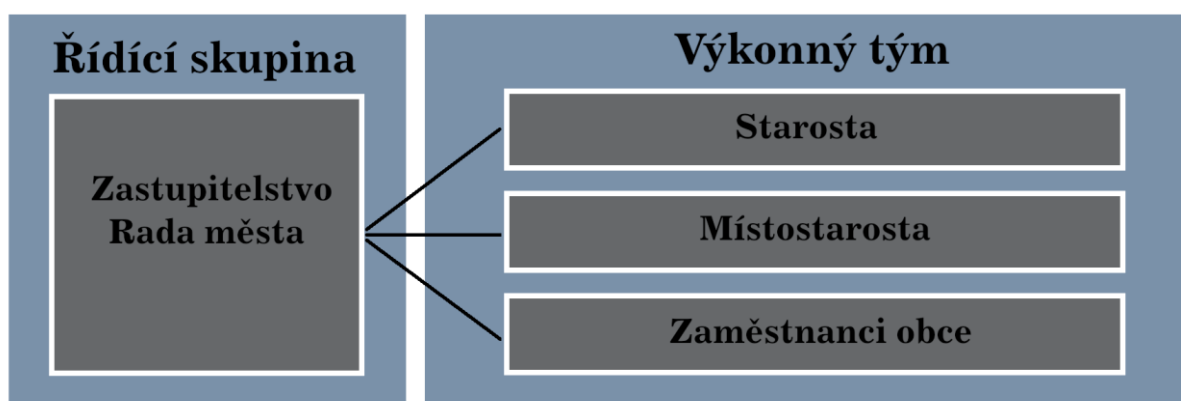
Pro úspěšné nastavení a praktické využití strategického dokumentu je nezbytné definovat a popsat následující oblasti:

- Způsob řízení a organizační zajištění naplňování Strategie rozvoje zeleně
- Systém financování Strategie rozvoje zeleně
- Aktualizace Strategie rozvoje zeleně
- Monitoring a vyhodnocení naplňování Strategie rozvoje zeleně

7.1 Způsob řízení a organizační zajištění naplňování Strategie rozvoje zeleně

Pokud má dojít k naplnění cílů strategie, je potřeba zajistit jednoznačný způsob jejího řízení. Ten musí vycházet ze systému řízení obce, kdy rada města a zastupitelstvo je orgán řídicí a vedení obce spolu se zaměstnanci úřadu je orgán výkonný. Systém řízení strategie rozvoje zeleně naznačuje následující schéma.

Znáznornění způsobu řízení a organizačního zajištění naplňování Strategie rozvoje zeleně ve městě Červený Kostelec

Řídicí skupina

Řídicí skupina představuje hlavní orgán, který je zodpovědný za postupné naplňování strategie. Řídicí skupina rozhoduje o tom, zda přijme/nepřijme a schválí/neschválí předložené rozvojové projekty (včetně jejich navrženého rozpočtu), které jsou v souladu se schváleným plánovacím dokumentem. Řídicí skupina dále určí osobu, tzv. garanta, jehož rolí bude iniciovat a koordinovat všechny činnosti spojené s realizací a aktualizacemi strategie. Garant by měl být jeden z členů řídicí skupiny, příp. výkonného týmu.

Výkonný tým

Výkonný tým je složen z představitelů obce a vybraných zaměstnanců obce. Vedoucím výkonného týmu je starosta obce. Stěžejním úkolem výkonného týmu v procesu implementace strategie je předkládat řídicí skupině konkrétní návrhy projektů a rozvojových aktivit, které jsou v souladu se schváleným strategickým dokumentem. Dalšími úkoly výkonného týmu jsou: monitoring a průběžné vyhodnocování naplňování jednotlivých aktivit a zajištění aktualizace strategie (vlastními silami či za pomoci externí osoby).

Do procesu implementace Strategie rozvoje zeleně budou zapojeny i další subjekty, které budou plnit funkci poradní.

7.2 Systém financování Strategie rozvoje zeleně

Z hlediska naplňování jednotlivých projektových záměrů strategie jsou nutné finanční prostředky. Realizace řady navržených aktivit se bezpochyby neobejde bez vnější finanční podpory. Proto je důležité využívat dostupné vnější finanční zdroje, jejichž příspěvek významně napomůže k jejich realizaci.

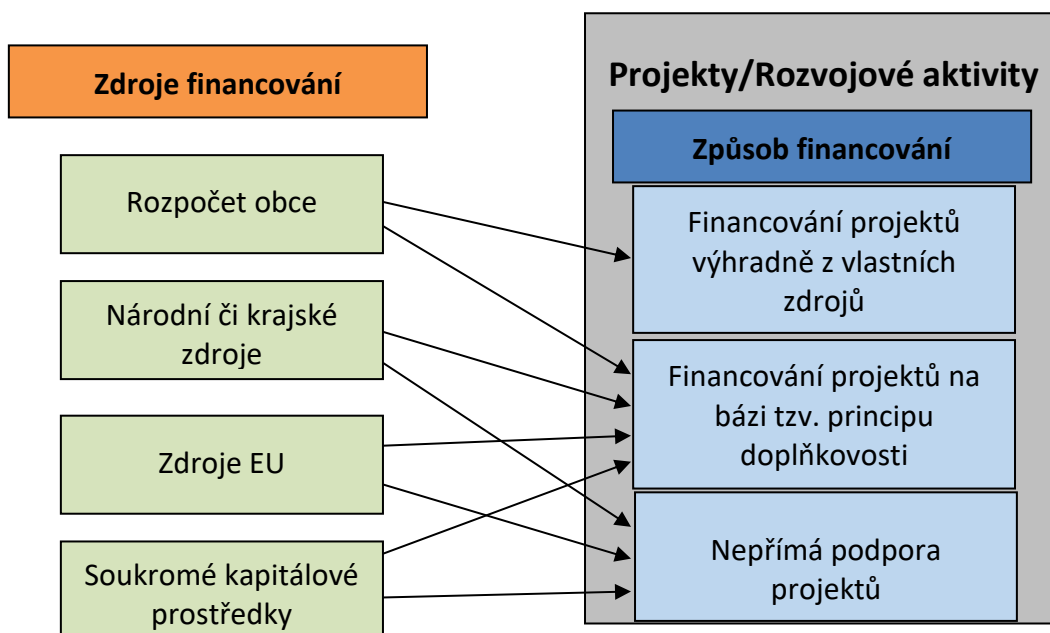
Financování rozvojových aktivit lze zajistit třemi předpokládanými způsoby:

1. **Financování projektů výhradně z vlastních zdrojů** – jednotlivé projekty jsou financovány výhradně z rozpočtu města.
2. **Financování projektů na bázi tzv. principu doplňkovosti** – jednotlivé projekty jsou financovány z převážné části prostřednictvím externích finančních zdrojů a částečně z vlastních zdrojů. Externí finanční prostředky lze rozdělit na nevratné (dotace, granty) a vratné (úvěry, zápůjčky apod.). Především nevratné externí finanční prostředky představují velmi významný podíl finančních zdrojů, které jsou potřebné k realizaci daného projektu (mohou pokrýt až 85 či 90 % celkových nákladů projektu). Z pohledu externích zdrojů lze uvažovat o následujících zdrojích financování:
 - z rozpočtu Evropské unie – strukturální fondy EU
 - ze státního rozpočtu ČR
 - z rozpočtu Královéhradeckého kraje
 - ze soukromých kapitálových prostředků (bankovní úvěry, zdroje soukromého sektoru, prostředky nestátních neziskových organizací).
3. **Nepřímá podpora projektů** – město Červený Kostelec se nepodílí ani finančně ani realizačně na přípravě a realizaci projektů. Role obce je v tomto případě iniciační a komunikační, čímž napomáhá k prosazování daného projektového záměru.

..

Vazby systému financování znázorňuje následující schéma.

Vazby systému financování Strategie rozvoje zeleně ve městě Červený Kostelec

7.3 Aktualizace Strategie rozvoje zeleně

Nedílnou součástí implementace strategie je i její aktualizace. Jedná se totiž o tzv. „živý“ dokument, který by měl být aktualizován v čase a reagovat tak na aktuální změny politické, hospodářské, společenské či legislativní. Je proto žádoucí, aby se Strategií rozvoje zeleně bylo pracováno v čase a v návaznosti na její monitorování a vyhodnocování naplňování docházelo taktéž k její aktualizaci.

Aktualizace může být provedena buď dodatkem ke stávající strategii, nebo přímo úpravou strategie, čímž vznikne nová verze. Je nezbytné uvést termín aktualizace a vyznačit provedené změny.

Za zajištění aktualizace a dílčích revizí strategie je zodpovědný výkonný tým.

7.4 Monitoring a vyhodnocení naplňování Strategie rozvoje zeleně

Systém monitoringu a vyhodnocování realizace Strategie rozvoje zeleně v Červeném Kostelci je důležitou součástí celého strategického dokumentu. Je žádoucí, aby monitoring a vyhodnocování naplňování strategie byl prováděn průběžně a mohl tak pružně reagovat na aktuálně vzniklé situace. Faktorů, které mohou vstupovat do realizace strategie a mít na ní pozitivní či negativní vliv je skrze politické, společenské, hospodářské a legislativní prostředí mnoho. Nelze tedy předpokládat, že do realizace strategie nebude potřeba zasahovat. Za monitoring a vyhodnocování naplňování strategie je odpovědný výkonný tým.

(Metodika přípravy veřejných strategií, ve znění aktualizace z prosince 2018)

8. Závěr

Závěrem je třeba zmínit to, co je pro Červený Kostelec a jeho okolí charakteristické.

Město a jeho místní části na Červenokostelecku se mohou právem pyšnit krásnými statnými stromy, které se objevují v krajině buď jako samotářští velikáni nebo jako skupina stromů, často i u venkovských stavení. Tato pozitivní skutečnost je typická pro tuto oblast a krajina se tím stává originální.

Statné stromy v krajině jsou nejen význačnými orientačními body, ale mnohdy upozorňují na blízká stavení, významné památky nebo rozcestí.

Každý vzrostlý strom a historická památka v obci jsou pro nás poselstvím našich předků a stejně tak je i ze strany většiny místních obyvatel vnímán. Kladný postoj k zachování těchto prvků je zde vnímán více než kdekoli jinde. Byť dobu nezastavíme a jednotlivé obce se stále vyvíjí a mění, mohou být pro nás památky určitým vodítkem a spojovacím prvkem, na které můžeme pro zachování krajinného rázu citlivě navázat.

Vhodným příkladem jsou venkovská stavení, která nenarušují původní koncept venkovské zástavby a dodávají obcím jistou originalitu.

Určitou neřestí z doby blízce minulé se pro krajinu stává velkoplošné obdělávání zemědělských pozemků, které narušuje propojenost jednotlivých krajinných celků (narušení vhodné stromové zeleně) a vznikají dlouhé holé mezery mezi poli, které působí v krajině nepřírozně a narušují i přírodně ekologický systém krajinné zeleně. Pokud by se toto podařilo napravit, vše na sebe začne lépe navazovat a celkově se zlepší životní prostředí.

Nešvarem dnešní doby jsou také kontejnery na tříděný odpad, které svou barevností, tvarem, materiálem a mnohdy i umístěním neharmonují se svým okolím, a přitom by stačila změna jejich provedení v jedné bílé barvě s popisem, co do nich dávat.

Sakrálních památek je zde dostatek a jejich údržba je ze strany města vzorná.

Celkové hodnocení výsadeb zeleně a péče o ni je hodnoceno kladně a bude-li se v budoucnu hledět na zachování těchto originálních hodnot na Červenokostelecku, pak pevně věřím, že to bude ku prospěchu nejen krajině, ale i samotných obyvatel.

Mé poděkování za poskytnuté podklady patří zejména panu Štěpánovi Křečkovi a Ing. Kateřině Fuglové.

9. Zdroje

Základní údaje

<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10472/cerveny-kostelec/>

Radnice

<https://www.cervenykostelec.cz/pametihodnosti/radnice>

Městský úřad

<https://www.cervenykostelec.cz/pametihodnosti/mestsky-urad>

Historie obce

<https://www.cervenykostelec.cz/historie-a-soucasnost>

ZŠ V. Hejny

<https://www.zsvhejny.cz/o-skole/historie>

Kostel sv. Jakuba Většího

https://www.cervenykostelec.cz/Media/contentitems/20006_cervenokostelecky-zpravod/ckzp-07-08-2017w.pdf

Domek Boženy Němcové

<https://www.cervenykostelec.cz/budovy-a-verejne-prostory/domek-bozeny-nemcove>

<https://www.cervenykostelec.cz/zahrada-bozeny-nemcove-se-otevrela-verejnosti>

https://www.cervenykostelec.cz/Media/contentitems/20006_cervenokostelecky-zpravod/ckzp-07-08-2017w.pdf

Divadlo J. K. Tyla

<https://www.cervenykostelec.cz/pametihodnosti/divadlo-j-k-tyla>

Sokolovna

<https://www.cervenykostelec.cz/aktuality/2016-05-seznamte-se-s-historii-kulturniho-koutku-cerveneho-kostelce>

Hřbitov

<https://www.cervenykostelec.cz/pametihodnosti/hrbitov-s-kapli-sv-cyrila-a-metodeje>

Základní umělecká škola

<https://www.cervenykostelec.cz/pametihodnosti/budova-zakladni-umelecke-skoly>

Městský archiv Štěpán Křeček – elektronické dokumenty, na web. stránkách nepřístupné

Obrázky:

Znak obce:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/52/Cerveny_Kostelec_coa_CZ.svg

Katastrální území

<https://www.google.com/maps/place/549+41+%C4%8Cerven%C3%BD+Kostelec/@50.467767,16.0516729,12.75z/data=!4m5!3m4!1s0x470e63e38c44a201:0x767b8df20bba2a1d!8m2!3d50.4762607!4d16.0928999>

Kavárna vizualizace

<https://www.cervenykostelec.cz/aktuality/2016-12-vyhlaseni-vysledku-architektonicke-souteze-na-reseni-prostranstvi-mezi-skolami>

Podkladové mapy

<https://www.google.cz/maps/place/549+41+%C4%8Cerven%C3%BD+Kostelec/@50.4700419,16.1057768,12z/data=!4m5!3m4!1s0x470e63e38c44a201:0x767b8df20bba2a1d!8m2!3d50.4762607!4d16.0928999>

Návrh náměstí

https://www.cervenykostelec.cz/Media/contentitems/949_koncepce-reseni-namesti-t-g-m/kompletn%C3%AD%20studie_ebe678f1199340f8aa5d5a0085c2f696.pdf

https://www.cervenykostelec.cz/Media/ContentItems/20532_docasne-upravy-namesti-t/namesti-cerveny-kostelec-navrh-docasnych-uprav-190405.pdf

Historické fotografie

http://www.fotohistorie.cz/Kralovehradecky/Nachod/Cerveny_Kostelec/Cerveny_Kostelec_-_namest/Default.aspx

Vizualizace před obecním úřadem

<https://www.cervenykostelec.cz/aktuality/2014-01-od-demolice-budovy-sazky-k-realizaci-projektu-ing-arch-wajsara-cca-30-mesicu>

Navržené řešení před budovou obecního úřadu

<https://www.dropbox.com/s/0sd0n9yo8lg3fes/CK%20-%20medzi%20skolami%20-%20od%20ulice%2017%20listopadu.jpg?DI=0>

Mezi školami – současný stav

<https://www.cervenykostelec.cz/clanek/uprava-verejneho-prostranstvi-mezi-skolami>

Mezi školami vítězný návrh – půdorys

https://cervenykostelec.blob.core.windows.net/imagehandler/Media/contentitems/17993_vyhlaseni-vysledku-archit/m_max_o/1-misto-plakat1.jpeg

Mezi školami vítězný návrh – vizualizace

<https://www.cervenykostelec.cz/verejne-prostranstvi-mezi-skolami-vizualizace-navrhu>

Mezi školami vítězný návrh – vizualizace

<https://www.cervenykostelec.cz/clanek/uprava-verejneho-prostranstvi-mezi-skolami>

Návrhy náměstí akad. Arch. Zdeňka Tomka

<https://www.cervenycastleec.cz/clanek/koncepce-reseni-namesti-t-g-m>

Řešení náměstí od Marka Wajsara

<https://www.cervenycastleec.cz/clanek/koncepce-reseni-namesti-t-g-m>

Ideové návrhy studentů architektury

https://www.cervenycastleec.cz/Media/contentitems/20282_jiri-mach/studie-na-upravu-srdce-mesta.pdf

Ideové návrhy studentů architektury (www.cervenycastleec.cz)

https://www.cervenycastleec.cz/Media/contentitems/20282_jiri-mach/drobne-zmeny-v-centru-mesta.pdf

Územní plán města

<https://www.cervenycastleec.cz/novy-uzemni-plan-cerveneho-kostelce>

Park A.B. Svojsíka, studie – půdorys

<https://www.cervenycastleec.cz/clanek/regenerace-parku-a-b-svojsika>

Park A.B.Svojsíka, popis parteru, axonometrie-celek

<https://www.cervenycastleec.cz/clanek/regenerace-parku-a-b-svojsika>

Prováděcí dokumentace Datura-atelier Ing. Tomáš Pilař 2009

https://www.cervenycastleec.cz/Media/contentitems/5375_regenerace-parku-a-b-svojsika/koordinacni-situace-stavby.pdf

Sídliště Generála Kratochvíla, architektonicko urbanistická studie

<https://www.cervenycastleec.cz/clanek/regenerace-sidliste-general-a-kratochvila>

Zeleň v ulici Palackého

https://www.cervenycastleec.cz/Media/contentitems/20282_jiri-mach/navrh-na-znovuobnoveni-cerveneho-potoka.pdf

www.julius-kuehn.de

www.floravil.cz

Úprava parku v Dvořáčkově ulici

<https://www.cervenycastleec.cz/clanek/uprava-parku-v-dvorackove-ul>

Místní části:

Obrázky:

Mapy katastrálního území místních částí:

<https://mapy.cz/zakladni?X=16.1155479&y=50.5001460&z=15&source=ward&id=1402>

<https://mapy.cz/zakladni?X=16.1230621&y=50.4882184&z=14&source=ward&id=1404&q=horn%C3%AD%20kostelec>

<https://mapy.cz/zakladni?X=16.0802816&y=50.4819058&z=14&source=ward&id=1405&q=Lhota%20za%20%C4%8Cerven%C3%BDm%20Kostelcem>

<https://mapy.cz/zakladni?X=16.0694696&y=50.4584256&z=15&source=ward&id=1406&q=Mst%C4%9Bt%C3%adn>

<https://mapy.cz/zakladni?X=16.0893843&y=50.4547129&z=13&source=ward&id=7754&q=ole%C5%a1nice%20%C4%8Derven%C3%BD%20kostelec>

<https://mapy.cz/zakladni?X=16.0814517&y=50.4717924&z=14&source=ward&id=1407&q=Stol%C3%adn>

Kaple Nanebevzetí Panny Marie, Bohdašín

[https://www.google.com/maps/uv?hl=cs&pb=!1s0x470e613786ce2acf:0x7c4a220b29d1c39d!2m2!2m2!1i80!2i80!3m1!2i20!16m16!1b1!2m2!1m1!1e1!2m2!1m1!1e3!2m2!1m1!1e5!2m2!1m1!1e4!2m2!1m1!1e6!3m1!7e115!4shttps://lh5.googleusercontent.com/p/AF1QipMxRckLZ8SKUofJHHLjEIJPCH4Xh-5dkybuzpvm%3Dw213-h160-k-no!5skaple+Nanebevzet%C3%AD+Panny+Marie+\(Bohda%C5%A1%C3%adn\)+-+Hledat+Googlem&imagekey=!1e10!2saf1qipmxrcklz8skuofjhhljeijpch4xh-5dkybuzpvm&sa=X&ved=2ahukewijilaboa7gahvwmewkhggtbjcgoiowexoecayqbg](https://www.google.com/maps/uv?hl=cs&pb=!1s0x470e613786ce2acf:0x7c4a220b29d1c39d!2m2!2m2!1i80!2i80!3m1!2i20!16m16!1b1!2m2!1m1!1e1!2m2!1m1!1e3!2m2!1m1!1e5!2m2!1m1!1e4!2m2!1m1!1e6!3m1!7e115!4shttps://lh5.googleusercontent.com/p/AF1QipMxRckLZ8SKUofJHHLjEIJPCH4Xh-5dkybuzpvm%3Dw213-h160-k-no!5skaple+Nanebevzet%C3%AD+Panny+Marie+(Bohda%C5%A1%C3%adn)+-+Hledat+Googlem&imagekey=!1e10!2saf1qipmxrcklz8skuofjhhljeijpch4xh-5dkybuzpvm&sa=X&ved=2ahukewijilaboa7gahvwmewkhggtbjcgoiowexoecayqbg)

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Kaple_Nanebevzet%C3%AD_Panny_Marie_\(Bohda%C5%A1%C3%adn\)#/media/File:Church_of_the_Assumption_\(Bohda%C5%A1%C3%adn\)_01.JPG](https://cs.wikipedia.org/wiki/Kaple_Nanebevzet%C3%AD_Panny_Marie_(Bohda%C5%A1%C3%adn)#/media/File:Church_of_the_Assumption_(Bohda%C5%A1%C3%adn)_01.JPG)

Památník obětem fašismu, Bohdašín

<https://www.ckzije.cz/cs/vylet/bohdasin-undefined-pomnik-obetem-fasizmu>

Kaple sv. Josefa Dělníka

<https://mapy.cz/zakladni?X=16.0797451&y=50.4814416&z=16&gallery=1&source=ward&id=1405&q=Lhota%20za%20%C4%8Derven%C3%BDm%20kostelcem>

Bohdašín:

Základní informace

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Bohda%C5%A1%C3%adn_\(%C4%8Cerven%C3%BD_Kostelec\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Bohda%C5%A1%C3%adn_(%C4%8Cerven%C3%BD_Kostelec))

Historie a pamětihodnosti

<http://www.severovychod.estranky.cz/clanky/jestrebi-hory/bohdasin--u-cerveneho-kostelce-.html>

<http://www.farnostrtyne.cz/kaple-bohdasin-1>

Pamětihodnosti

<http://rkc-jestrebihory.pontte.eu/dokumenty/Bohda%C5%A1%C3%adn.pdf>

Kaple Nanebevzetí Panny Marie

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Kaple_Nanebevzet%C3%AD_Panny_Marie_\(Bohda%C5%A1%C3%adn\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Kaple_Nanebevzet%C3%AD_Panny_Marie_(Bohda%C5%A1%C3%adn))

Pomník obětem fašismu

<https://www.cervenykostelec.cz/pametihodnosti/bohdasin-undefined-pomnik-obetem-fasizmu>

Horní Kostelec, základní informace:

Základní informace

https://cs.wikipedia.org/wiki/Horn%C3%AD_Kostelec

Lhota za Červeným Kostelcem:

Základní informace

https://cs.wikipedia.org/wiki/Lhota_za_%C4%8Cerven%C3%bdm_Kostelcem

Mstětín:

Základní informace

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Mst%C4%9Bt%C3%adn>

Olešnice:

Základní informace

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Ole%C5%a1nice_\(%C4%8Cerven%C3%BD_Kostelec\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Ole%C5%a1nice_(%C4%8Cerven%C3%BD_Kostelec))

Stolín:

Základní informace

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Stol%C3%adn>